

FAALİYET RAPORU

2020

Yayın Tarihi: Mart 2021

BTHK Faaliyet Raporu 2020

06/2012 sayılı Elektronik Haberleşme Yasası uyarınca hazırlanan ve 18 Haziran 2014 tarihli ve R.G.139 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe giren 'Bilgi Teknolojileri ve Haberleşme Kurumu ile Bilgi Teknolojileri ve Haberleşme Kurumu Yönetim Kurulu Çalışma ve Denetim Usul ve Esasları Tüzüğü'nün 9'uncu Maddesinin 6'ncı fıkrası kapsamında "*Başkan, her yılın Mart ayı sonuna kadar bir önceki yılın iş planı ile Kurum tarafından gerçekleştirilen faaliyetlerin değerlendirildiği taslak değerlendirme raporunu Kurul'a sunar. Kurul, değerlendirmeleri sonunda nihai faaliyet değerlendirme raporunu onaylayarak Kurum resmi internet sitesinde yayımlar.*"

İlgili görev ve yetkilerden yola çıkarak, Kurumumuz işbu raporu hazırlamıştır. Burada paylaşılan bilgiler genel bilgi amaçlıdır. Yayımlanan tüm bilgi, belge ve raporlarda bulunabilecek farklılıklardan ötürü Kurum, değişiklik yapma hakkını saklı tutar.

İşbu faaliyet raporu, Bilgi Teknolojileri ve Haberleşme Kurumu'nun resmi yayını olup, barındırdığı bilgilerin kısmı ve/veya tümü kaynak gösterilmeden kullanılamaz.

<http://www.bthk.org>

info@bthk.org

İçindekiler

1	Başkan'ın Mesajı	4
2	Kısaltmalar	6
3	Mevzuat Çalışmaları	7
3.1	Yasalar	7
3.2	Tüzükler	8
3.3	Tebliğ ve Düzenlemeler	9
3.4	Planlar	10
4	İhaleler	13
4.1	Piyasa Analizlerine İlişkin İhale	13
4.2	Sürekli Spektrum İzleme Sistemi Temini İhalesi	15
4.3	Kurum Yeni Binasının Elektrik Akımı Temini İhalesi	15
4.4	SIEM İhalesi	16
5	Raporlar	17
5.1	Yıllık Faaliyet Raporu	17
5.2	Pazar Verileri / Sektörel Raporlar	17
5.3	KKTC'de Sabit Genişbant Pazarlarının Gelişimi İle İlgili Temel Sorunlar Raporu	18
5.4	Mali Yılsonu Kapanış Raporları	18
5.5	Bilgi ve İhbar Merkezi Raporu	18
6	Ön Araştırma, Soruşturma, İzleme Ve Denetleme Faaliyetleri	22
6.1	Ön Araştırma	22
6.2	Soruşturmalar	23
7	İdari Yaptırımlar	28
7.1	Numara Bireysel Kullanım Hakkı Şartlarının İhlali Nedeni ile Uygulanan Yaptırımlar	28
7.2	Verilen Süre İçinde Bilgi veya Belge Gönderilmemesi	29
7.3	Genel Yetkilendirme Şartlarının İhlali Nedeni ile Uygulanan Yaptırımlar	31
7.4	Kurumun Bir Kararının İhlali Nedeni İle Uygulanan Yaptırımlar	32
8	Diğer Faaliyetler	33
8.1	2020 Yılı İş Planı Ara Değerlendirme Çalışmaları	33
8.2	2020 Kurum İdari Ücretlerinin Tahsil Edilmesi	33
8.3	2021 Kurum Bütçesinin Hazırlanması	33
8.4	2021 Kurum İş Planının Hazırlanması ve Yayınlanması	34
8.5	Bilişim Suçları Yasası Kapsamında Yapılan Çalışmalar	34
8.6	Ciro Bildirimlerinin Temini ve Kontrolü	35

8.7	Demirbaş Sayımı, Zimmet İşlemleri ve HEK Komisyonu	35
8.8	Hukuksal Değerlendirme Çalışmaları	36
8.9	ISO 9001 – Kalite Yönetim Sistemi Çalışmaları	36
8.10	İthalat ve İhracatı (Düzenleme ve Denetim) (Değişiklik) Tüzüğü Toplantılarına Katılım	37
8.11	Kısa Numara Tahsisleri	37
8.12	Koordinat Bilgilerinin Karşılaştırılması	38
8.13	Kurum'un Yeni Bina Projesi	38
8.14	Kurum İnternet Sayfası Yönetimi	40
8.15	Personel Eğitimleri Kapsamında Yapılan Çalışmalar	40
8.16	Piyasa Gözetimi ve Denetimi	40
8.17	PGM ile Yapılan Çalışmalar	41
8.18	Sosyal Medya Varlığı	41
8.19	Sözleşmeler	42
8.20	Şikâyet Dilekçelerinin Değerlendirilmesi	43
8.21	Yayıncılık Teknik Komite Görüşmeleri (Broadcasting Technical Committee)	43
8.22	Yetkilendirme Çalışmaları	44
9	COVID-19 Pandemisi Kapsamında Yapılan Ek Faaliyetler	48
9.1	Uzaktan Çalışma Altyapısı	48
9.2	Geçici Süreliğine Tahsis Edilen Taşıyıcılar	48
9.3	İşlemlerin Çevrimiçi (Online) Ortama Taşınması	49
9.4	Randevu Sistemi	50
9.5	Kayıt Süresinin Uzatılması	50
9.6	Kayıt Merkezi Hizmet Personel Sayısının Geçici Arttırımı	50
9.7	Evrak Alımı-Gönderimlerindeki Değişiklikler	50
9.8	Bilanço Beyanlarının Ötelenmesi	50
10	Sistemler ve Projeler	52
10.1	Mobil Cihaz Kayıt Sistemi (MCKS)	52
10.2	Numara Taşınabilirliği Sistemi (NTS)	54
10.3	Telsiz Sistemleri Başvuru, İzinlendirme ve Takibi	54
10.4	(TeSBİT) Mobil Terminal Telsiz Ücretleri Sistemi	55
10.5	Sanal POS (Online Ödeme) Sistem Entegrasyonu	56
10.6	Digital Video Broadcasting-Terrestrial (DVBT) Projesi	56
11	Ölçümler Ve Ölçüm Cihazları	58
11.1	Ölçümler	58
11.2	Ölçümlerde Kullanılan Cihazlar	63
12	Telsiz Sistemleri ve Terminal Donanımları	66
12.1	CENELEC ve ETSI Standartları	66
12.2	Telsiz Sistemleri	66
12.3	Terminal Donanımları	72

13	Kurum Teknik Altyapısının Geliştirilmesi	78
13.1	ISO 27001:2013 Bilgi Güvenliği Yönetimi Sistemi	78
13.2	Bilişim Sistemlerine Yönelik Sızma Testleri	79
13.3	Kurum Altyapısına Yönelik Destek ve Düzenleme Çalışmaları	79
13.4	Yeni Bina Veri Merkezi	79
13.5	Lisans Yenilemeleri	80
13.6	İş Sürekliliği Kapsamındaki Test Ortamları	80
13.7	EMF Yoğunluk Haritası	80
13.8	İş Takip Sistemi	80
14	İdari İşler, İstihdam, Eğitim Ve Etkinlikler	81
14.1	İdari İşler	81
14.2	Arşiv	82
14.3	İstihdam	82
14.4	Eğitimler	82

1 Başkan'ın Mesajı

Tüm dünyada olduğu gibi ülkemizde de Covid-19 salgını ile yoğun bir mücadele yaşanmaktadır. Bu süreçte büyük özveriyle çalışan başta sağlık sektörü çalışanları olmak üzere, elzem hizmetlerin sürekliliğini sağlayan Kurum ve sektör çalışanlarına Bilgi Teknolojileri ve Haberleşme Kurumu adına teşekkür eder, saygılarımı sunarım.

Kurumumuzun stratejik planına uygun olarak hazırlanan iş planımızı gerçekleştirmek için 2020 yılında yoğun bir çalışma dönemi gerçekleştirdik.

Pandemi tüm dünyada olduğu gibi ülkemizde de ekonomik daralmaya sebep olurken, özellikle bu dönemde internet kullanımında talebin artmasından dolayı sektörel büyümeye devam edilmiştir. Bu da Bilgi Teknolojileri ve Haberleşme sektörünün önem ve etkisini bir kez daha göstermiştir.

Pandeminin devam etmesi, yaşanan seçim yasakları ve hükümet değişikliği sektörün gelişmesi için hayati önem arz eden Fiber Optik altyapıların geliştirilmesi politikaları, 4.5-5 G frekans ihalesi çalışmaları, 60 GHz bandının değerlendirilmesi konularında yoğun çaba sarf etmemize rağmen sonuçlandırılmamıştır. Bu konulardaki talep ve çalışmalarımız devam edecektir.

Yapımına 2019 yılında başlanan Kurum hizmet binamızın yapımı bu dönemde hızla devam etmiştir. Lefkoşa Türk Belediyesi ile ruhsat başvurusu ve yol yapımı izinleri konusunda yoğun bir çalışma gerçekleştirilmiş ve projelendirilmesi sonuçlandırılmıştır. Ayrıca Kıbrıs Türk Elektrik Kurumundan binaya elektrik temini ile ilgili proje talep edilmiş ve ihaleye çıkılarak sonuçlandırılmıştır. Sistem odası yapımı ile ilgili proje çalışmalarına başlanmıştır. İhale hazırlıkları devam etmektedir. Bunun yanında ihalesi tamamlanan Pazar Analizi çalışmaları yapılmış, yenileri için de ihaleye çıkmıştır.

2020 yılında mevzuat düzenleme çalışmaları ile ilgili üzerinde uzun yıllar çalıştığımız Bilişim Suçları Yasası yasalaşmış, taslak tüzük hazırlanmış ve sektör temsilcileri ile bilgilendirme toplantısı gerçekleştirilmiştir. Uygulamaya geçildiğinde gelen şikâyet ve mahkeme kararları doğrultusunda künyesiz 6 internet haber sitesine erişim engellemesi verilmiş ve gerekli denetimler yapılmıştır. Bilişim Suçları Yasası dahilinde haberleşme sağlayıcılarının eksik altyapılarını tamamlamaları için 16 aylık bir süre öngörülmüştür. Ayrıca Numara Taşınabilirliği, Mobil Terminal Telsiz Ücretleri ve Ücretler Tüzüklerinde değişiklikler yapılmıştır. Ulusal Numaralandırma Planı da yeniden düzenlenmiştir.

BTHK olarak halk sağlığına en üst düzeyde önem vermeye devam etmekteyiz. Bu yıl da rutin olarak yapılan kontrollerin yanı sıra, ülke genelinde sokak sokak dolaşarak elektromanyetik alan şiddeti ölçümleri yapılmış ve Elektromanyetik Yoğunluk Haritaları Raporu olarak kitapçık yayımlanmıştır. Ölçümler ayrıca harita üzerinde işaretlenerek internet sitemize eklenmiştir. Bu yıl ilk kez yapılan tüm ilköğretim okullarının ölçümleri de ilgili rapora dahil edilmiştir. Bu ölçümlere ek olarak vatandaş talepleri de değerlendirilerek yerinde denetim ve incelemelerde bulunulmuştur.

Haberleşme sağlayıcılarının Kuruma bildirmekle yükümlü oldukları sektörel veriler, kablosuz altyapı bilgileri, VPN bağlantı bilgilerini içeren belgelerle, ödemekle yükümlü oldukları Kurum İdari Ücreti veya kurmakla yükümlü

oldukları Çağrı Merkezi gibi konular takip edilip denetlenerek yerine getirmeyen haberleşme sağlayıcılarına idari cezalar verilmiştir. Bunların yanı sıra gerek rutin gerek resen veya şikâyet üzerine birçok denetim ve soruşturma sürdürülmüş ve görülen tüm uygunsuzluklara idari ceza uygulanmıştır.

Yayıncılık Teknik Komitesi toplantılarına 2020 yılında da katılım sağlanmış, gündeme gelen konular görüşülmüştür. 700 MHz bandının boşaltılabilmesi için yapılan AB başvurusu onaylanmış ve AB yardım programına dahil edilmiştir. Bu konuda çalışmalar devam etmektedir.

Pandemi süreci de değerlendirilerek hizmetlerimizin birçoğunun internet ortamında yapılabilmesine öncelik verilmiştir ve yoğun bir şekilde gelen talepler hızla karşılanmıştır. Standart çalışmalarımızdan olan yetkilendirme başvuruları, baz istasyonu izinleri, radyolink izinleri, gemi telsiz izinleri, ithal izinlerinin değerlendirilmesi, Mobil Cihaz Kayıt Sistemi (MCKS) kayıtları ve dilekçelerin değerlendirilmesi artan bir kapasite ile sürdürülmüştür. Mobil Cihaz Kayıt Sistemi (MCKS)'nde ve Numara Taşınabilirliği Sistemi (NTS)'nde çeşitli geliştirmeler yaparak başarı ile çalıştırılmaya devam edilmesinin yanında, tüm hizmetlerini elektronik ortama almaya devam eden Kurumumuz TESBİT ve Envision Sistemlerini de devreye almıştır. Bunlarla birlikte standartların güncellenmesi, cihazlarımızın kalibrasyonları yapılmıştır. Pandemiden dolayı yüzyüze gerçekleştirilemeyen eğitimlerin yerine bazı online etkinlik ve eğitimlere katılım sağlanmıştır.

Elektronik haberleşme sektöründe doğru analizlerin ve öngörülerin yapılabilmesi için düzenli bir şekilde haberleşme sağlayıcılardan almakta olduğumuz veriler her üç ayda bir sektörel rapor olarak derlenip yayımlanmıştır.

Kurumumuzun kurumsal bir yapıda çalışmalarını sürdürmesine yardımcı olacağını düşündüğümüz ve ISO 9001:2008 Kalite Yönetim Sistemi Sertifikası 2020 yılında da denetlenerek yenilenmiştir. Ayrıca ilk kez ISO 27001 Sertifikası yapılan denetim sonucunda alınmıştır.

Bu çerçevede, 2020 yılında Kurumumuzca gerçekleştirilen faaliyetlerin yer aldığı "Bilgi Teknolojileri ve Haberleşme Kurumu 2020 Yılı Faaliyet Raporu"nu kamuoyunun bilgisine sunar, 2021 yılının sektörümüz ve ülkemiz adına daha verimli ve sağlıklı bir yıl olmasını dilerim.

Saygılarımla,

Doç. Dr. Kadri BÜRÜNCÜK

Kurul Başkanı

2 Kısaltmalar

AB:	Avrupa Birliği
AKM:	Abone Kayıt Merkezleri
Bakanlık:	Bayındırlık ve Ulaştırma sorumlu Bakanlık
BTHK:	Bilgi Teknolojileri ve Haberleşme Kurumu
DSÖ:	Dünya Sağlık Örgütü
EHS:	Elektronik Haberleşme Sağlayıcı
EPG:	Etkin Piyasa Gücü
GKRY:	Güney Kıbrıs Rum Yönetimi
GSMA:	Global System for Mobile Communications Association (Mobil İletişim İçin Küresel Sistem Birliği)
IMEI:	International Mobile Station Equipment Identity (Uluslararası Mobil Cihaz Kodu)
ISS:	İnternet Servis Sağlayıcı
ICNIRP:	International Commission for Non-Ionising Radiation Protection (Uluslararası İyonlaştırıcı Olmayan Radyasyondan Korunma Komisyonu)
ITU:	International Telecommunication Union (Uluslararası Telekomünikasyon Birliği)
KKTC:	Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti
KKTCCELL:	Kıbrıs Mobile Telekomünikasyon Ltd.
Kurum:	Bilgi Teknolojileri ve Haberleşme Kurumu
Kurul:	Bilgi Teknolojileri ve Haberleşme Kurumu Yönetim Kurulu
MCKS:	Mobil Cihaz Kayıt Sistemi
NTS:	Numara Taşınabilirliği Sistemi
MİK:	Merkezi İhale Komisyonu Başkanlığı
TD:	Telekomünikasyon Dairesi
TELSİM:	Vodafone Mobile Operations Ltd.
Yasa:	6/2012 sayılı Elektronik Haberleşme Yasası

3 Mevzuat Çalışmaları

3.1 Yasalar

Elektronik Haberleşme (Değişiklik) Yasa Tasarısı

85'inci ve 88'inci Maddelerin Değişikliği

2020 Yılı İş Planında *"tahsilata ilişkin riskin yönetilmesi ve kötü niyetli kullanımların önlenmesi amacıyla taraflar arasında sistem oluşturulması"* olarak yer alan 9'uncu faaliyetin yerine getirilmesi için gerekli mevzuat düzenlemeleri aşağıda yer almaktadır.

Kurum, mobil operatörlerden gelen talep uyarınca, akıllı telefon alıp nakite çevirme yoluna gittiği gözlemlenen ve tahsilat riski yaratan abonelerce haksız kazanç elde edilmesinin engellenmesi ve kötü niyetli kullanıcılar yüzünden oluşan riskin dürüst abonelere yüklenilmesinin önüne geçilmesi amacı ile, abonelerin elektronik haberleşme hizmetlerine ve elektronik kimlik bilgisini haiz cihazlara yönelik mobil operatörlerin kendi sistemlerinde oluşan fatura tutarı ve ödeme bilgileri ile ortak bilgi havuzu oluşturmasına imkan verilmesi ve sahtecilik, dolandırıcılık riski içeren şüpheli veya zarar doğurucu vakalara ve işlem hareketlerine ilişkin kayıtların mobil haberleşme sağlayıcılar arasında paylaşılmasını amaçlayan 85'inci ve 88'inci Maddelerin değişikliğini içeren Taslak Yasa değişikliğini hazırlamış olup, sözkonusu Taslak Yasa'nın yasalaşması için Kurul, 27.12.2019 tarihli ve 2019 – K/BTHK –39.88 sayılı kararı ile Bayındırlık ve Ulaştırma Bakanlığı'na gönderilmesine karar vermiştir. İşbu raporun hazırlık aşamasında söz konusu taslak Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti Cumhuriyet Meclisi Hukuk, Siyasi İşler ve Dışilişkiler Komitesi gündeminde bulunmaktadır.

Bilişim Suçları Yasa Tasarısı

2020 Yılı İş Planında *"elektronik haberleşme hizmetlerine güvenli erişimin sağlanması için yasal ve teknik çalışmaların gerçekleştirilmesi."* olarak yer alan faaliyete ilişkin detaylar aşağıda yer almaktadır.

Ülkelerin bilgi toplumuna geçiş süreci içerisinde bilişim teknolojilerinin kullanımı hayatın ayrılmaz bir parçası haline gelmektedir. Bu süreçte, toplum daha fazla bilişim teknolojisi kullanmakta ve kaçınılmaz olarak daha fazla bilişim suçu ile karşılaşmaktadır. Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti teknolojik gelişimin ve bilgi toplumuna dönüşümün bir parçası olarak benzer bir süreçten geçmektedir. Bu nedenle, siber suçlarla mücadele edebilmek için "Bilişim Suçları Yasa Tasarısı" hazırlanmıştır. Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti Cumhuriyet Meclisi Hukuk, Siyasi İşler ve Dışilişkiler Komitesi gündeminde bulunan Tasarı ile bilişim sistemlerinin, ağlarının ve verilerinin gizliliğine, doğruluğuna ve ulaşılabilirliğine zarar verici faaliyetler ile bu sistem, ağ ve verilerin kötü amaçlı kullanımının ve suç işlenmesinin engellenmesi için uygulanacak usul ve esasların düzenlenmesi; içerik sağlayıcı, yer sağlayıcı, erişim sağlayıcı ve toplu kullanım sağlayıcıları ile internet haber sitelerinin yükümlülük ve sorumluluklarının düzenlenmesi; tüm bu faaliyetler kapsamında suç oluşturan eylemler ve cezaların belirlenmesi, söz konusu suçlarla etkili biçimde mücadele edilmesine ve suçların kovuşturulmasına ilişkin usul esaslarını düzenleyen Bilişim Suçları Yasa Tasarısı hazırlanmıştır.

Maddeler üzerinde görüşülen Yasa Tasarısı çalışmalarına Kurum, meclis komitesi toplantılarına katılarak katkı koymuştur.

Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti Cumhuriyet Meclisi'nin 29 Haziran 2020 tarihli Altmışbirinci Birleşiminde Oyçokluğuyla kabul olunan "Bilişim Suçları Yasası" 14.07.2020 tarihli ve R.G 136 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe girmiştir.

3.2 Tüzükler

Mobil Terminal Telsiz Ücretleri Tüzüğü

2020 yılı İş Planında "Mobil Terminal Telsiz Ücretlerine Dair Tüzük kapsamında gerekli güncelleme çalışmalarının yapılması." şekli ile yer alan faaliyete ilişkin detaylara aşağıda yer verilmiştir.

Yasa'nın 63'üncü maddesi uyarınca hazırlanan Mobil Terminal Telsiz Ücretleri Tüzüğü'nün amacı kamusal haberleşme sağlayıcıların, mobil elektronik haberleşme hizmeti almak için kendi sistemlerinde kayıtlı olan her aktif aboneden Kurum adına telsiz ruhsat ve telsiz yıllık kullanım ücretlerinin tahsil edilmesine ilişkin usul ve esasları düzenlemektir.

Taslak, 07.02.2020 tarihli ve 2020-K/BTHK-04.18 sayılı Kurul kararı ile 07.02.2020- 21.02.2020 tarihleri arasında kamuoyu görüşüne açılmış olup, konu değişiklik tüzüğü'nün kapsamlı oluşu ve süreçlerin de analiz gerektirmesinden dolayı kamuoyu süresinin uzatılmasına ilişkin gelen taleplerin değerlendirilmesinin ardından Kurul, 21.02.2020 tarih ve 2020-K/BTHK-06.22 sayılı kararı ile kamuoyu görüş süresini 06.03.2020 tarihine kadar uzatılması ilişkin karar almıştır.

Gelen görüşlerin Kurul tarafından değerlendirilmesinin ardından son şeklini alan taslak Tüzük KKTC (Başsavcılık) Hukuk Dairesi'nin de görüşlerinin alınması amacı ile Bayındırlık ve Ulaştırma Bakanlığı'na gönderilmiştir.

16 Eylül 2020 tarihli ve R.G.179 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanan Mobil Terminal Telsiz Ücretleri Tüzüğü 01 Ocak 2021 tarihinde yürürlüğe girmiştir.

Ücretler (Değişiklik) Tüzüğü

2020 yılı İş Planında "Elektronik Haberleşme Yasası uyarınca alınacak ücretlerin alt ve üst limitlerde olması gerekliliği bulunduğundan ilgili Tüzük bu paralelde güncellenecektir." şekli ile yer alan faaliyete ilişkin detaylara aşağıda yer verilmiştir.

Yasa'nın 29, 30, 59, 63, 75 ve 86'ncı maddelerinin verdiği yetki doğrultusunda Yasa ile alt ve üst sınırları belirlenen bireysel kullanım hakkı tahsis ve kullanım ücretlerinin, geçici süreli de dahil olmak üzere telsiz ruhsat ve kullanma ücretlerinin, terminal donanımlarının uygunluk değerlendirmesi ücretlerinin, güvenlik mesafesinin belirlenmesine yönelik elektromanyetik alan şiddeti ölçümleri ve sertifikası ücretlerinin, elektronik kimlik bilgisini haiz cihazların kayıt ücretlerinin, danışmanlık ve yardım ücretleri ve bu ücretlerin tahsilinde uygulanacak süreçlere ilişkin usul ve esasların belirlenmesi amacıyla hazırlanan ve 30.03.2015 tarihli ve R.G.50 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe giren Ücretler Tüzüğü'nde uygulamaya başlanmasından bugüne kadar geçen süre zarfında tespit edilen eksikliklerin giderilmesi ve konu Tüzük dahilinde yer alan ücretlere Mobil Terminal Telsiz Ücretleri Tüzüğü'nde yapılan değişikliklerle paralel olarak mobil terminal telsiz ruhsat ve kullanım ücretlerinin de eklenmesi amacı ile taslak (değişiklik) Tüzük metni hazırlanmıştır.

Mezkûr taslak metin Kurul'un 14.02.2020 tarihli ve 2020 -K/BTHK -05.19 sayılı kararı ile 15 (onbeş) gün süre ile kamuoyu görüşüne açılmıştır.

Gelen görüşlerin Kurul tarafından değerlendirilmesinin ardından son şeklini alan taslak (değişiklik) Tüzük KKTC (Başsavcılık) Hukuk Dairesi'nin de görüşlerinin alınması amacı ile Bayındırlık ve Ulaştırma Bakanlığı'na gönderilmiştir.

16 Eylül 2020 tarihli ve R.G.179 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanan Ücretler (Değişiklik) Tüzüğü 01 Ocak 2021 tarihinde yürürlüğe girmiştir.

Numara Taşınabilirliği (Değişiklik) Tüzüğü

2020 yılı İş Planında yer almayan ancak yapılan başvurular neticesinde abone mağduriyetleri yaşandığı tespit edilmesinin ardından yürütülen faaliyete ilişkin detaylara aşağıda yer verilmiştir.

Yasa'nın 46'ncı maddesinin verdiği yetki doğrultusunda mobil numara taşınabilirliğinin uygulanmasına ve ücretlendirilmesine ilişkin usul ve esasların belirlenmesi amacıyla hazırlanan ve 20 Mayıs 2016 tarihli ve R.G.64 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe giren Numara Taşınabilirliği Tüzüğü'nün 12(4) maddesi "*Taşınan numara, alıcı haberleşme sağlayıcı nezdinde başka birine devredilmez.*" hükmünü içermekte olup sistemin kullanıma alınmasından bugüne kadar geçen süre zarfında belirtilen hüküm kaynaklı abone mağduriyetleri yaşandığı tespit edilmiş, yapılan değişiklikle mağduriyetlerin önlenmesine yönelik olarak ilgili madde Tüzük'ten çıkarılmıştır.

Mezkûr taslak metin Kurul'un 10.01.2020 tarihli ve 2020 -K/BTHK -01.07 sayılı kararı ile 15 (Onbeş) gün süre ile kamuoyu görüşüne açılmıştır.

Gelen görüşlerin Kurul tarafından değerlendirilmesinin ardından son şeklini alan taslak (değişiklik) Tüzük KKTC (Başsavcılık) Hukuk Dairesi'nin de görüşlerinin alınması amacı ile Bayındırlık ve Ulaştırma Bakanlığı'na gönderilmiştir.

Numara Taşınabilirliği (Değişiklik) Tüzüğü 02 Nisan 2020 tarihli ve R.G.57 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe girmiştir.

Bilişim Suçları Tüzüğü

14.07.2020 tarihli ve R.G 136 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe giren 32/2020 sayılı Bilişim Suçları Yasası'nın 24'üncü maddesinin verdiği yetki doğrultusunda Bilişim Suçları Tüzüğü hazırlanmıştır. Mezkûr tüzüğün amacı; yer ve erişim sağlayıcıları ile ticari ve kurumsal içerik sağlayıcıların kimlik ve iletişim bilgilerini, elektronik hizmetlerinin teknolojisini, türünü, barındırma yerini ve benzeri tanıtıcı bilgilerini yayınlanmasına ilişkin kuralları, erişim sağlayıcıların denetim sıklığı, yöntemi, denetçilerde aranacak nitelikler, denetim sonuçlarının Kurum tarafından yayınlanması ve denetimle ilgili diğer hususları, erişim sağlayıcıların faaliyetlerine son vermesi halinde trafik bilgilerine ilişkin kayıtları Kuruma aktarmasının usul ve esasları, toplu kullanım sağlayıcıların yükümlülüklerine ilişkin izin belgesinin verilmesine ve denetimine ilişkin hususları ve Yasa uyarınca soruşturma memurlarının mahkemeye başvuru esnasında kullanacağı formların düzenlenmesine ilişkin usul ve esasları belirlemektir.

Mezkûr taslak metin, 09.10.2020-06.11.2020 tarihlerinde Kurum internet sitesinden yayımlanmak sureti ile kamuoyu görüşüne açılmış olup konu taslakla ilgili herhangi bir geri dönüş yapılmamıştır.

Kurul tarafından değerlendirilip son şeklini alan taslak Tüzük, 13 Kasım 2020 tarihli yazı ile KKTC (Başsavcılık) Hukuk Dairesi'nin de görüşleri alınmak üzere Bayındırlık ve Ulaştırma Bakanlığı'na gönderilmiştir.

3.3 Tebliğ ve Düzenlemeler

Yasa altında hazırlanarak 01 Kasım 2018 tarihli ve R.G 163 Sayılı Resmi Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe giren Abone ve Tüketici Hakları Tüzüğü'nün Şeffaflığın Sağlanması ve Bilgilendirmeler başlıklı 12'nci maddesinin 4'üncü fıkrası "*Haberleşme sağlayıcılar, elektronik haberleşme hizmetlerinden yararlanan tüm kullanıcı, tüketici ve abonelere aşağıda sıralanan hakları sunmakla yükümlüdürler*" olup konu maddenin (G) bendi "*Abonelerin katma değerli elektronik haberleşme hizmetleri de dâhil olmak üzere kısa mesaj, çağrı merkezi, internet ve benzeri yöntemlerle katıldıkları kampanya, tarife kapsamındaki tüm hizmetlerden başvurduğu yöntem ya da basit bir yöntem ile vazgeçme hakkının sunulması*" kuralını ve,

Kural Bulunmayan Haller yan başlıklı 22'nci maddesi "*Yasa kapsamında tüketicilerin korunması ile ilgili bu Tüzükte düzenlenmeyen ve/veya kural bulunmayan haller için Kurul Kararı ile düzenleme yapılır.*" kuralını içermektedir.

Haberleşme sağlayıcılar tarafından abonelere sunulan *tarife, kampanya, servis veya her türlü farklı isim altında aboneye ücret yansıyan hizmetlere ilişkin uygulamalarda*, hizmetin önce haberleşme sağlayıcı tarafından başlatıldığı ve sonrasında da abonenin konu hizmetten yararlanmak istemiyor ve çıkmak isterse nasıl çıkabileceği bilgisi verilmektedir.

Hal böyle iken, abonenin onayı olmadığından dolayı bilgisi dışında veya farketmeksizin konu hizmetlere ilişkin ücret yansımakta ve belki de abonenin kullanmak istemediği ancak yukarıda belirtilen nedenlerden ötürü hizmetlerin kullanımının devam ettiği ve ücretlendirildiği tespit edilmiştir.

Abone ve Tüketici Hakları Tüzüğü'nün İlkeler yan başlıklı 5(2) Maddesinde bulunan "*Tüketici hak ve menfaatlerinin korunması ve gözetilmesi*" ilkesinden hareketle ve ayrıca Tüzüğün 22'nci maddesi ile Kurula verilen yetki uyarınca Kurul 04.06.2020 tarihli ve 2020 – K/BTHK –19.46 sayılı kararı ile,

"Elektronik haberleşme sağlayıcılar tarafından abonelere sunulan ve tarife, kampanya, servis gibi her ne ad altında olursa olsun aboneye ücret yansıtılacak hizmetlerin haberleşme sağlayıcı tarafından başlatılması ve/veya ücretlendirilmesinden önce konu hizmetten yararlanmak istediğine ilişkin abone onayı/rızasının alınması ve hizmetin bu onaydan sonra başlatılması ve/veya ücretlendirilmesine" karar verilmiştir.

3.4 Planlar

Ulusal Numaralandırma Planı

2020 yılı İş Planında "*Ulusal Numaralandırma Planı uyarınca yapılması öngörülen çalışmaların yürütülmesi ve takibi.*" şeklinde yer alan 18'inci faaliyete ilişkin yapılan çalışmalara aşağıda yer verilmiştir.

Kurum, Yasa'nın 30'uncu Maddesi uyarınca Ulusal Numaralandırma Planını hazırlamak ve plana uygun olarak numara tahsis işlemlerini yapmakla görevlendirilmiştir.

Yasa uyarınca hazırlanan ve 09 Mayıs 2014 tarihli ve R.G 111 ile yürürlüğe giren Yetkilendirme, Numaralandırma ve Spektrum Tüzüğü'nün 15'inci maddesinde Kurum'un tahsis edilecek numaraların kullanım kapsamalarını ve kullanıma yönelik ek koşulları içeren Ulusal Numaralandırma Planı, 19.07.2019 tarihli ve 2019 – K/BTHK – 19.38 sayılı Kurul kararı uyarınca yürürlüğe girmiştir.

Geçen süre zarfında numara taleplerinin karşılanması ve uygulamada farkedilen eksikliklerin giderilmesi amacı ile Kurul, 07.08.2020 tarihli ve 2020 – K/BTHK –27.69 sayılı kararı ile yürürlükte bulunan "*Ulusal Numaralandırma Planı*"nın değiştirilerek Bilgi Teknolojileri ve Haberleşme Kurumu ile Bilgi Teknolojileri ve Haberleşme Kurumu Yönetim Kurulu Çalışma ve Denetim Usul ve Esasları Tüzüğü'nün 11(9) ve 11(10) Maddeleri uyarınca ve 15 gün süre ile Kurum internet sitesinden yayımlanmak sureti ile kamuoyu görüşüne açılmasına karar vermiştir.

Gelen görüşlerin değerlendirilmesinin ardından Kurul, 11.09.2020 tarihli ve 2020 – K/BTHK – 32.80 sayılı kararı ile Ulusal Numaralandırma Planı'nın onaylanarak yayımlanmasına karar vermiştir.

Plan dahilinde yapılan değişiklikler aşağıda belirtilmektedir:

- Ulusal Numaralandırma Planının Genel Yapısı ve Kategorilere İlişkin Açıklamalar başlığı altında yer alan:
  1. Madde 3(3)(D) maddesinde:
    - a. Kısa numaralar önceden sadece "1" (Bir) ile başlayan numaralar iken söz konusu kategoriler genişletilerek değişiklik ile "ilk hanesi "1" ve "5" ile başlayan 3 haneli numaralar ile "1" ve "4" ile başlayan 4 haneli numaralar kısa numaralardır" olarak düzenlenmiştir.
    - b. Genel Plan'da detayları ile yer alan kısa numara blokları sadece tahsis edilen tüzel kişi/kurum ve belirtilen amaç ve kapsam için kullanılabilereği eklenmiştir.
    - c. Genel Plan'da belirtilen kısa numara bloklarının dışında kalan numaralar kamusal telefon şebeke hizmetleri sağlayan haberleşme sağlayıcılar tarafından sadece şebeke içi arama ve şebeke içi kısa mesajlarda kullanılabilereği eklenmiştir.
  2. Madde 3(3)(E)(a)(ii) maddesindeki coğrafi olmayan numaralara 330 ile başlayan numaralar eklenmiştir.
- KKTCELL'e tahsis edilen (539)1X (X:1,2,3,4,5) numara aralıkları Genel Plan'da yer almıştır.
- Genel Plan'da yer alan ve tahsis edilebilir 4 haneli kısa numara aralıkları düzenlenmiştir.
- Hizmet Türüne Göre Numara Grupları başlığı altındaki 4'üncü maddede yer alan 4XX şeklindeki çevirmeli bağlantı (Dial Up) numaraları günümüzde kullanılmadığından plandan çıkarılmıştır.

Şekil 1 de Kurum tarafından yayımlanan KKTC Ulusal Numaralandırma Genel Planı görülmektedir.

Şekil 1: KKTC Ulusal Numaralandırma Genel Planı

KKTC ULUSAL NUMARALANDIRMA GENEL PLANI						
Ülke Kodu	Alan Kodu	Numara Türü	Abone Numarasının İlk Hanesi	Hane sayısı	Alan kodu ve detay	Açıklama
90	-	Kısa Numaralar	1	3	1XY (X: 0-9) (Y: 1-9)	Kamu hizmetleri için tahsis edilebilen numaralardır.
				4	11XY-13XY-18XY-19XY (X: 0-9) (Y: 0-9)	Sağlık kuruluşları, kamu düzeni ve/veya kamu yararına çalışan kuruluşlar ile çağrı merkezlerine tahsis edilebilen numaralardır.
			4	4	41XY (X: 4) (Y: 0-9)	Kamusal Hizmetlerin yerine getirilebilmesi için, kamu yararına çalışan kuruluşlara tahsis edilebilen numaralardır.
			5	3	5XY (X: 3, 4) (Y: 2, 3, 8, 9)	GSM sayısal ve hücresel mobil telefon sistemi kurulması ve işletilmesi ile ilgili lisansa sahip haberleşme sağlayıcılara tahsisli şebeke içi aranabilir Çağrı Merkezi Numaraları
	392	Coğrafi Numaralar	7	2	2X (X:0-9)	Alan kodundan sonra 2,3,7 ve 8 ile başlayan, gerçek ve tüzel kişilere tahsis edilebilen numaralardır.
				3	3X (X:0-9)	
				7	7X (X:0-9)	
				8	8X (X:1-2)	
		Coğrafi Olmayan Numaralar	7	330	330X (X:0-9)	Alan kodundan sonra 330 ile başlayan numaralar gerçek ve tüzel kişilere tahsis edilebilen konumdan bağımsız numaralardır.
				4	444 XXXX (X:0-9)	Tüzel kişilere tahsis edilen Özel Hizmet Numaraları
				6	6XY ZZZZ (X:0-9, Y:0-9, Z:0-9)	Tüzel kişilere tahsis edilen ISDN numaraları
				800	800 XY ZZ (X:1, Y:0,1 Z:0-9)	Tüzel kişilere tahsis edilebilen Ücretsiz Aranır Numaralar
				844	844 XY ZZ (X:0-9, Y:0-9, Z:0-9)	Çağrı Merkezleri
				888	888 XY ZZ (X:0-9, Y:0-9, Z:0-9)	Katma değerli hizmet numaraları (özel içerikli ve cinsel içerikli hizmetler dışında kalan hizmetler)
				898	898 XY ZZ (X:0-9, Y:0-9, Z:0-9)	Katma değerli hizmet numaraları (özel içerikli hizmetler)
				900	900 XY ZZ (X:0-9, Y:0-9, Z:0-9)	Cinsel İçerikli Hizmetleri
	533 539 542 546 548	Mobil numaralar	8	7	(533)8X (X:2,3,4,5,6,7,8) (539)1X (X:0,1,2,3,4,5)	Kıbrıs Mobile Telekomünikasyon Ltd'e Tahsisli Alan Kodu ve Numara Blokları
					(542)8X X:5,6,7,8 (546)99 (548)8X X:1-9	Vodafone Mobile Operations Ltd'e Tahsisli Alan Kodu ve Numara Blokları

4 İhaleler

20/2016 sayılı Kamu İhale Yasası'nın amacı, kamunun denetimi altında bulunan veya kamu kaynağı kullanan, kamu kurum ve kuruluşlarının, yerel yönetimlerin, kamu görevi yerine getiren tüzel kişilerin yapacakları ihalelerde uygulanacak esas ve usulleri belirlemek olup Bilgi Teknolojileri ve Haberleşme Kurumu da Kamu İhale Yasası kapsamına girmektedir. Konu Yasa uyarınca, 2020 yılında yapılan ihaleler ve doğrudan alımlara bu bölümde yer verilmiştir.

4.1 Piyasa Analizlerine İlişkin İhale

2020 yılı İş Planında "piyasa analizlerinin yapılması" şekli ile yer alan faaliyete ilişkin yapılan çalışmalar aşağıda yer almaktadır.

Genişbant Erişim Pazarı Piyasa Analizi ve Sabit Genişbant Maliyet Modellemesi

Elektronik haberleşme pazarlarında rekabetin sağlanması ve pazarda sunulan hizmet kalitesinin artması için Yasa'nın 34'üncü maddesinin (7)'nci fıkrasında "İlgili piyasaların tanımlanmasını, piyasa analizlerinin yapılmasını ve uygun ve orantılı düzeltici tedbirlerin belirlenmesini içine alan piyasa inceleme süreci, Kurum tarafından, en az iki yılda bir veya ihtiyaç hissedildiğinde yapılır" hükmü bulunmaktadır.

2019 yılının Eylül ayında teknik şartname, idari şartname ve özel hususlar Kurul'a sunulmuş ve Kurul 19.09.2019 tarihli ve 2019-DK/BTHK-25.49 sayılı kararı ile Genişbant Erişim Pazarı Piyasa Analizi ve Sabit Genişbant Maliyet Modellemesi danışmanlığı konusunda hizmet alımına ilişkin kararını alarak konu ihalenin Merkezi İhale Komisyonu (MİK) aracılığı ile çıkılmasına yönelik çalışma başlatmıştır.

Alınan kararın MİK'e iletilmesini müteakip MİK, Piyasa Analizi ve Maliyet Modellemesi Danışmanlık Hizmet Alımı başlıklı ve 314/2019 ihale numarası ile duyuruyu yaparak teklif kabulü için son tarihi 30 Ekim 2019 olarak belirlemiş ve ihale kapanışının ardından MİK konu ihaleyi kazananın Lipa Manufacturing and Trading Ltd. olduğunu açıklamıştır. Kurum, kazanan firma ile 20 Aralık 2019 tarihinde sözleşme imzalamıştır.

2020 yılının Ocak ayında Genişbant Erişim Pazarı Piyasa Analizi ve Sabit Genişbant Maliyet Modellemesine ilişkin çalışmalar başlatılmıştır. Danışman ekibin 2020 yılının başında gerçekleştirdiği ziyaret kapsamında piyasadaki oyuncular ile Kurum binasında görüşmeler yapılmış ve Genişbant Erişim Pazarı Piyasa Analizine ilişkin taslak rapor oluşturulmuştur. Sabit Genişbant Maliyet Modellemesine ilişkin çalışmalar piyasa analizi çalışmaları ile eş zamanlı olarak yürütülmüştür.

2020 yılının ilk üç ayı danışman ekip ile birlikte yapılan toplantılarda konu piyasa analizinde ve maliyet modellemesinde gelinen nokta üzerinde görüşülmüş ve kamuoyu görüşüne açılacak olan taslak piyasa analizi raporu üzerinde çalışmalara devam edilmiştir.

4 Nisan 2020 tarihinde Genişbant Erişim Pazarı Piyasa Analizi taslak raporu kamuoyu görüşüne açılmıştır. 21 Mayıs 2020 tarihinde sona eren kamuoyu görüş verme sürecinde alınan görüşlerin inceleme ve değerlendirilmesinin ardından nihai hale getirilen rapor 11 Haziran 2020 tarihinde Kurul tarafından 2020-DK/BTHK-20.53 sayılı karar ile onaylanarak Kurum internet sayfasında yayımlanmıştır.

2020/PA3 numaralı Genişbant Erişim Pazarı Piyasa Analizine ilişkin 2020/PA3-V2.0 referans numaralı Kamuoyu Görüşlerini İçeren Doküman ve 2020/PA3-V3.0 referans numaralı Nihai Doküman sonucunda:

- KKTC Telekomünikasyon Dairesi'nden **ulusal ana taşıyıcı** alt pazarında aşağıdaki yükümlülükleri uygulamasını isteyecektir:
  - ara bağlantı noktalarının konumu, teknik arayüzlerin özellikleri ve uluslararası standartlara göre değerlendirildiğinde sunulan veri kapasitesi açısından erişim talep edenlerin makul taleplerini karşılayan bir referans teklif yayınlama yükümlülüğü;
  - erişim talep edenler arasında bu referans teklifin uygulanmasında ayrımcılık yapılmaması - Telekomünikasyon Dairesi'nin kendisine tedariki de dahil olmak üzere;
  - maliyet yönelimli seviyelerde sınırlanan ve uluslararası bağlantı ve küresel internet bağlantısı gibi diğer ana taşıyıcı hizmet bileşenleri fiyatlardan ayrıştırılan fiyatlar. Bu fiyat seviyeleri maliyet modellemesi veya uluslararası kıyaslama ile belirlenebilir ve;
  - Daire dışındaki haberleşme sağlayıcıların kablolu altyapı sağlayabilmesi için telekomünikasyon pazarının daha da serbestleştirilmesi.
- KKTC Telekomünikasyon Dairesi'nden **uluslararası bağlantılar** alt pazarında aşağıdaki yükümlülükleri uygulamasını isteyecektir:
  - teknik arayüzlerin belirlenmesi ve uluslararası standartlara göre değerlendirildiğinde sunulan veri kapasitesi açısından erişim talep edenlerin makul taleplerini karşılayan bir referans teklif yayınlama yükümlülüğü;
  - erişim talep edenler arasında bu referans teklifin uygulanmasında ayrımcılık yapılmaması - Telekomünikasyon Dairesi'nin kendisine tedariki de dahil olmak üzere;
  - maliyet yönelimli seviyelerde sınırlanan ve diğer ana hizmet bileşenleri fiyatlardan ayrıştırılan fiyatlar. Bu fiyat seviyeleri maliyet modellemesi veya uluslararası kıyaslama ile belirlenebilir; ve
  - Daire dışındaki haberleşme sağlayıcıların uluslararası kablo bağlantıları sağlayabilmesi için telekomünikasyon pazarının daha da serbestleştirilmesi.
- KKTC Telekomünikasyon Dairesi'nden **Fiber zerinden Ethernet** alt pazarında aşağıdaki yükümlülükleri uygulamasını isteyecektir:
  - ara bağlantı noktalarının konumu, teknik arayüzlerin özellikleri, uluslararası standartlara göre değerlendirildiğinde sunulan veri kapasitesi ve ürün ayrıştırma düzeyi açısından erişim arayanların makul taleplerini karşılayan bir referans teklif yayınlacaktır;
  - kendi kendine arz da dahil olmak üzere erişim arayanlar arasında bu referans teklifin uygulanmasında ayrımcılık yapmama gerekliliklerini karşılayacaktır ve;
  - maliyetlerini etkin bir şekilde geri kazanan ve diğer ilgili hizmetlerin fiyatlarından yeterince ayrıştırılan fiyatlar belirleyecektir. Fiyat sınırları şeklinde olan bu fiyatlar maliyet modelleme veya uluslararası kıyaslama ile belirlenecektir.

yükümlülükleri getirilmiştir.

Mobil şebekelerde Erişim ve ağrı Başlatma Pazarı ve Sabit şebekede ağrı Başlatma Pazarı piyasa analizlerine ilişkin Danışmanlık Hizmeti Alınması

2020 yılının Kasım ayında teknik şartname, idari şartname ve özel hususlar Kurul'a sunulmuş ve Kurul 20.11.2020 tarihli ve 2020–DK/BTHK–42.106 sayılı kararı ile Mobil şebekelerde Erişim ve ağrı Başlatma Pazarı ve Sabit şebekede ağrı Başlatma Pazarı Piyasa Analizleri konusunda hizmet alımına ilişkin kararını alarak konu ihalenin Merkezi İhale Komisyonu (MİK) aracılığı ile çıkılmasına yönelik çalışma başlatmıştır.

Alınan kararın MİK'e iletilmesini müteakip MİK, Piyasa Analizi Danışmanlık Hizmet Alımı başlıklı ve 320/2020 ihale numarası ile duyuruyu yaparak teklif kabulü için son tarihi 20 Ocak 2021 olarak belirlemiştir.

4.2 Sürekli Spektrum İzleme Sistemi Temini İhalesi

2020 İş Planında "Sabit/Mobil Spektrum İzleme Sisteminin Alınması" faaliyetinin amacı, Kurum'un görev ve yetkileri doğrultusundaki işlerin hassas ve doğru bir şekilde yerine getirilmesi için teknik cihazlarının tedarik edilerek sabit noktalarda 20 MHz-8 GHz arasındaki tüm frekans bandının izlenmesi, kaydının tutulması, bireysel kullanım hakkı tahsisi olmayan ve/veya yetkisiz haberleşmenin tespit edilebilmesidir.

Kurul, Sürekli Spektrum İzleme Sistemi Alımına İlişkin ihale ile;

- Kurum tarafından belirlenecek 4 (dört) farklı noktada, taşınabilir mobil istasyonlar ile **20 MHz – 6 GHz** arasındaki spektrum **7/24** olacak şekilde ölçülebilecek
- Ölçümler kayıt altına alınabilecek,
- Tahsisli frekansların yer aldığı veri tabanı ve/veya veriler ile karşılaştırmalar gerçekleştirilerek lisanssız yayınların tespitini otomatik olarak yapılabilecek,
- Lisanssız yayınların tespitinde ve/veya sistemde oluşan her türlü kritik bilgi için alarmlar üretebilecek,
- Üretilen alarmlar kullanıcılara iletilebilecek,
- Spektrumda tespit edilen sinyaller için yön kestirme yapabilecek ve dolayısıyla 20 MHz – 6 GHz arasında konum tespiti yapabilecektir.

Aşağıda detayları verilen " Sürekli Spektrum İzleme Sistemi " için Kurum, 20/2016 sayılı Kamu İhale Yasası uyarınca şartnameler ile ihale dokümanlarını MİK'na iletmiştir.

- İhale numarası: 267/2020
- İhale tarihi: 13.10.2020
- İhale kapanış tarihi ve saati: 02.12.2020 saat 10:00

Sistemin 2021 yılının Haziran ayında anahtar teslim devreye alınması hedeflenmektedir.

4.3 Kurum Yeni Binasının Elektrik Akımı Temin İhalesi

Bilgi Teknolojileri ve Haberleşme Kurumu'nun devam etmekte olan hizmet binası inşaatına Kıbrıs Türk Elektrik Kurumu (KIB-TEK) tarafından hazırlanmış proje kapsamında trafo kurulumu yapılması ve elektrik akımı temini için ihaleye çıkılma ihtiyacı oluşmuştur.

06.11.2020 tarihli ve 2020-K/BTHK-40.99 sayılı karar ile, Kurul, elektrik akımı temini için ihale sürecinin Merkezi İhale Komisyonu tarafından yürütülmesine ve değerlendirilip sonuçlandırılmasına; Merkezi İhale Komisyonu tarafından seçilen teklif sahibi ile şartnameler uyarınca sözleşmenin akdedilmesine karar vermiştir.

294/2020 sayılı ihale numarası ve 16.12.2020 kapanış tarihi ile duyurulan ihalenin kesin sonucunun yeni yılın ilk günlerinde MİK'den tarafımıza bildirileceği öngörülmektedir.

4.4 SIEM İhalesi

Merkezi Güvenlik Yönetiminin sağlanması amacı ile 2020 İş Planında 40 numaralı faaliyet olarak yer alan “*SIEM (Security Information and Event Management) yazılımının temin edilmesi*” ile ilgili olarak yapılan çalışma detayları aşağıda yer almaktadır.

Kurum’un tüm sistemleriyle entegre çalışacak ve siber istihbaratı ve merkezi kayıt(log) yönetimini özel tasarlanmış kurallar ve alarmlar ile sağlayacak yazılıma ilişkin çalışmalara 2020 yılının Ağustos ayında başlanmıştır. Söz konusu sistemin temini için hazırlanan şartnameler uyarınca ile Kurul “Bilgi Güvenliği ve Kayıt Yönetimi (SIEM) Sistemi Alımı İhalesi”ne çıkılması için 09.10.2020 tarihli ve 2020-K/BTHK-36.89 sayılı kararı alarak MİK’na göndermiştir. 27 Ekim 2020 tarihinde MİK aracılığı ile ve 274/2020 sayılı ihale numarası ile ihaleye çıkmıştır.

Şartnamelere ilişkin gönderilen görüşler neticesinde Kurul, 13.11.2020 tarihli ve 2020-K/BTHK-41.03 sayılı kararı ile ihalede yer alan teknik şartnamedeki bazı hususlarda zeyilname yapılması ve MİK’e gönderilmesine ilişkin karar almıştır.

İhalenin kapanışının ardından MİK’nun 5 iş günü itiraza açık olan kararına yapılan itirazı değerlendiren Rekabet Kurulu 213/2020 sayılı kararı ile ihale sürecinin kaldığı yerden devam etmesine karar vermiştir.

Rekabet Kurulu’nun nihai kararı doğrultusunda MİK, 278/2020 sayılı kararı ile “Bilgi Güvenliği ve Kayıt Yönetimi (SIEM) Sistemi ihalesini kazanan firmanın EMI Technologies Ltd. olduğunu ilan etmiştir.

Sürecin tamamlanmasıyla EMI Technologies Ltd. ile 2020 yılı sonunda sözleşme imzalanmış ve hizmet temini süreci başlatılmıştır.

5 Raporlar

5.1 Yıllık Faaliyet Raporu

2019 Yılı İş Planında "Faaliyet Değerlendirme Raporunun hazırlanması ve Kurum internet sayfasında yayımlanması" şekli ile yer alan bu faaliyet ile ilgili detaylara aşağıda yer verilmiştir.

Elektronik Haberleşme Yasasının 28'inci maddesi uyarınca hazırlanan ve yürürlükte bulunan Bilgi Teknolojileri ve Haberleşme Kurumu ile Bilgi Teknolojileri ve Haberleşme Kurumu Yönetim Kurulu Çalışma ve Denetim Usul ve Esasları Tüzüğü'nün 9(6) maddesi "Başkan, her yılın Mart ayı sonuna kadar bir önceki yılın iş planı ile Kurum tarafından gerçekleştirilen faaliyetlerin değerlendirildiği taslak değerlendirme raporunu Kurul'a sunar. Kurul, değerlendirmeleri sonunda nihai faaliyet değerlendirme raporunu onaylayarak Kurum resmi internet sitesinde yayımlar." hükmünü içermektedir.

Kurum'un 2019 yılında gerçekleştirdiği faaliyetlere ilişkin, Kurum uzmanları tarafından gönderilen verilerin bir araya getirilmesi ile oluşturulan "2019 Faaliyet Raporu" Kurul'un 06.03.2020 tarihli ve 2020-K/BTHK-08.24 sayılı kararı ile onaylanmıştır.

Kurum internet sitesinden yayımlanmasının yanında ayrıca kitapçık haline de getirilen konu rapor, bürokrasi çevreleri, EHS'ler ve KKTC'deki tüm Üniversitelerin ilgili bölümleri ile paylaşılmıştır.

5.2 Pazar Verileri / Sektörel Raporlar

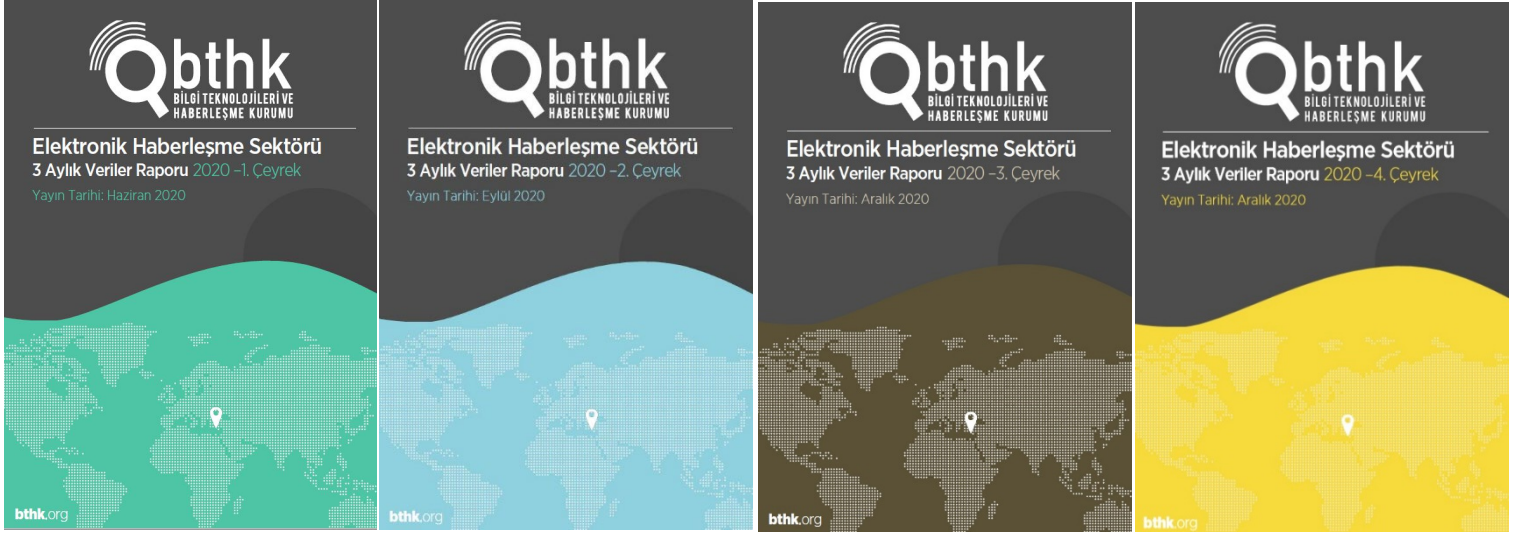
2020 Yılı İş Planında "KKTC elektronik haberleşme sektörü üç aylık pazar verileri raporunun yayımlanması." şekli ile yer alan bu faaliyet ile ilgili detaylara aşağıda yer verilmiştir.

Yasa uyarınca, Kurum'un görev ve yetkileri arasında 'Elektronik haberleşme sektöründeki gelişmeleri takip etmek, sektörün gelişimini teşvik etmek amacıyla gerekli araştırmaları yapmak veya yaptırmak ve bu konularda ilgili kurum ve kuruluşlarla iş birliği halinde çalışmak' yer almaktadır.

Kurumumuzun Yasa ile belirlenen görevlerini yerine getirebilmesi amacıyla, haberleşme sağlayıcıların şebekeleri, mevcut uygulamaları, hizmetleri, kullanıcı profilleri, kullanım bilgileri ve finansal durumları da dâhil olmak üzere çeşitli bilgiler üç aylık periyotlarda temin edilmekte ve Kuzey Kıbrıs Elektronik Haberleşme sektöründe 2020 yılında yaşanan gelişmeler, sektörel detay ve raporlar yine üç aylık raporlar şeklinde Kurum internet sitesinden yayımlanmaktadır.

Kurum tarafından, 2020 yılı içerisinde hazırlanan Pazar Verileri/Sektörel Raporlar kitapçık haline getirilerek bürokrasi, basın, ticaret, sanayi, sağlık ve elektronik haberleşme sektörü çevreleri ile paylaşılmıştır.

Raporda, 2020 çeyrek dönemleri itibarıyla Kuzey Kıbrıs elektronik haberleşme sektörünün durumu, yaşanan gelişmeler ve sektörel detaylara yer verilmektedir.

5.3 KKTC'de Sabit Genişbant Pazarlarının Gelişimi İle İlgili Temel Sorunlar Raporu

İşbu raporun 4.1 bölümünde yer verilen Genişbant Erişim Pazarı Piyasa Analizi Raporundan ayrı olarak KKTC'deki sabit genişbant pazarlarının gelişimi ile ilgili temel sorunları konu alan bir rapor hazırlanmıştır. Plum Danışmanlık tarafından hazırlanan rapor Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti Sabit Genişbant Pazarının uzun vadede çıkarına olacak şekilde gelişebilmesi için odaklanılması gereken önemli noktaları belirlemektedir.

Rapor içeriğinde fiber internet, vergi oranları, tekel yapılar, numara taşıma sistemi, bundle yapılar, Wi-Fi spektrum kullanımı ve yeniden yapılandırma konuları da dahil olmak üzere geniş çaplı değerlendirilmeler yer almaktadır.

Genişbant Piyasa analizi çalışmaları ile paralel olarak hazırlanan bu rapor Nisan 2020'de tamamlanmış ve Bayındırlık ve Ulaştırma Bakanlığı'na sunulmuştur.

5.4 Mali Yılsonu Kapanış Raporları

2019 Kurum bütçesine ait Mali Yıl Kapanış Raporu 29 Ocak 2020 tarihinde Sayıştay Başkanlığı'na sunulmak üzere hazırlanmış ve gönderilmiştir.

5.5 Bilgi ve İhbar Merkezi Raporu

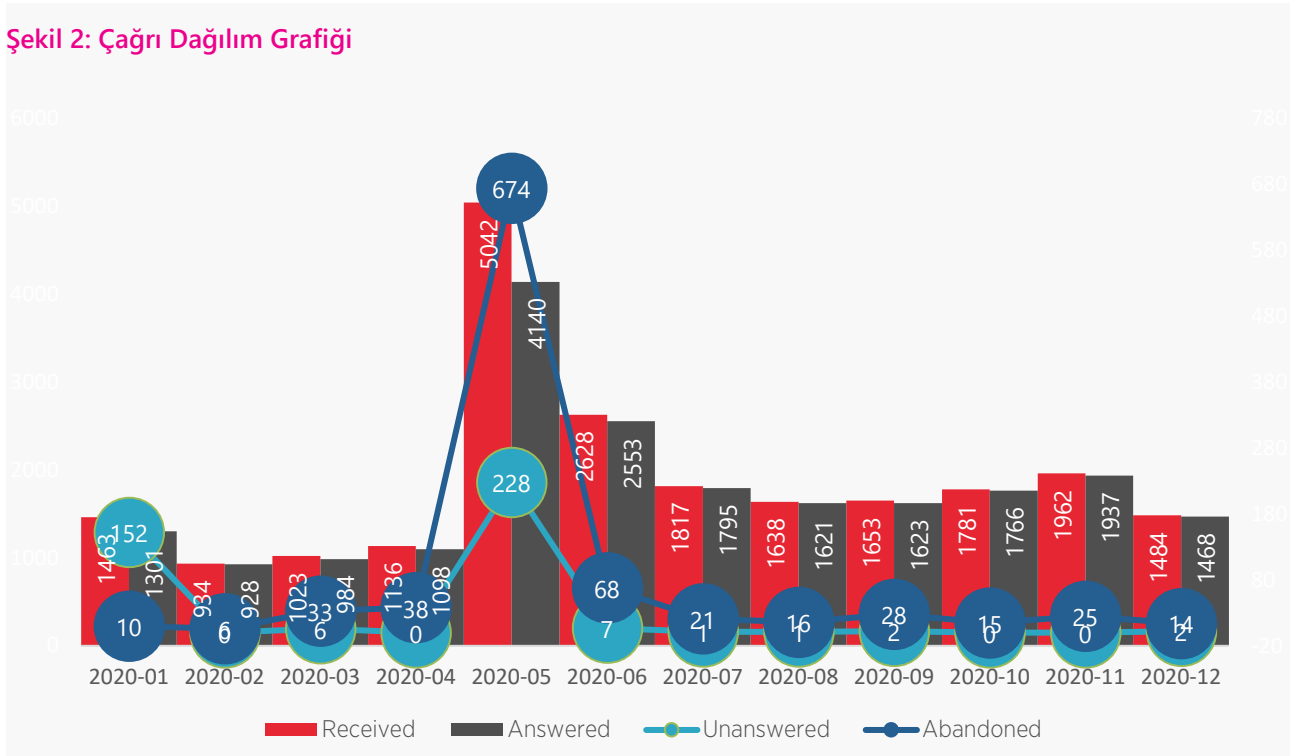
Elektronik Kimlik Bilgisini Haiz Cihazlara Dair Tüzüğün 18'nci maddesi uyarınca elektronik kimlik bilgisini haiz cihazlar ve Yasa ile belirlenen görevlerini yerine getirmek için Kurum, 2016 yılının 2'nci yarısında Bilgi ve İhbar Merkezi'ni (BİM) kurmuştur. Kurum, BİM kapsamında kurmuş olduğu çağrı merkezinin işletilmesi için hizmet alımı yapmaktadır.

Önceleri MCKS sistemine yönelik gelen çağrılarının karşılanması ve arayanlara ilk elden doğru bilginin verilmesi amacı ile kurulan BİM, yapılan ekleme ve geliştirmeler ile, 7 gün 16 saat (08.00-24.00) Kurum'a dıştan gelen tüm çağrılarının karıştığı bir yapı olarak hizmet vermeye başlamıştır.

Bu bölümün ilerleyen kısımlarında yer alan grafiklerdeki Çağrı Merkezi terimlerine ilişkin açıklamalar:

- Cevaplanan Çağrı (Answered Call): Bir çağrının, çağrı merkezi temsilcisine ulaşması ile çağrının yanıtlanmış sayıldığı durumlara verilen isimdir.
- Cevaplanamayan Çağrı (Abandoned Call): Kaybedilen çağrıdır yani arayanın, müşteri temsilcilerinin yer aldığı kuyruğa dahil olduktan sonra, bir temsilciye ulaşmadan telefonu kapatmasına verilen isimdir.
- Gelen Çağrı (Received Call): Çağrı merkezi sistemine ulaşan çağrılar olup bu çağrılar ya terk edilir ya da temsilciler tarafından yanıtlanır.
- Cevaplanamayan Çağrı (Unanswered Call): Arayanın, bir temsilciye ulaşmasına rağmen temsilcinin telefona cevap vermemesidir.
- Karşılama Oranı (Answer Rate): Cevaplanan çağrıların gelen tüm çağrılara oranını gösteren bir çağrı merkezi performans göstergesidir.
- Ortalama Konuşma Süresi (Average Talk Time): Müşteri temsilcisi ile müşteri arasında geçen konuşmanın ortalama süresini gösterir.

Aşağıda, 2020 yılına ilişkin Bilgi ve İhbar Merkezi (BİM) Çağrı Raporlarına yer verilmiştir.

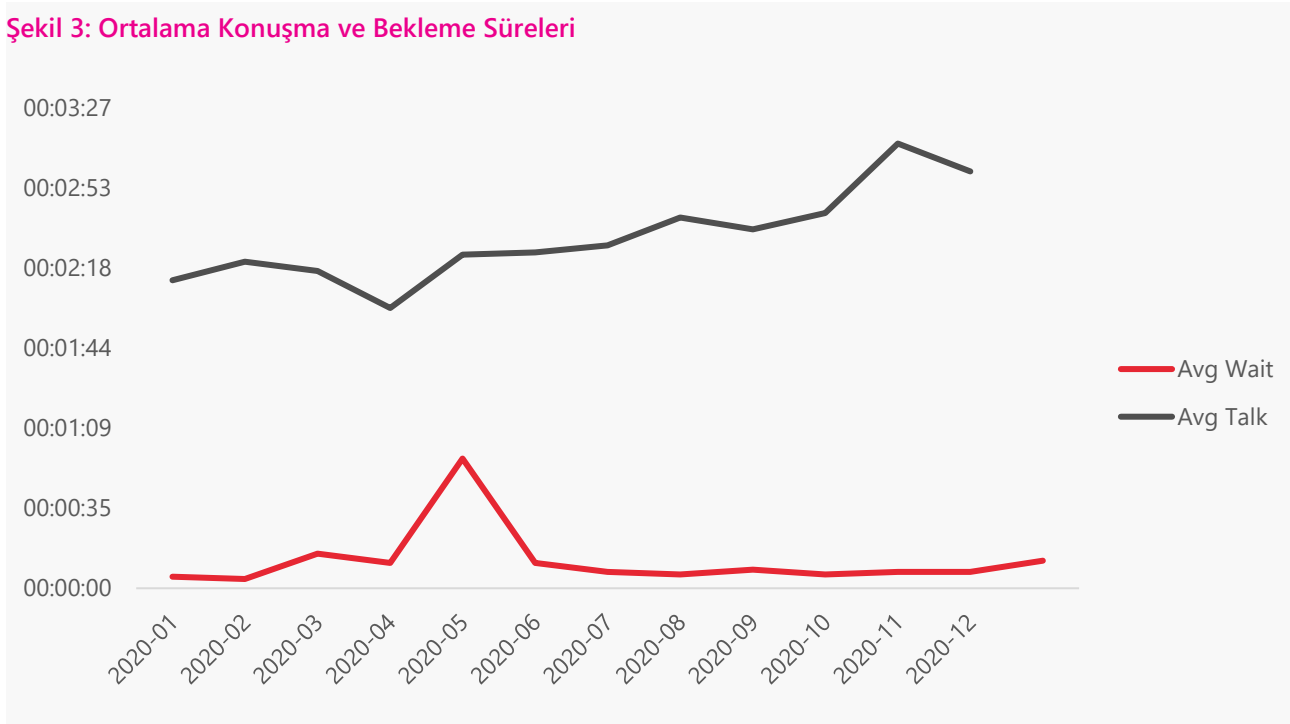
Şekil 2’de yer alan Çağrı Dağılım Grafiğinde görülebileceği gibi BİM, aylık ortalama 1900 adet çağrı almaktadır. Gelen çağrı trafiği, yılın belli dönemlerinde artış gösterirken özellikle yaz aylarında ortalamanın altında seyretmektedir.

Önceki yıllarda ‘IMEI Sorgulama’, ‘Kayıt İşlemi’ ve ‘Onay Bekleyen Başvuru’ kategorileri ile Nisan, Eylül ve Aralık ayları en çok çağrı alınan aylar olurken, 2020 yılında pandemi nedeni ile ve özellikle Mart-Mayıs aylarındaki kısmi ve genel sokağa çıkma yasaklarından dolayı gelen çağrılarda ciddi bir düşüş gözlenmiştir. Öte yandan, yaklaşık 5 Bin çağrı ile Mayıs ayı en fazla çağrı alınan ay olmuştur. Diğer yıllardan farklı olarak Mayıs’ta gerçekleşen bu yükselmenin sebebi, bireysel olarak ithal edilen ve 90 gün içinde kayıt edilmeyen IMEI’li cihazların (çoğunlukla

telefon) iletişime kapama tarihlerinin pandemi nedeni ile ötelenmesidir. Her ne kadar abonelere gönderilen kısa mesajlarda cihazların iletişime kapama tarihinin uzatıldığı bilgisi verilmişse de aboneler çağrı merkezini arayarak gönderilen mesajın doğruluğunu teyit ettirmek istemişlerdir. İşbu raporun ilerleyen kısımlarında da yer verildiği üzere COVID -19 tedbirleri kapsamında Kurul, kayıt yapılmamış ve Mart sonundan başlayarak iletişime kapatılacak cihazların kapama tarihlerini Haziran sonuna kadar kademeli kapatma kararı alarak hem kullanıcıların bu zor dönemlerde haberleşme özgürlüğüne dokunmamış hem de kayıt sırasında yoğunluğun azaltılarak sosyal mesafenin de korunması için birtakım alternatifler üretmiştir.

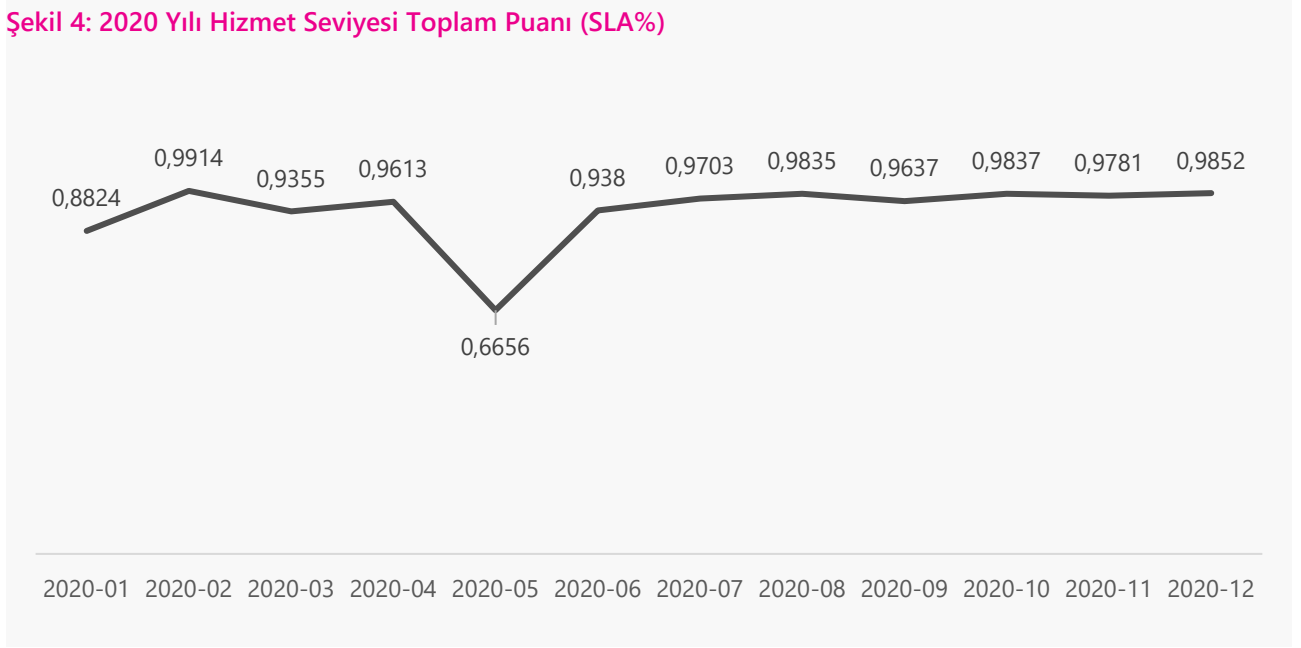
2020 yılında 'Ortalama Konuşma Süresi (Average Talk Time)' **2 dk. 33 sn.** olarak gerçekleşmiştir.

Şekil 3: Ortalama Konuşma ve Bekleme Süreleri

Yetkilendirme, Numaralandırma ve Spektrum Tüzüğü'ne ekli BİRİNCİ CETVEL ile belirlenen Hizmet Kalitesi Ölçütleri altında yer alan "Tüm Kamusal Haberleşme Sağlayıcılarının Çağrı Merkezlerine İlişkin Hizmet Kalitesi Kriterleri" altında tanımlanan '*Çağrı merkezindeki gerçek kişiye bağlanmak üzere sesli yanıt sisteminde yapılan son tuşlamadan çağrı merkezindeki gerçek kişinin hizmet talep eden kullanıcıyı cevapladığı ana kadar geçen ve saniye cinsinden ölçülen süre*' hedefi, 30 sn. içinde cevaplanan aramaların yüzdesinin %80 olması şeklinde belirlenmiştir. Sektördeki haberleşme sağlayıcıların çağrı merkezlerine böyle bir kriter getirilmişken Kurum'un farklı bir oran veya süre uygulaması düşünülemezdi. Bu nedenle 30 sn. içinde cevaplanan aramaların yüzdesinin %80 olması hedefi BİM için de uyarlanmış ve bu ölçüt hizmet seviyesi toplam puanına (Service Level Agreement-SLA) yansıtılmıştır.

BİM, 2020 yılında gelen çağrılarının %86,39'luk oranını 30 saniye içinde karşılama hedefini karşıladığından yılı 86,39'luk bir SLA ile kapatmıştır.

Şekil 4: 2020 Yılı Hizmet Seviyesi Toplam Puanı (SLA%)

6 Ön Araştırma, Soruşturma, İzleme Ve Denetleme Faaliyetleri

6.1 Ön Araştırma

2020 yılında re'sen ve şikâyet üzerine toplam 2 ön araştırma yapılmış olup, bu ön araştırmaların detaylarına aşağıdaki bölümlerde yer verilmiştir.

Akıllı Uyarı Servisinde Abone Onayının Alınması

Kurum'a yapılan şikâyete binaen, Bilgi Teknolojileri ve Haberleşme Kurumu ile Bilgi Teknolojileri ve Haberleşme Kurumu Yönetim Kurulu Çalışma ve Denetim Usul ve Esasları Tüzüğü'nün 12'nci Maddesi uyarınca KKTCELL tarafından sunulan "Akıllı Uyarı" servisi hakkında söz konusu şirketten bilgi talebinde bulunulmuştur.

Yapılan inceleme ve değerlendirmeler neticesinde Kurul, 04.06.2020 tarihli ve 2020 – K/BTHK –19.47 sayılı kararı ile:

KKTCELL hattını yeni alan Kurumsal ve Bireysel abonelere ilk ay ücretsiz ve sonrasında ücretli sunulan bir servis olduğu ve Kurul'un 04.06.2020 ve 2020 – K/BTHK-19.46 sayılı kararında yer alan "*elektronik haberleşme sağlayıcılar tarafından abonelere sunulan ve tarife, kampanya, servis gibi her ne ad altında olursa olsun aboneye ücret yansıtılacak hizmetlerin haberleşme sağlayıcı tarafından başlatılması ve/veya ücretlendirilmesinden önce konu hizmetten yararlanmak istediğine ilişkin abone onayı/rızasının alınması ve hizmetin bu onaydan sonra başlatılması ve/veya ücretlendirilmesine*" kuralına uyumlu olmadığından hareketle Kurul;

- I. Konu servisin Kural ile uyumlu hale getirilmesinin ardından abonelere sunulması,
- II. Konu servise dahil edilen ve halihazırda ücret yansıtılan abonelerden 31 Ağustos 2020 tarihine kadar kuralda belirtilen şekilde onay alınmasının ardından servisin devam ettirilmesi ve onay vermeyen ve/veya geri dönüş yapmayan abonelere servisin kapatılması,
- III. Konu servise dahil edilen ancak henüz ücret yansıtılmamış abonelerden ise 30 Haziran 2020 tarihine kadar kuralda belirtilen şekilde onay alınmasının ardından servisin başlatılması ve onay vermeyen ve/veya geri dönüş yapmayan abonelere servisin kapatılmasına karar vermiştir.

KKTCELL'in, 'Akıllı Uyarı Servisinin' düzenlenmesi ile ilgili yukarıda belirtilen tüm maddelerin gerek içerikleri gerekse sürelerine uyarak belirtilen aksiyonları aldığı gözlemlenmiştir.

Talep Edilmeyen Haberleşme Kapsamında Gönderilen Mesaj

Yasa'nın 28'inci Maddesi uyarınca hazırlanan ve yürürlükte bulunan Bilgi Teknolojileri ve Haberleşme Kurumu ile Bilgi Teknolojileri ve Haberleşme Kurumu Yönetim Kurulu Çalışma ve Denetim Usul ve Esasları Tüzüğü'nün 15'inci Maddesi olan "*Başkan, ihbar ve şikâyet üzerine veya re'sen, gerek görmesi halinde ön araştırma yapılması için denetçi görevlendirebilir.*" hükmü kapsamında Kurum "Talep Edilmeyen Haberleşme Kapsamında Gönderilen Mesaj" konusunda ön araştırma başlatmıştır.

Yasa'nın 95(1) maddesinde "*Ticari elektronik iletiler, alıcılara ancak önceden onayları alınmak kaydıyla gönderilebilir. Bu onay, yazılı olarak veya her türlü elektronik iletişim araçlarıyla alınabilir. Kendisi ile iletişime geçilmesi amacıyla*

alıcının iletişim bilgilerini vermesi halinde, temin edilen mal veya hizmetlere ilişkin değişiklik, kullanım ve bakıma yönelik ticari elektronik iletiler için ayrıca onay alınmaz." ve;

"Abone, bu madde uyarınca vermiş olduğu izni kolayca ve ücretsiz olarak iptal edebilir. Bu amaçla izin verilen gerçek veya tüzel kişi verilen iznin her zaman iptal edilebileceğini ve iptal yöntemini göndereceği her mesajında belirtmekle yükümlüdür." kuralı yer almaktadır.

Ön araştırmaya konu mesaj içeriğinde alıcıdan onay alınmadığı ve iptal seçeneğinin aboneye sunulmadığı nedenleri ile Telsim'den bilgi ve belge talep edilerek denetçi ön araştırma raporunu hazırlanmış ve Kurul'a sunulmuştur. Kurul 8.06.2020 tarihli ve 2020-K/BTHK-21.57 sayılı kararı ile ön araştırmanın soruşturmaya taşınmasına karar vermiştir.

6.2 Soruşturmalar

Mobil İnternet Hizmetinin Kullanılmaması Konulu Soruşturma

Yasa'nın 28'inci Maddesi uyarınca hazırlanan ve yürürlükte bulunan Bilgi Teknolojileri ve Haberleşme Kurumu ile Bilgi Teknolojileri ve Haberleşme Kurumu Yönetim Kurulu Çalışma ve Denetim Usul ve Esasları Tüzüğü'nün 15'inci Maddesi kapsamında, yapılan şikâyete binaen 'Hizmet Kalitesi' kapsamında ön araştırma başlatılmış, denetime tabi olan Vodafone Mobile Operations Ltd. (Telsim)'ten yazılı savunması talep edilerek denetçi ön araştırma raporu hazırlanmıştır. Kurul, mezkûr Tüzüğü'nün 15(6) Maddesi uyarınca aldığı 10.01.2020 tarihli ve 2020 – K/BTHK – 01.05 sayılı kararı ile "Vodafone Mobile Operations Ltd. Abonesinin İkametgâh Adresinde Mobil İnternet Hizmetini Kullanamaması" konulu ön araştırmanın soruşturmaya taşınmasına karar vermiştir.

Bahse konu soruşturmanın amacı denetime tabi olan şirketin Abone ve Tüketici Hakları Tüzüğü ile Yetkilendirme, Numaralandırma ve Spektrum Tüzüğü ve 6/2012 sayılı Elektronik Haberleşme Yasası ve/veya Yasa tahtındaki diğer Tüzük kurallarına aykırı olup olmadığına ilişkin kapsamlı araştırma yapılarak konunun neticeye bağlanmasıdır.

Bilgi Teknolojileri ve Haberleşme Kurumu ile Bilgi Teknolojileri ve Haberleşme Kurumu Yönetim Kurulu Çalışma ve Denetim Usul ve Esasları Tüzüğü'nün 16'ıncı maddesinin (4)'üncü fıkrasında "*Denetçiler, soruşturma kararının alındığı tarihten başlayacak doksan gün içinde, soruşturma raporunu hazırlayıp Kurul üyelerine sunar. Doksan günlük süre, Kurul Kararı ile en fazla altmış gün daha uzatılabilir*" ifadesi yer almaktadır. Bu doğrultuda, ilgili soruşturma raporunun, 90 günlük sürenin bitişi olan, 09 Nisan 2020'ye karar tamamlanması ve Kurul'a sunulması gerekmektedir.

14 Mart 2020–15 Mayıs 2020 tarihleri arasında pandemi nedeniyle konu soruşturmanın yürütülmesinde birtakım zorluklar yaşandığını ve zamanında tamamlanamadığı dikkate alınarak ve soruşturma kapsamında hazırlanan raporun incelenmesinin ardından 26.06.2020 tarihli ve 2020 – K/BTHK –22.60 sayılı kararı ile Kurul;

- Kurum tarafından yapılan teknik ölçümlerde, çevresel faktörlerden dolayı sağlıklı servis verebilecek sinyal seviyesine ulaşılamadığı ancak;
- 3G hizmetinin 'Kapsama Alanına' ilişkin hususları düzenleme yetkisinin mobil haberleşme sağlayıcıların 'Lisans Sözleşmeleri' ile düzenlendiği ve bu kapsamındaki hususları düzenleme ve uygulama yetkisinin işletmecinin ticari kararına bağlı olduğu ve;
- Denetime tabi olan şirketin sorunu gidermeye yönelik çabalarının bulunduğu ifade edilmesine rağmen baz istasyonlarının kurulumu veya iyileştirilmesi ile ilgili çevreden halk tepkisinin varlığı;
- Abone ve Tüketici Hakları Tüzüğü'nün 12(2)(Ç)(b) maddesinde "Haberleşme sağlayıcılar mücbir sebepler haricinde taahhüt edilen edimi sunamamaları halinde aboneye hizmet verilemeyen tutarı iade etmekle yükümlüdürler" kuralı ile ilgili olarak soruşturma konusu nedenin mücbir sebep olmamasına ve yukarıda belirtildiği gibi 'Kapsama Alanına' ilişkin ticari yetkinin de Telsim'de olmasına rağmen denetime tabi şirketin abonenin şikayetini tazmin etme girişimlerinde bulunduğundan hareketle;

Bilgi Teknolojileri ve Haberleşme Kurumu ile Bilgi Teknolojileri ve Haberleşme Kurumu Yönetim Kurulu Çalışma ve Denetim Usul ve Esasları Tüzüğü'nün 16(4) maddesi uyarınca soruşturmanın kapatılmasına karar vermiştir.

Talep Edilmeyen Haberleşme Kapsamında Gönderilen Mesaj İlgili Açılan Soruşturma

Yasa'nın 28'inci Maddesi uyarınca hazırlanan ve yürürlükte bulunan Bilgi Teknolojileri ve Haberleşme Kurumu ile Bilgi Teknolojileri ve Haberleşme Kurumu Yönetim Kurulu Çalışma ve Denetim Usul ve Esasları Tüzüğü'nün 15'inci Maddesi olan "*Başkan, ihbar ve şikayet üzerine veya re'sen, gerek görmesi halinde ön araştırma yapılması için denetçi görevlendirebilir.*" hükmü kapsamında Kurul "Talep Edilmeyen Haberleşme Kapsamında Gönderilen Mesaj" konusunda başlatılan ön araştırmayı 18 Haziran 2020 tarihli ve 2020- K/BTHK-21.57 sayılı karar ile soruşturmaya taşımıştır.

Kurul, 18.09.2020 tarih ve 2020/BTHK–43.108 sayılı kararı ile Bilgi Teknolojileri ve Haberleşme Kurumu ile Bilgi Teknolojileri ve Haberleşme Kurumu Yönetim Kurulu Çalışma ve Denetim Usul ve Esasları Tüzüğü'nün 16'ıncı maddesinin (4)'üncü fıkrasında yer alan "*Denetçiler, soruşturma kararının alındığı tarihten başlayacak doksan gün içinde, soruşturma raporunu hazırlayıp Kurul üyelerine sunar. Doksan günlük süre, Kurul Kararı ile en fazla altmış gün daha uzatılabilir*" kuralı uyarınca konunun kapsamlı araştırılarak sistemsel çözüm alternatifleri üretilebilmesi amacı ile 90 günlük süreye 60 gün daha eklenmesine karar vermiş ve süre uzatılmış olmasına karşın konu hakkında ilgili operatörlerle de yapılan toplantılar sonucunda soruşturma konusunun çözümü için gerek sistemsel gerekse mevzuat çalışmalarının devam ettiği göz önünde bulundurulduğundan bu aşamada soruşturmaya son verilmesine karar verilmiştir.

Söz konusu soruşturma devam ederken yapılan ilk çalışma gönderilen tüm toplu mesaj içeriklerinde İPTAL seçeneğinin yazılması zorunluluğunun getirilmesidir.

Paralel olarak yapılan bir diğer çalışma ise "ortak iptal numarası" çalışmasıdır. Şöyle ki kısa mesaj gönderen bir iş yeri mesaj içeriğine 'iptal için ...yaz 5110'a gönder veya 6110'a gönder" şeklinde ibare yazıyor olsa dahi mesajı alan abone ile belirtilen kısa numarayı kullanan operatör aynı ise mesaj iptal edilebiliyor ancak abone, kısa numaranın

gönderildiği operatörün aboneliği değil ise söz konusu iptal talebi işleme alınamıyordu. Kurum ve iki operatörün ortak çalışmaları neticesinde "ortak iptal numarası" kurgusu 15 Aralık 2020'de hayata geçirilmiştir. Böylelikle gönderilen mesajı abonenin almak istememesi halinde mesajda belirtilen kısa numara her iki operatörde de "5110" olarak düzenlenmiş ve abonenin iptal talebinin operatörden bağımsız olarak alınması konusu düzenlenmiştir.

Taşınan Numaraların, Alıcı Haberleşme Sağlayıcı Nezdinde Başka Birine Devredilmesi Hakkında Açılan Soruşturma

Kurul, Yasa'nın 28'inci Maddesi uyarınca hazırlanan ve yürürlükte bulunan Bilgi Teknolojileri ve Haberleşme Kurumu ile Bilgi Teknolojileri ve Haberleşme Kurumu Yönetim Kurulu Çalışma ve Denetim Usul ve Esasları Tüzüğü'nün 15(6) Maddesi uyarınca ve 10.01.2020 tarihli ve 2020 – K/BTHK – 01.06 sayılı kararı ile "Taşınan numaraların, alıcı haberleşme sağlayıcı nezdinde başka birine devredilmesi" konulu ön araştırmayı inceleyerek soruşturma açılmasına ilişkin karar almıştır.

Değerlendirmelerin ardından soruşturmanın ilerletilmesine ilişkin kararını Kurul, mezkûr tüzüğün 16(4) Maddesi uyarınca 26.06.2020 tarihli ve 2020 – K/BTHK –22.61 sayılı kararı ile almıştır.

Hazırlanan soruşturma raporu Bilgi Teknolojileri ve Haberleşme Kurumu ile Bilgi Teknolojileri ve Haberleşme Kurumu Yönetim Kurulu Çalışma ve Denetim Usul ve Esasları Tüzüğü'nün 16'ncı maddesi uyarınca yazılı savunmasının yapılması için denetime tabi olan Vodafone Mobile Operations Ltd. (Telsim)'e tebliğ edilmiş ve denetime tabi olan savunmasını Kurum'a gönderilmiştir.

KKTCCELL'den Telsim'e taşınan bazı numaralar üzerindeki incelemelerde numaranın taşındıktan sonra başka birine devredildiğinin tespit edildiği bu uygulamanın,

20 Mayıs 2016 tarihli ve R.G 64 ile yürürlüğe giren Numara Taşınabilirliği Tüzüğü'nün Taşınmış Numaraların Kullanım Koşulları yan başlıklı 12(4) maddesi olan "Taşınan numara, alıcı haberleşme sağlayıcı nezdinde başka birine devredilmez." hükmüne aykırılık teşkil ettiği ve,

Söz konusu maddenin kaldırılmasını içeren Numara Taşınabilirliği (Değişiklik) Tüzüğü 02 Nisan 2020 tarihli R.G. 57 ile yasalaştığı ve,

Denetime tabi olan şirketin, işbu soruşturma konusu devir işlemlerini söz konusu tüzük maddesinin değişikliğinden önce gerçekleştirdiği nedenleri ile,

Numara Taşınabilirliği Tüzüğü'nün İdari Yaptırımlar yan başlıklı 29'uncu Maddesinde bulunan "Haberleşme sağlayıcının faaliyetlerinin veya fiillerinin Yasa, bu Tüzük ve ilgili mevzuatla belirlenen kural ve koşullara aykırı olması durumunda, haberleşme sağlayıcıya Yasa ve ilgili diğer mevzuat uyarınca idari para cezası veya diğer yaptırımlar ile tedbirler uygulanır." kuralından hareketle Vodafone Mobile Operations Ltd. (Telsim)'e idari yaptırım uygulanmış olup bu detaylara işbu raporun İdari Yaptırımlar kısmında yer verilmiştir.

Kotaları Uyarınca Abonelerin Bilgilendirilmesi İle İlgili Açılan Soruşturma

Kurul, Yasa'nın 28'inci Maddesi uyarınca hazırlanan ve yürürlükte bulunan Bilgi Teknolojileri ve Haberleşme Kurumu ile Bilgi Teknolojileri ve Haberleşme Kurumu Yönetim Kurulu Çalışma ve Denetim Usul ve Esasları Tüzüğü'nün 15(6) Maddesi uyarınca aldığı 31.01.2020 tarihli ve 2020-K/BTHK-03.16 sayılı karar ile "Kotaları Uyarınca Abonelerin Bilgilendirilmesi" konulu ön araştırmayı inceleyerek soruşturma açılmasına ilişkin karar almıştır.

Bilgi Teknolojileri ve Haberleşme Kurumu Yönetim Kurulu Çalışma ve Denetim Usul ve Esasları Tüzüğü'nün 16(4) uyarınca ve elde edilen bilgi, belge ve beyanlar uyarınca hazırlanan soruşturma raporunun değerlendirilmesinin ardından Kurul, yine aynı Tüzük maddesi uyarınca aldığı 07.08.2020 tarihli ve 2020 –K/BTHK – 27.70 sayılı kararı ile KKTCELL hakkında soruşturmanın ilerletilmesine karar vermiştir.

Hazırlanan soruşturma raporları Bilgi Teknolojileri ve Haberleşme Kurumu ile Bilgi Teknolojileri ve Haberleşme Kurumu Yönetim Kurulu Çalışma ve Denetim Usul ve Esasları Tüzüğü'nün 16(5) uyarınca yazılı savunmasını yapması için denetime tabi olana tebliğ edilmiş ve yazılı ve sözlü savunmaları Kurum'a yapılmıştır.

Yapılan soruşturma sonucunda;

1. Tarife ve paketler ile birlikte sunulan bir özellik olduğu ifade edilen flex özelliğinin, KKTCELL internet sitesinde yer alan tarife ve/veya paket içerikleri ve ücretlendirmelerinde yer verilmemesine ilişkin uygulamanın;

Abone ve Tüketici Hakları Tüzüğü'nün Tarifeler İle İlgili Kurallar Yan Başlıklı 14'üncü Maddesinin 2'nci Fıkrası ile belirlenen "Haberleşme sağlayıcılar abonelerine sundukları tarifelerle ilgili bilgilere internet sitelerinde yer verirler. Bu bilgilendirmelerde asgari olarak aşağıdaki kriterler bulunur:

- a) Tarifinin içeriği,
- b) Yararlanabilecek hedef kitle,
- c) Tarife Bedeli,
- d) (ç) Abonenin tarifeye nasıl katılabileceği." hükmü ve,

Abone ve Tüketici Hakları Tüzüğü'nün Şeffaflığın Sağlanması ve Bilgilendirmeler yan başlıklı 12'nci Maddesinin 1'inci fıkrasında yer alan "Haberleşme sağlayıcılar, sundukları elektronik haberleşme hizmetlerinin kapsamı, bu hizmetlere erişim, hizmetler kapsamındaki tarife, paket ve uygulamalar, bunların kullanımı ve şartları, ücretleri ve ücretlendirme periyodu (kontör atış periyodu) ile ilgili olarak; gerekli tüm bilgileri talep olmaksızın tüm kullanıcı, tüketici ve abonelere sunmak ve asgari olarak internet sitelerinde yayımlamak suretiyle tüm kullanıcı, tüketici ve abonelerin bilinçli seçim yapabilmelerini temin etmek için bu bilgilere kolayca ulaşılabilmesini sağlamakla yükümlüdürler." hükmüne aykırılık teşkil ettiği;

2. Flex özelliği olan tarife ve/veya paketlerin sistemden gönderilen bilgilendirme ve talep alındı SMS'lerinde tarife/paketin abone tarafından onaylanmasından önce flex özelliği ile ilgili bilgi, şartlar ve/veya ücretlendirmenin paylaşılması ile ilgili uygulamanın;

Abone ve Tüketici Hakları Tüzüğü'nün Şeffaflığın Sağlanması ve Bilgilendirmeler yan başlıklı 12'nci Maddesinin (1)'inci Fıkrası olan "Haberleşme sağlayıcılar, sundukları elektronik haberleşme hizmetlerinin kapsamı, bu hizmetlere erişim, hizmetler kapsamındaki tarife, paket ve uygulamalar, bunların kullanımı ve şartları, ücretleri ve ücretlendirme periyodu (kontör atış periyodu) ile ilgili olarak; gerekli tüm bilgileri talep olmaksızın tüm kullanıcı, tüketici ve abonelere sunmak ve asgari olarak internet sitelerinde yayımlamak suretiyle tüm kullanıcı, tüketici ve abonelerin bilinçli seçim yapabilmelerini temin etmek için bu bilgilere kolayca ulaşılabilmesini sağlamakla yükümlüdürler." hükmü ve,

3. Abonenin "flex özellikli" bir tarife ve/veya paketi satın almadan önce, kotanın aşılması halinde uygulanacak aşım bedeli ile ilgili bilgilendirme yapılmadığı ve dolayısı ile söz konusu "flex özelliği" ile ilgili onayı alınmadığı nedeni ile;

Abone ve Tüketici Hakları Tüzüğü'nün Tarife ve/veya Paket Kotası ile Tarifelere İlişkin Ek Kurallar yan başlıklı 17(1)(A) "Haberleşme sağlayıcılar, kotası bulunan tarife veya paketlerde kotanın aşılması halinde uygulanacak aşım bedelini önceden belirlenmek ve işbu Tüzüğün 15(2) maddesinde belirtilenlere ek olarak abonenin bilgisine getirmek zorundadırlar." ve 17(1)(B) "İnternet bağlantısı devam ederken kotanın aşılması halinde, mevcut internet bağlantısının sona erdirilip yeniden bağlantı yapılmasına ayrıca ihtiyaç duyulmadan ve/veya aboneden ayrıca onay alınmasın gerek bulunmadan doğrudan aşım bedeli uygulanır." hükmüne ve,

4. Tarife/paketler ile birlikte sunulduğu belirtilen Flex özelliğinin abonelerce kolay anlaşılır şekilde ilan edilmemesi ve tarifelerin duyurusu ve bilgilendirilmesinde ücretlendirme dahil olmak üzere içerik ve şartlarda açık ve anlaşılabilir ifadelerle yer verilmemesi nedeni ile yanıltıcı olabileceğinden;

Abone ve Tüketici Hakları Tüzüğü'nün 15(2)(A) "Tarifeler, ilgili hizmetin özellikleri ve kuralları ile birlikte kullanıcıların kolayca anlayabileceği şekilde ilan edilmelidir." ve (B) "Tarifelerin duyurusu ve bilgilendirmesinde kullanıcıları aldatıcı, yanıltıcı ve/veya tecrübe ve bilgi noksanlıklarını istismar edici ifade ve içerikler kullanılamaz." madde hükümlerine ve,

5. Flex özelliğın olan tarife ve paketlerde abonelerin bilinçli seçim yapabilmelerini temin etmek için söz konusu özellik ile ilgili ücret, şartları vb. bilgiler açık ve detaylı olmadığından;

Abone ve Tüketici Hakları Tüzüğü'nün Şeffaflığın Sağlanması ve Bilgilendirmeler yan başlıklı 12'nci Maddesinin haberleşme sağlayıcılar, elektronik haberleşme hizmetlerinden yararlanan tüm kullanıcı, tüketici ve abonelere aşağıda sıralanan hakları sunmakla yükümlüdürler alt başlıklı (4)'üncü Fıkrasının (G) bendinde yer alan "Abonelere sunulan hizmet için uygulanacak tarifeler konusunda açık, detaylı ve güncel bilgilere erişebilme hakkı ile tarifelerdeki değişiklikler yürürlüğe girmeden önce bilgilendirilme hakkının sunulması" hükmüne aykırılık teşkil ettiği,

dikkate alınarak Kıbrıs Mobile Telekomünikasyon Ltd. hakkında idari yaptırım uygulanmış olup bu detaylara işbu raporun İdari Yaptırımlar kısmında yer verilmiştir.

7 İdari Yaptırımlar

2020 Yılı İş Planında "Kurumun Yasa ile belirlenen görevleri uyarınca yetkilendirilmiş haberleşme sağlayıcıların yetkilendirme uyarınca yükümlülüklerinin takibi." faaliyeti olarak yer alan çalışmalar bütününe aşağıda yer verilmiştir.

Aşağıda da görülebileceği üzere 2020 yılında Kurum, Yasa'nın 'İdari Suç ve Cezalar' yan başlıklı maddesi uyarınca idari bir suç işlemiş haberleşme sağlayıcısına 4 ana kategoride yaptırım uygulamış ve Yasa'nın 99(6) maddesi uyarınca tahsil ettiği idari para cezalarını Maliye Bakanlığı'na yatırmıştır. İdari yaptırım başlıkları aşağıdaki gibidir.

1. Numara Bireysel Kullanım Hakkı Şartlarının İhlali Nedeni İle Uygulanan Yaptırımlar.
2. Verilen Süre İçinde Bilgi veya Belge Verilmemesi Nedeni İle Uygulanan Yaptırımlar.
3. Genel Yetkilendirme Şartlarının İhlali Nedeni İle Uygulanan Yaptırımlar.
4. Kurumun Bir Kararının İhlali Nedeni İle Uygulanan Yaptırımlar.

7.1 Numara Bireysel Kullanım Hakkı Şartlarının İhlali Nedeni ile Uygulanan Yaptırımlar

Taşınan Numaraların, Alıcı Haberleşme Sağlayıcı Nezdinde Başka Birine Devredilmesi Hakkında Açılan Soruşturmada Telsim'e Uygulanan Yaptırım

İşbu raporun 'Soruşturmalar' bölümünde detaylandırılan "Taşınan Numaraların, Alıcı Haberleşme Sağlayıcı Nezdinde Başka Birine Devredilmesi" konulu soruşturma sonucunda uygulanan idari yaptırım aşağıda yer almaktadır.

Vodafone Mobile Operations Ltd. hakkında Kurum tarafından idari suç işlemiş haberleşme sağlayıcılara uygulanacak cezaları içeren ve Yasa'nın 99(2)(A)(ç) maddesi olan 'Kurumun bir kararını ihlal sonucunda haberleşme sağlayıcısına ihlalin yapıldığı yılda gerçekleştirilen cironun %10'una kadar ancak her hâlükârda 1,000,000.-USD (Bir Milyon Amerikan Doları)'nı aşmayan idari para cezası verilebilir. Ancak söz konusu yıl için toplam ciro hesaplanamazsa hesaplanabilen en son yılın cirosu esas alınır. Haberleşme sağlayıcısının faaliyete yeni başlamış olması nedeniyle bir yılı doldurmamış olması halinde uygulanacak idari para cezası Kurum tarafından belirlenir'. hükmü uyarınca ve ihlalin gerçekleşmesindeki etki ile ön araştırma ve soruşturma sürecindeki iş birliği düzeyi de dikkate alınarak 07.08.2020 tarihli ve 2020 – K/BTHK –27.72 sayılı kararı ile Kurul;

Vodafone Mobile Operations Ltd.'in en son yıl olan 2018 toplam cirosunun %0.0125'i oranında idari para cezası uygulanmasına ve konu cezanın 31 Ağustos 2020 tarihine kadar ödenmesine karar vermiştir.

Kotaları Uyarınca Abonelerin Bilgilendirilmesi İle İlgili Açılan Soruşturmada KKTCELL'e Uygulanan Yaptırım

İşbu raporun 'Soruşturmalar' bölümünde detaylandırılan "Kotaları Uyarınca Abonelerin Bilgilendirilmesi" konulu soruşturma sonucunda uygulanan idari yaptırım aşağıda yer almaktadır.

Kıbrıs Mobile Telekomünikasyon Ltd. hakkında, Kurum tarafından idari suç işlemiş haberleşme sağlayıcılara uygulanacak cezaları içeren ve Yasa'nın 99(2)(A)(ç) maddesi olan "Kurumun bir kararını ihlal sonucunda haberleşme sağlayıcısına ihlalin yapıldığı yılda gerçekleştirilen cironun %10'una kadar ancak her halükârda 1,000,000.-USD (Bir Milyon Amerikan Doları)'nı aşmayan idari para cezası verebilir. Ancak söz konusu yıl için toplam ciro hesaplanamazsa hesaplanabilen en son yılın cirosu esas alınır. Haberleşme sağlayıcısının faaliyete yeni başlamış olması nedeniyle bir yılı doldurmamış olması halinde uygulanacak idari para cezası Kurum tarafından belirlenir" hükmü uyarınca ve ihlalin gerçekleşmesindeki etki ile ön araştırma ve soruşturma sürecindeki iş birliği düzeyi de dikkate alınarak 11.09.2020 tarihli ve 2020–DK/BTHK–32.81 sayılı kararı ile Kurul;

Kıbrıs Mobile Telekomünikasyon Ltd.'e en son yıl olan 2019 yılı mobil haberleşme cirosunun %0.025'i oranında idari para cezası uygulanmasına ve konu cezanın 30 Eylül 2020 tarihine kadar ödenmesine ve idari yaptırıma konu ihlallerin ivedilikle mevzuata uygun hale getirilmesine karar vermiştir.

7.2 Verilen Süre İçinde Bilgi veya Belge Gönderilmemesi

Çeyrek Verilerini Göndermeyenlere Uygulanan Yaptırım

Bilgi Teknolojileri ve Haberleşme Kurumu ile Bilgi Teknolojileri ve Haberleşme Kurumu Yönetim Kurulu Çalışma ve Denetim Usul ve Esasları Tüzüğü'nün 12'nci maddesi kapsamında talep edilen 2020 yılı 3. Çeyrek verilerini göndermeyenler hakkında Kurul, Yasa'nın 99'uncu maddesinin 2'nci fıkrasının (C) bendinde yer alan " Kurum, bilerek veya ihmâl sonucunda verilen süre içinde bilgi veya belge verilmemesi durumunda, ilgili haberleşme sağlayıcısına bir önceki yılda gerçekleştirdiği yıllık toplam cirosunun %1'ine kadar ancak herhalükârda 1,000,000.-USD (Bir Milyon Amerikan Doları)'nı aşmayan idari para cezası verebilir" hükmü uyarınca aldığı 06.11.2020 tarihli ve 2020–K/BTHK–40.97 ve 40.98 sayılı kararları ile Gold Surf İnternet Ltd.'e önceki yıl cirosunun %1, Royalnet Networks Ltd.'e önceki yıl cirosunun %0.25 ve Netbir İnternet Ltd.'e önceki yıl cirosunun %0.125 oranında idari para cezası uygulamıştır.

Bilanço Beyanı Yapılmaması Nedeni İle Uygulanan Yaptırım

Yasa'nın (21)(4)(A) maddesi olan "Tescil edilmiş elektronik haberleşme sektöründeki haberleşme sağlayıcıları, her yıl 1 Haziran tarihine kadar, Gelir ve Vergi Dairesine sunulan ve yetkilendirildikleri her kapsam için ayrıştırlmış olarak hazırlanan yıllık cirolarını Kuruma bildirmek ve Gelir ve Vergi Dairesinin onaylanıp tasdiklediği mali tablolarının bir suretini, Kuruma teslim etmek zorundadırlar." hükmü uyarınca GVD onaylı bilançoların talep edilmesine ve söz konusu belgenin gönderilmesi gerekliliğinin hatırlatılmasına rağmen ilgili belgeleri göndermemesi nedeni ile Kurul, 18.09.2020 tarihli ve 2020 – K/BTHK–33.83 sayılı kararı ile Netbir İnternet Ltd. hakkında;

İdari suç işlemiş haberleşme sağlayıcılara uygulanacak cezaları içeren ve Yasa'nın 99(2)(C)(b) maddesi olan "Kurum, bilerek veya ihmâl sonucunda verilen süre içinde bilgi veya belge verilmemesi durumunda ilgili haberleşme sağlayıcısına bir önceki yılda gerçekleştirdiği yıllık toplam cirosunun %1'ine kadar ancak her halükârda 1,000,000.-USD (Bir Milyon Amerikan Doları)'nı aşmayan idari para cezası verebilir. Ancak söz konusu yıl için toplam ciro hesaplanamazsa hesaplanabilen en son yılın cirosu esas alınır. Haberleşme sağlayıcısının faaliyete yeni başlamış olması nedeniyle bir yılı doldurmamış olması halinde uygulanacak idari para cezası Kurum tarafından belirlenir." hükmü uyarınca Netbir İnternet Ltd.'in bir önceki yıl cirosunun %0.25'i oranında idari para cezası uygulanmasına ve konu cezanın 30 Eylül 2020 tarihine kadar ödenmesine ayrıca idari yaptırıma konu belgelerin ivedilikle temin edilerek Kurum'a teslim edilmesine karar vermiştir

VPN Bağlantısının Gönderilmemesi Nedeni İle Uygulanan Yaptırım

Bilgi Teknolojileri ve Haberleşme Kurumu ile Bilgi Teknolojileri ve Haberleşme Kurumu Yönetim Kurulu Çalışma ve Denetim Usul ve Esasları Tüzüğü'nün "Bilgi ve Belge Talebi" yan başlıklı 12'nci Maddesi uyarınca Kurum, "Erişimin Engellenmesi İçin VPN Bağlantısı Talebi" konulu 28.07.2020 ve 11.08.2020 tarihli yazıları ile yetkilendirilmiş tüm internet servis sağlayıcılardan bilgi ve belge talebinde bulunmuştur.

Yasa'nın 99(2)(C)(b) maddesi olan "Kurum, bilerek veya ihmal sonucunda; verilen süre içinde bilgi veya belge verilmemesi durumunda ilgili haberleşme sağlayıcısına bir önceki yılda gerçekleştirdiği yıllık toplam cirosunun %1'ine kadar ancak her halükarda 1,000,000.-USD (Bir Milyon Amerikan Doları)'nı aşmayan idari para cezası verebilir." kuralından hareketle verilen süre içinde müteaddit kereler verilerin gönderilmesi gerekliliğinin hatırlatılmasına rağmen söz konusu bilgi ve belgeleri göndermediğinden dolayı 14.08.2020 tarihli ve 2020 – K/BTHK –28.73 sayılı kararı ile Kurul;

Fixnet Broadband Ltd., Gizmoswift İnternet Ltd. ve Towneret İletişim Ltd. hakkında Yasa'nın 99(2)(C)(b) maddesi uyarınca bir önceki yılda gerçekleştirdikleri yıllık toplam cirolarının %0,125'i oranında idari para cezası uygulanmasına, konu cezanın 31.08.2020 tarihine kadar ödenmesi ve konu yükümlülüğü 19.08.2020 tarihine kadar tamamlanarak Kuruma beyan edilmesine ve belgelerin Kuruma sunulmasına karar vermiştir.

Kablosuz Altyapıların Bildirilmemesi Nedeni İle Uygulanan Yaptırım

Yasa'nın 62'nci maddesi uyarınca hazırlanıp 28.10.2015 tarihinde 688 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe giren Telsiz Tüzüğü'nün "İzin Gerekmeyen Haller" yan başlıklı 7(1) fıkrası olan ".....elektronik haberleşme hizmetlerinin sunulması amacıyla bu madde kapsamındaki telsizlerin Kamusal Haberleşme Sağlayıcılar tarafından kullanılması halinde; ilgili Kamusal Haberleşme Sağlayıcılar kullanımlarında bulundukları bireysel kullanım hakkına tabi olmayan frekans bandlarında çalışan telsizler ile ilgili bilgileri siteden yayımlanan bildirim formunu doldurarak üç aylık periyodlarla Kurum'a bildirimde bulunurlar" hükmü uyarınca istenen bilgiler, aşağıda belirtilen haberleşme sağlayıcılardan müteaddit defalar talep edilmiş olmasına karşın söz konusu bilgi ve belgeler Kurum'a iletilmemiş ve belirtilen Tüzük maddesine aykırılık oluşmuştur.

Kurul, 13.11.2020 tarihli ve 2020 – K/BTHK –41.102 sayılı kararı ile 2020 yılındaki bireysel kullanım hakkına tabi olmayan frekans bantlarında çalışan telsiz verilerine ait talep edilen bilgi ve belgeleri göndermediği anlaşılan;

Alemdar Networks Ltd.
Bassam & Wael Internet Ltd.
Gizmoswift İnternet Ltd.
Gold Surf İnternet Ltd.
Netbir İnternet Ltd.
Royalnet Networks Ltd.
Skyworld Networks Ltd.

hakkında Yasa'nın 99'uncu maddesinin 2'nci fıkrasının (C) (b) bendinde yer alan " Kurum, bilerek veya ihmal sonucunda verilen süre içinde bilgi veya belge verilmemesi durumunda, ilgili haberleşme sağlayıcısına bir önceki yılda gerçekleştirdiği yıllık toplam cirosunun %1'ine kadar ancak herhalükarda 1,000,000.-USD (Bir Milyon Amerikan Doları)'nı aşmayan idari para cezası verebilir" hükmü uyarınca bir önceki yıl cirolarının %0.125'i oranında idari para

cezası uygulanmasına ve konu para cezasının 23 Kasım 2020 tarihine kadar ödenmesine ve idari yaptırıma konu belgenin en geç 23 Kasım 2020 tarihine kadar Kuruma talep edilen şekilde teslim edilmesine ve;

Mobisis İletişim Ltd.'e, Yasa'nın 99'uncu maddesinin 1'inci fıkrasının (B) bendinde yer alan "*Haberleşme sağlayıcısının, bu Yasa veya bir genel yetkilendirme veya bireysel kullanım hakkı veya Kurumun çıkarmış olduğu herhangi bir yönetmelik veya karar çerçevesinde belli bir işlem yapması veya bunlardan herhangi biriyle uyumlu olmayan bir işlemi yapmaktan kaçınması yolunda bir talimat*" hükmü uyarınca mevzuat gereği yükümlülüklerini eksiksiz yerine getirmesi ve idari yaptırıma konu belgenin en geç 23 Kasım 2020 tarihine kadar Kuruma talep edilen şekilde teslim edilmesine karar vermiştir.

7.3 Genel Yetkilendirme Şartlarının İhlali Nedeni ile Uygulanan Yaptırımlar

Mobisis İletişim Ltd

Kurul 18.09.2020 tarihli ve 2020 – K/BTHK –33.82 sayılı kararı ile Yetkilendirme, Numaralandırma ve Spektrum Tüzüğü'nün "Değişiklikler" yan başlıklı 29'uncu maddesi olan "*Haberleşme sağlayıcı, genel yetkilendirme bildirim ve/veya bireysel kullanım hakkı başvurusu sırasında Kuruma bildirdiği veya teslim ettiği bilgi veya belgelerde herhangi bir değişiklik olması durumunda, değişikliğin yapıldığı tarihten başlayarak en fazla otuz gün içerisinde değişiklik ile ilgili bilgi ve belgeler Kurum'a gönderilir.*" hükmüne ve;

"Genel Yetkilendirmeye İlişkin Yükümlülükler" yan başlıklı 20'nci maddesinin Hizmet Kalitesi alt başlıklı 16(E)(a) bendinde yer alan "*Çağrı merkezi kurma ve hizmeti verme*" yükümlülüklerini yerine getirmediğinden dolayı Mobisis İletişim Ltd.'e. hakkında;

Yasa'nın 99(2)(A)(a) maddesi olan "Genel yetkilendirme şartlarını" ve 99(2)(A)(ç) olan "Kurumun bir kararını" ihlali sonucunda "...haberleşme sağlayıcısına ihlalin yapıldığı yılda gerçekleştirilen cirosunun %10'una kadar ancak her halükârda 1,000,000.-USD (Bir Milyon Amerikan Doları)'nı aşmayan idari para cezası verebilir, ancak söz konusu yıl için toplam ciro hesaplanamazsa hesaplanabilen en son yılın cirosu esas alınır. Haberleşme sağlayıcısının faaliyete yeni başlamış olması nedeniyle bir yılı doldurmamış olması halinde uygulanacak idari para cezası Kurum tarafından belirlenir'. hükümleri uyarınca belirlenen cirosunun %0,5'i oranında idari para cezası uygulanmasına ve konu cezanın 30 Eylül 2020 tarihine kadar ödenerek idari yaptırıma konu ihlallerin ivedilikle mevzuata uygun hale getirilmesi ve tekrarlanmamasına karar vermiştir.

Gizmoswift İnternet Ltd.

Kurul 20.11.2020 tarihli ve 2020 – K/BTHK –42.105 sayılı kararı ile Yetkilendirme, Numaralandırma ve Spektrum Tüzüğü'nün "Genel Yetkilendirmeye İlişkin Yükümlülükler" yan başlıklı 20(9) Maddesi olan "*..Haberleşme sağlayıcılarının genel yetkilendirme kapsamında bildirimde bulunurken vereceği bilgiler: Elektronik haberleşme hizmeti ve/veya şebekesinin detayları, teknik özellikleri, hizmet veya şebekenin sağlanacağı veya kurulacağı coğrafi bölgeye ilişkin bilgi ve belgeler gönderirler. Bu bilgi ve belgeler ile birlikte haberleşme sağlayıcının unvanı, şirket tescil belgeleri, ikametgâh adresi varsa merkez ve şubelerinin adreslerine ilişkin bilgileri, Kurum huzurunda idare ve temsile yetkili kişilerin yer aldığı imza örnekleri Kuruma gönderilir.*" hükmü ve;

"Değişiklikler" yan başlıklı 29'uncu Maddesi olan "*Haberleşme sağlayıcı, genel yetkilendirme bildirim ve/veya bireysel kullanım hakkı başvurusu sırasında Kuruma bildirdiği veya teslim ettiği bilgi veya belgelerde herhangi bir değişiklik olması durumunda, değişikliğin yapıldığı tarihten başlayarak en fazla otuz gün içerisinde değişiklik ile ilgili bilgi ve belgeler Kurum'a gönderilir.*" hükümlerinde belirtilen yükümlülükleri yerine getirmediğinden dolayı Gizmoswift İnternet Ltd hakkında;

Yasa'nın 99(1)(B)maddesinde yer alan "*Haberleşme sağlayıcısının, bu Yasa veya bir genel yetkilendirme veya bireysel kullanım hakkı veya Kurumun çıkarmış olduğu herhangi bir yönetmelik veya karar çerçevesinde belli bir işlem yapması veya bunlardan herhangi biriyle uyumlu olmayan bir işlemi yapmaktan kaçınması yolunda bir talimat*" hükmü uyarınca Yetkilendirme, Numaralandırma ve Spektrum Tüzüğü'nün 20(9) Maddesinde belirtilen şekilde bir adres beyan etmesi ve şirkete ait internet adresinden asgari olarak iletişim bilgilerini, çağrı merkezi numarasını, güncel abonelik sözleşmesi örneği, sunduğu tarife ve kampanyaları ve bunların ücretleri ile kimlerin yararlanabileceğini bilgilerinin paylaşmasını ve tüm bu yükümlülükleri en geç 20 Aralık 2020 tarihine kadar tamamlayarak Kuruma bilgi vermesine karar vermiştir.

7.4 Kurumun Bir Kararının İhlali Nedeni İle Uygulanan Yaptırımlar

Numara Taşınabilirliği Tüzüğü'nün 10(1)'inci maddesi "*..abone, taşıma zamanından 2 (iki) iş günü öncesine kadar alıcı haberleşme sağlayıcısına başvurarak numara taşıma talebinden vazgeçebilir.*" ve 10(2)'nci maddesi "*..abonenin numara taşıma talebinden vazgeçmesi durumunda alıcı haberleşme sağlayıcı, abonenin numarasını taşımaktan vazgeçtiği bilgisini abonenin alıcı haberleşme sağlayıcıya iletmesini takip eden en fazla 6 (altı) saat içinde ancak her halükârda talep tarihi ile aynı gün içinde ve bir sonraki güne geçmeden verici haberleşme sağlayıcıya bildirerek taşıma sürecinin sonlanmasını sağlar.*" hükümlerini içermektedir.

Kurum'a yapılan şikâyete binaen yürütülen araştırma neticesinde alıcı haberleşme sağlayıcı olan KKTCELL'in oluşan teknik sorunlar nedeni ile mezkûr Tüzük'ün 10(2) maddesi ile belirlenen abonenin iptal talebini yerine getirmediği görülmüştür.

Söz konusu uygunsuzluk nedeni ile mezkûr Tüzük'ün 29'uncu maddesi olan "*Haberleşme sağlayıcısının faaliyetlerinin veya fiillerinin Yasa, bu Tüzük ve ilgili mevzuatla belirlenen kural ve koşullara aykırı olması durumunda, haberleşme sağlayıcıya Yasa ve ilgili diğer mevzuat uyarınca idari para cezası veya diğer yaptırımlar ile tedbirler uygulanır.*" hükmünden hareketle 21.08.2020 tarihli ve 2020 – K/BTHK –29.77 sayılı kararı ile Kurul;

Yasa'nın 99(1)(A) maddesi uyarınca KKTCELL'e uyarı cezası vererek abonenin iptal talebine engel olduğu ifade edilen tüm teknik sorunların giderilmesine karar vermiştir.

8 Diğer Faaliyetler

8.1 2020 Yılı İş Planı Ara Değerlendirme Çalışmaları

Bilgi Teknolojileri ve Haberleşme Kurumu ile Bilgi Teknolojileri ve Haberleşme Kurumu Yönetim Kurulu Çalışma ve Denetim Usul ve Esasları Tüzüğü'nün 9'uncu maddesi uyarınca hazırlanan 2020 Yılı İş Planı 01.11.2019 tarihli ve 2019-DK/BTHK-31.64 sayılı Kurul kararı ile onaylanmış ve Kurum internet sayfasında yayımlanmıştır.

2020 yılının 3. Çeyreğinde, Kurum'un 2020 yılı için planlanan faaliyetlerini, bunlarla ilgili performans kriterleri ve hedeflerini içeren 2020 yılı İş Planı ve bu planda yer alan faaliyet ve hedeflerin izlenmesi ve değerlendirilmesine yönelik ara toplantılar gerçekleştirilmiştir.

Yapılan bu toplantılar neticesinde bazı faaliyetlerin yıl sonuna kadar tamamlanabilmesi için ivme kazandırılması amacı ile aksiyon alınması; tamamlanması öngörülen ancak yıl sonuna kadar tamamlanması mümkün olmayan bazı faaliyetlerin ise gerekçeleri ile birlikte raporlanarak bir sonraki yıla ilişkin iş planına aktarılması hususunda görüş birliğine varılmış ve bu yönde aksiyon alınmıştır.

8.2 2020 Kurum İdari Ücretlerinin Tahsil Edilmesi

2020 İş Planında "*Kurumun Yasa ile belirlenen görevleri uyarınca yetkilendirilmiş haberleşme sağlayıcıların yetkilendirme uyarınca yükümlülüklerinin takibi.*" şeklinde yer alan faaliyete ilişkin bilgiler aşağıda yer almaktadır.

Yasa'nın 21(1)(A) Maddesi uyarınca haberleşme sağlayıcılar, önceki yıla ait cirolarının %1 oranını aşmamak üzere Kurum tarafından belirlenecek oranda bedeli, ilgili yılın Ocak ayı sonuna kadar Kurum'a yatırmakla yükümlüdürler.

Kurul, haberleşme sağlayıcıların 2020 yılı için ödeyecekleri Kurum idari ücret oranınının 18.10.2019 tarihli ve 2019 – K/BTHK – 29.57 sayılı kararı ile %0,52 olarak belirlenmesine karar vermiş ve 2019 yılının Ekim ayında, 2020 Kurum İdari ücreti ödeme yükümlülüğü hakkında tüm aktif haberleşme sağlayıcılara yazılar gönderilmiştir.

Yapılan yatırımların takip ve sisteme işlenmesinin ardından halen ödemesini gerçekleştirilmeyen haberleşme sağlayıcılara e-posta, telefonla ve ayrıca resmi yazı gönderilerek hatırlatmalar yapılmış ve tüm aktif haberleşme sağlayıcıların 2020 yılına ait Kurum İdari Ücretleri tahsil edilmiştir.

8.3 2021 Kurum Bütçesinin Hazırlanması

Bilgi Teknolojileri ve Haberleşme Kurumu ile Bilgi Teknolojileri ve Haberleşme Kurumu Yönetim Kurulu Çalışma ve Denetim Usul ve Esasları Tüzüğü'nün 8'inci maddesi uyarınca Kurum, uluslararası iş birliği, uyumlaştırma ve standartlaştırma, piyasa analizi, uzman istihdam etme, uyumu izleme ve diğer piyasa kontrol çalışmaları, Yasa tahtında çıkarılacak mevzuat ve Kurumun alacağı kararların hazırlanması ve uygulanmasını içine alan düzenleme çalışmalarının maliyetleri dahil, Kurumun bütün tahmini gelir ve giderlerini içeren bütçe taslağını her yılın Eylül ayı başında hazırlamakla görevlendirilmiştir.

Kurum organizasyon şemasında yer alan tüm bölümler, 2021 taslak iş planı ile uyumlu olarak 2021 yılında ihtiyaç duyulacak kaynakları belirleyerek bütçe planlarını hazırlamış ve ilgili bölüme iletilmişlerdir. Hazırlanan taslak bütçe Kurul'un 11.12.2020 tarihli kararı ile onaylanmış ve Bayındırlık ve Ulaştırma Bakanlığı ile Bütçe Dairesi'ne iletilmiştir.

8.4 2021 Kurum İş Planının Hazırlanması ve Yayınlanması

Bilgi Teknolojileri ve Haberleşme Kurumu ile Bilgi Teknolojileri ve Haberleşme Kurumu Yönetim Kurulu Çalışma ve Denetim Usul ve Esasları Tüzüğü'nün 9'uncu maddesi uyarınca Kurum, bir sonraki yıl için planlanan faaliyetlerini, bunlarla ilgili performans kriterleri ve hedeflerini içeren Kurum iş planı taslağını, her yılın Eylül ayı sonuna kadar hazırlar.

2021 İş Planı hazırlık çalışmalarında 2019-2021 Stratejik Planı ile belirlenen amaç ve hedefler ile 2020 İş Planında yer almasına rağmen dış etkenler nedeni ile ele alınan sürede tamamlanması mümkün olmayan faaliyetler kılavuz olarak alınmıştır. Kurum organizasyon planında yer alan tüm bölümler taslak iş planları hazırlayarak ilgili bölüme iletilmişlerdir. 25.09.2020 tarihinde kamuoyu görüşüne açılan Taslak 2021 İş Planı, gelen görüşler neticesinde derlenmiş ve Kurulun 30.10.2020 tarihli ve 2020-DK/BTHK-39.95 sayılı kararı ile onaylanarak yayımlanmıştır.

8.5 Bilişim Suçları Yasası Kapsamında Yapılan Çalışmalar

Bilişim Suçları Yasası, 2020 Yılı İş Planında 19'uncu faaliyet olarak ve "*Elektronik haberleşme hizmetlerine güvenli erişimin sağlanması için yasal ve teknik çalışmaların gerçekleştirilmesi*" olarak yer almaktadır. 32/2020 sayılı Bilişim Suçları Yasası'nın Temmuz 2020 tarihinde yürürlüğe girmesi ile birlikte Kurum'a yeni görev ve yetkiler getirilmiştir. Bu kapsamda Kurum, mezkûr Yasa ve bu Yasa'nın 24'üncü maddesi uyarınca Kurum tarafından hazırlanan Tüzük uyarınca Elektronik Haberleşme Ortamında Yapılan Yayınların Düzenlenmesi, İçerik, Yer, Erişim ve Toplu Kullanım Sağlayıcıları ile İnternet Haber Sitelerinin yükümlülük ve sorumluluklarını denetleyen ve aykırılık halinde idari para cezası ve idari yaptırım uygulayan yetkili mercidir.

Kurum, mezkûr Yasa'nın İnternet Haber Sitelerine ilişkin 15'inci maddesi kuralları uyarınca yapılacak bir başvuru ile herhangi bir internet haber sitesinin, "*Genel Yayın Yönetmeni ve/veya Sorumlu Yayın Yönetmeninin ismini ve yayın merkezini tanımlayan, ulaşılabilir bir adresi ve iletişim numarasını içeren künye ve iletişim bilgilerini yayımlamakla yükümlüdür*" kuralına uygun olmaması halinde erişimi engelleyebilir. Bu halde başvuru sahibinin, erişimin engellenmesinden itibaren 2 (iki) iş günü içerisinde, ilgili Yasa'nın "*Erişimin Engellenmesi Kararı ve Yerine Getirilmesi*" yan başlıklı 20'nci maddesi uyarınca Mahkemeye başvurarak erişimin engellenmesi kararı alamaması durumunda, erişimin engellenmesi kararı kendiliğinden kalkar.

Bilişim Suçları Yasası'nın Resmi Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe girdiği tarih olan 14 Temmuz 2020 tarihinden 31 Aralık 2020 tarihine kadar Yasa'nın 15'inci madde kuralları uyarınca, Genel Yayın Yönetmeni ve/veya Sorumlu Yayın Yönetmeninin ismini ve yayın merkezini tanımlayan, ulaşılabilir bir adresi ve iletişim numarasını içeren künye ve iletişim bilgilerini yayımlamayan 6 adet internet haber sitesinin erişimi Kurum'a yapılan başvuru ve değerlendirmeler sonucunda Kurum tarafından engellenmiştir.

Mezkûr Yasa'nın Erişimin Engellenmesi Kararı ve Yerine Getirilmesi ile İçeriğin Yayından Kaldırılmasına İlişkin Kuralların bulunduğu Yedinci Kısmında da Kurum'un görev ve yetkileri belirtilmiştir. "*Erişimin Engellenmesi Kararı ve Yerine Getirilmesi*" yan başlıklı 20'nci maddesinin (1) ve (2) fıkraları uyarınca, elektronik haberleşme şebekesinde yapılan ve içeriği Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyetindeki mevzuat kapsamında herhangi bir suç oluşturduğu hususunda kuvvetli şüphe bulunan yayınların önlenmesi ve/veya suç oluşturmayan ancak hukuk davalarına konu olabilen yayınların önlenmesi amacıyla mahkeme tarafından erişimin engellenmesi kararı verilebilir.

Aynı maddenin (3)'üncü fıkrası ile Kurum'a verilen yetkinin kapsam ve detayı:

- Ceza Yasasının 63'üncü maddesine aykırı yayınlar,
- Bilişim Suçları Yasası'nın 11'inci maddesinde yer alan çocuk pornografisi ile bağlantılı suçlar,
- Beden Eğitimi ve Spor Yasası'nın 26'ncı maddesi ve altında çıkarılan Müşterek Bahis Tüzüğü uyarınca izinlendirilmiş olanlar haricindeki elektronik bahisler,
- Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti Bankacılık Yasasının 27'inci maddesinin (1)'inci fıkrasına aykırı olarak bankalara veya müşterilerine ait sırları açıklamak,

ile sınırlı olmak üzere, gecikmesinde sakınca bulunan hallerde Mahkeme kararı olmaksızın Kurum tarafından erişimin engellenmesi kararı verilebilir. Bu halde, erişimin engellenmesini takip eden 24 (yirmi dört) saat içerisinde Mahkemeye başvurularak erişimin engellenmesi kararı alınması koşuldur. Mahkemeden emir alınmadığı takdirde erişimin engellenmesi derhal kaldırılır.

Kurum, yine ilgili Yasa'nın "Erişimin Engellenmesi Kararının İçeriği, Yerine Getirilmesi ve Sonuçları" yan başlıklı 21'inci maddesi uyarınca, Mahkeme tarafından verilen ve Kurum'a gönderilen erişimin engellenmesi kararını aynı gün içerisinde erişim sağlayıcılara bildirerek derhal gereğinin yerine getirilmesini ister. Kurum, erişimin engellenmesi kararının gereğini derhal yerine getirmeyen erişim sağlayıcının yetkilendirilmesinin iptaline karar verebilir. Bu kapsamda Kurum'a gönderilen 3 adet mahkeme kararı gereğinin yerine getirilmesi için erişim sağlayıcılara bildirilmiş ve sonrasında izleme ve denetleme yapılmıştır.

8.6 Ciro Bildirimlerinin Temini ve Kontrolü

39/2016 Sayılı Elektronik Haberleşme (Değişiklik) Yasası ile Yasa'nın 21(4) Maddesinde yapılan değişiklik ile tescil edilmiş elektronik haberleşme sektöründeki haberleşme sağlayıcıları, her yıl 1 Haziran tarihine kadar, Gelir ve Vergi Dairesine sunulan ve yetkilendirildikleri her kapsam için ayrıştırmış olarak hazırlanan yıllık cirolarını Kurum'a bildirmek ve Gelir ve Vergi Dairesinin onaylayıp tasdiklediği mali tablolarının bir suretini, Kurum'a teslim etmek zorundadırlar.

Yasa maddesi uyarınca 2019 yılına ait haberleşme hizmetleri cirosunun Kurum'a zamanında iletilebilmesi için tüm haberleşme sağlayıcılarla yazılı iletişime geçilerek konu belgelerin Kurum'a sunulması talep edilmiştir.

Yapılan kontroller sonucunda beyan edilen ciro ile yatırılan Kurum İdari Ücretinde fark görülen haberleşme sağlayıcılar ile tekrar iletişime geçilerek yazılı açıklama veya farkların yatırılması istenmiştir.

8.7 Demirbaş Sayımı, Zimmet İşlemleri ve HEK Komisyonu

Kurum varlıklarının bilinmesi ve korunması amacı ile Kurum'un demirbaş listesinin oluşturulması, sayım yapılması ve zimmetlenmesi gibi çalışmalarını içeren faaliyettir. Bu kapsamda, Kurum'un demirbaş sayımı ve ilgili tüm işlemleri yıl ortasında ve yıl sonunda olmak üzere yılda iki kere düzenli olarak yapılmaktadır.

Kurul, 08.11.2019 tarihli ve 2019-DK/BTHK-32.67 sayılı kararı ile Demirbaş Prosedürünü onaylayarak Kurum içinde yürürlüğe koymuş ve yine bu kapsamda oluşturulan Hurda Eskimiş Köhne (HEK) Komisyonu da çalışmalarına başlamıştır. Kurum'un sahip olduğu demirbaşın kayıt, zimmet, aktarma, kullanım, kontrol ve kayıttan silme kuralları ile demirbaş malzeme ziyarı halinde uygulanacak esasların belirlendiği Demirbaş Prosedürü 8.11.2019'dan itibaren uygulanmaktadır.

01/2020 sayılı ve 25.06.2020 tarihli ilk Hurda Eskimiş Köhne (HEK) Raporu Kurul'a 26.06.2020 tarihinde sunulmuş ve 2020-DK/BTHK-22.59 sayılı karar ile onaylanmıştır.

Demirbaş Prosedürünü kapsamında oluşturulan HEK Komisyonu, çalışmalarına belirlenmiş periyotlarda devam etmektedir.

8.8 Hukuksal Değerlendirme Çalışmaları

Kurum çalışanları tarafından yürütülen çalışmaların 6/2012 Sayılı Elektronik Haberleşme Yasası, bu Yasa kapsamında hazırlanan ikincil düzenlemeler ve/veya diğer Yasa ve mevzuatlara uygunluğu kontrol edilerek hukuksal değerlendirme çalışmaları yapılmaktadır.

8.9 ISO 9001 – Kalite Yönetim Sistemi Çalışmaları

ISO 9000 Standart serisi, uygulandığı alanlarda kalite yönetim sistemlerinin kalitesini ölçmek ve bu yöntemle sunulan hizmetlerin kalite güvencesini vermek amacına yöneliktir. ISO 9001 kalite güvence sisteminin geliştirilmesi, uygulanması ve etkinliğinin iyileştirilmesi yoluyla memnuniyetin artırılması için süreç yaklaşımının benimsenmesidir. ISO 9001 Standardı kalite ile ilgili neyin yapılacağını değil nasıl yapılacağını söyler ve buna ek olarak etkin bir kalite yönetim sistemi için asgari şartları belirtir.

21.08.2015 tarihinde alınan ISO 9001:2008 belgesi kapsamında yılda 2 kez yapılacak olan iç denetim ve yılda 1 kere yapılacak olan dış denetimlere hazırlanmak, kurulan sistemi güncel tutmak, gerek görülen değişiklik ve iyileştirmeleri yaparak sistemin etkin olarak kullanılmasını sağlamak amacı ile ilgili bölümlerle ihtiyaç oldukça gerekli çalışmalar yapılmaktadır.

2020 yılında konuya ilişkin yapılan çalışmalara aşağıda yer verilmiştir:

- İç iletişimde kullanılan "Intranet" sistemi üzerindeki sistemin güncel tutulması ve bilgi paylaşımına devam edilmesi sağlanmıştır.
- İş sağlığı, iş güvenliği ve risk analizi raporu sonucunda alınması gereken tedbirlerin uygulanması alınmıştır.
- ISO kapsamında oluşturulan Kalite Bölümünün düzenli olarak Yönetim ile bir araya gelmesi ve gündeme alınan konularla ilgili ISO 9001:2015 kapsamında iyileştirmeler gerçekleştirilmesi sağlanmıştır.
- Sürekli iyileştirmeye dayalı bir süreç olmasından ötürü ihtiyaç oldukça ilgili bölümler ile birlikte çalışmalar yapılmıştır.
- "Çalışan Memnuniyeti Anketi" yapılarak toplanan veriler rapor haline getirilerek Kurul'a sunulmuştur.
- ISO 27001 Bilgi Güvenliği Yönetim Sistemi ile paralel çalışılması için ortak altyapı hazırlanmıştır.

11.11.2020 tarihinde yapılan Dış Denetimde başarılı olan Kurum, aldığı iyileştirme tavsiyelerine istinaden başlattığı düzeltici faaliyetler ile yeni sertifikasının geçerliliğini bir sonraki yıla kadar başarı ile uzatmıştır.

8.10 İthalat ve İhracatı (Düzenleme ve Denetim) (Değişiklik) Tüzüğü Toplantılarına Katılım

Ekonomi ve Enerji Bakanlığı Ticaret Dairesi tarafından yapılan davete istinaden İthalat ve İhracatı (Düzenleme ve Denetim) Tüzüğü Değişiklik toplantısına katılım gerçekleştirilmiştir.

Yapılan toplantıda Kurum, Yasa'nın 67'nci, 68'inci, 69'uncu, 70'inci, 71'inci, 72'nci, 73'üncü, 74'üncü, 75'inci ve 76'ncı maddeleri ve Ürün Güvenliği Yasası'nın 18'inci, 21'inci, 23'üncü, 28'inci ve 30'uncu maddelerindeki konuların düzenlenmesini içeren "Terminal Donanımları Tüzüğü" uyarınca görevlerini yerine getirdiği hakkında bilgi vermiştir.

Ticaret Dairesi Dış Ticaret Şubesinin uygulamakta olduğu İthalatı ve İhracatı (Düzenleme ve Denetim) Tüzüğünde yapılan çalışmalar neticesinde bürokrasiyi azaltmak ve ithal izin işlemlerini sadeleştirip ithalatçıların işlem ve zaman maliyetlerini asgari seviyeye çekmek amacıyla Tüzüğün 7'nci ile 16'ncı maddeleri kapsamındaki cetvelerde ve ön izin veren daire / kurum ve kuruluşlarla ilgili olan 8'inci madde kapsamındaki cetvelde değişiklik yapılması hedeflenmektedir.

Kurum belirtilen değişiklik Tüzüğü'ne ilişkin görüş ve önerilerini resmi yazısı ile göndermiştir.

İthalat ve İhracatı (Düzenleme ve Denetim) Tüzüğü 3 Nisan 2020 tarihli ve R.G.58 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe girmiştir

8.11 Kısa Numara Tahsisleri

2020 İş Planında "*Ulusal Numaralandırma Planı uyarınca yapılması öngörülen çalışmaların yürütülmesi ve takibi.*" olarak yer alan bu faaliyete ilişkin çalışmalara aşağıda yer verilmiştir.

Yetkilendirme, Numaralandırma ve Spektrum Tüzüğü'nün 15'inci Maddesinde Kurum tarafından tahsis edilecek numaraların kullanım kapsamlarını ve kullanıma yönelik ek koşulları içeren ilk Ulusal Numaralandırma Planı'nı Kurul, 21.07.2017 tarihli ve 2017-DK/BTHK-17.43 sayılı kararı ile onaylayarak yayımlamış ve 11.09.2020 tarihli ve 2020 - K/BTHK - 32.80 numaralı kararı ile gerekli değişiklikleri içeren nihai planını yayımlamıştır.

Konu plan doğrultusunda kısa numara talepleri "Kısa Numara Başvuru Formu" ile alınmakta ve yapılan kontroller neticesinde tahsisi uygun bulunan ve Numara Tahsis ve Kullanım Ücreti tahsil edilen başvuru sahiplerine konu numaraların tahsis edilebileceğine ilişkin resmi yazı ile geri dönüş yapılmaktadır.

2020 yılında kısa numara tahsisi yapılan başvuru sahiplerinin isimleri, hizmet türleri ve tahsis edilen numaralara aşağıda yer verilmiştir.

Girne Belediyesi- Belediye Hizmetleri -1820

Kuzey Kıbrıs Türk Kızılay Derneği- Danışma ve Destek Hattı- 4142

Kuzey Kıbrıs Kaplumbağaları Koruma Cemiyeti- İhbar ve Destek Hattı -1188

KKTC Başbakanlık- COVID-19 Hattı-128

8.12 Koordinat Bilgilerinin Karşılaştırılması

Mobil operatörlerin TESBIT sistemi aracılığı ile kayıt altına alınan baz istasyonu koordinat bilgileri ile MCKS aracılığı ile Kurum'a iletilen CDR (Call Detailed Record-Detaylı Çağrı Kaydı) verilerindeki baz istasyonlarına ait coğrafi koordinat bilgilerinin karşılaştırması yapılmıştır.

2020 yılında yapılan bu çalışmaya ilişkin hazırlanan analiz raporları tamamlanarak çalışmanın ileriki aşamalarına 2021 yılında devam edilmesine karar verilmiştir.

8.13 Kurum'un Yeni Bina Projesi

Kurum, Ekim 2017 tarihinde yeni hizmet binası tasarımına ilişkin Kıbrıs Türk Mühendis ve Mimar Odaları Birliği (KTMMOB) ile BTHK Hizmet Binası proje tasarım yarışması düzenlemiştir. Yarışma sonucunda kazanan tasarım sahipleri ile sözleşme yapılarak bina tasarımı ve projelendirmesi tamamlanmıştır. Kurum, hizmet binasının bir kamu kuruluşuna ait olmasından ötürü yapımı için ihaleye çıkmayı öngörmüş olup, tüm şartnameler Devlet Planlama ve İnşaat Dairesi'nin ilgili birimleri tarafından yürürlükteki mevzuat uyarınca ele alınarak hazırlanmıştır.

Kurum'un, MİK'na yapmış olduğu talep uyarınca 285/2018 sayılı ve 19 Eylül 2018 son teklif atma tarihli ihale, ilgili dönemde yaşanan döviz dalgalanması nedeni ile şartname satın alan kuruluşların hiçbirinin teklifte bulunmamasından ötürü kapanmıştır.

Kurum, yeniden bir ihalenin başlatılması için MİK'na yapmış olduğu talep uyarınca MİK, 471/2018 sayılı ve 21 Kasım 2018 kapanış tarihli ihaleyi teklif kabulüne açmıştır. Ancak söz konusu ihale, Yapım İşleri İhalelerinde Uygulanacak Esaslar ve Usuller Tüzüğü'nün, mesleki ve teknik yeterliliğin belirlenmesinde kullanılacak belgeler yan başlıklı 46. Maddesinde belirtilen hükümlerin düzgün uygulanmaması nedeni ile MİK tarafından iptal edilmiştir.

Kurum'un, Kasım 2018'de yeniden bir ihalenin başlatılması için MİK'na yapmış olduğu talebi uyarınca MİK, "Bilgi Teknolojileri ve Haberleşme Kurumu Hizmet Binası Yapımı" ile ilgili 485/2018 sayılı ve 12 Aralık 2018 kapanış tarihli ihaleyi teklif kabulüne açmıştır. Ancak söz konusu ihale, "Yapım İşleri İhalelerinde Uygulanacak Esaslar ve Usuller Tüzüğü" kapsamında yapılan çalışmalar ve toplantılar sonucunda, Bayındırlık ve Ulaştırma Bakanlığı tarafından verilmesi öngörülen Mesleki ve Teknik Yeterliliğin belirlenmesinde kullanılacak belgelerin nasıl değerlendirileceğine ilişkin yeterli açıklama olmadığı ve ilgili mevzuatta değişiklik yapılması gerekliliği ilgili Bakanlık tarafından MİK'na bildirilmiştir. Tüm bu gelişmelerin ardından MİK, 12 Aralık 2018 tarihli kararı ile "Bilgi Teknolojileri ve Haberleşme Kurumu Hizmet Binası Yapımı" ile ilgili 485/2018 sayılı ihalenin 2019 yılında söz konusu mevzuat değişikliği yapıldıktan sonra tekrar ihaleye açılmak üzere iptal etmiştir. Bu kapsamda MİK tarafından yeniden açılan 221/2019 sayılı Hizmet Binası ihalesinin son teklif kabul tarihi 25 Eylül 2019 olarak belirlenmiştir. İhale sürecinin tamamlanmasının ardından MİK, 2 Ekim 2019 tarihli ve 409/2019 sayılı kararı ile ihaleyi kazanan firmanın Gerçek İnşaat ve Müteahhitlik Şirketi Ltd. olduğunu ilan etmiştir.

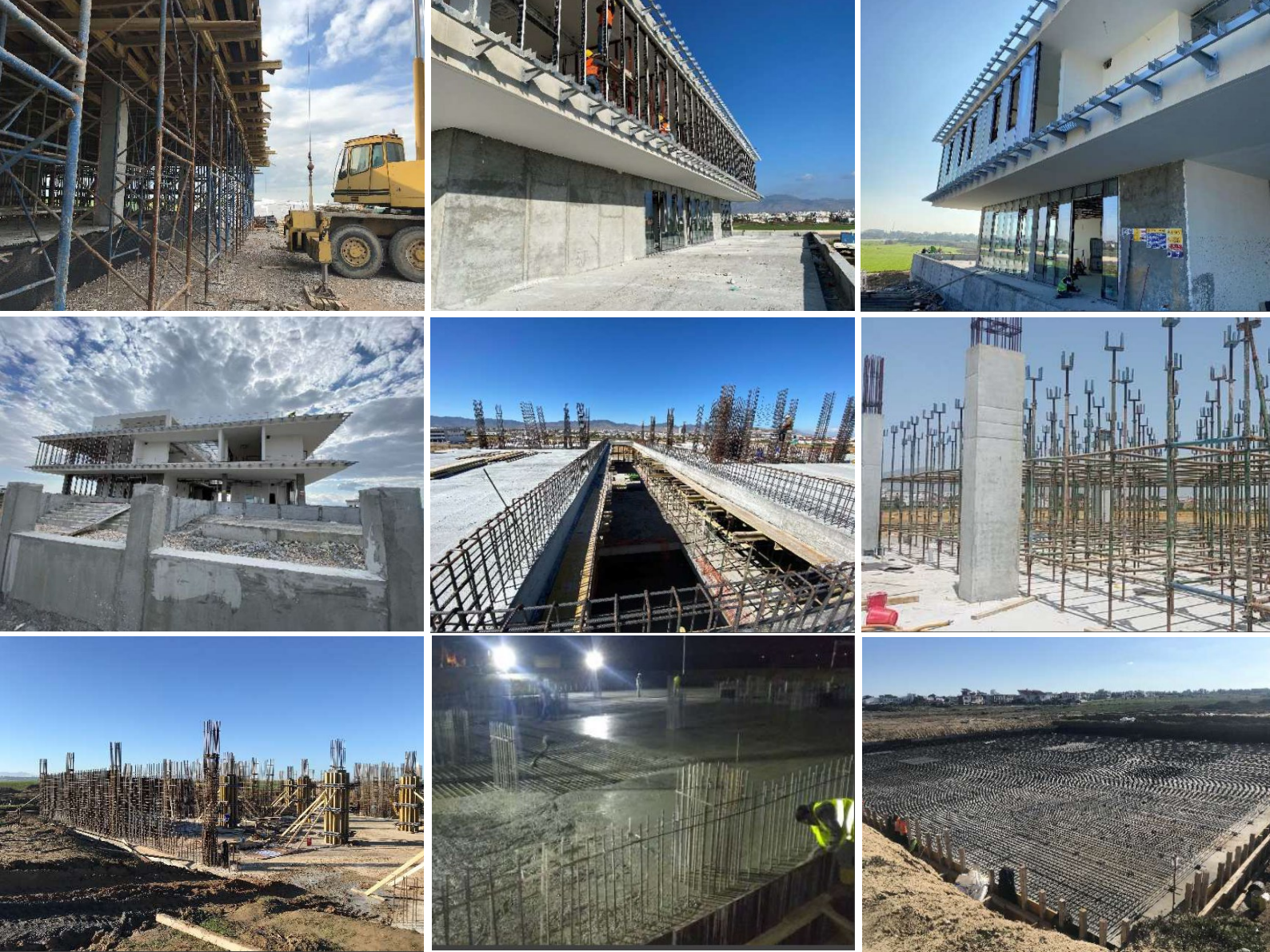
Bilgi Teknolojileri ve Haberleşme Kurumu Hizmet Binası Yapımı ihale sürecinin tamamlanmasının ardından ihaleyi kazanan Gerçek İnşaat ve Müteahhitlik Şirketi Ltd. ile Bilgi Teknolojileri ve Haberleşme Kurumu arasında 16.10.2019 tarihinde sözleşme imzalanmış ve inşaatının 450 takvim gününde ve 04.02.2021 tarihinde tamamlanması öngörülmüştür.

Şubat ayında, inşaat ruhsatı alınması süreci kapsamında İçişleri Bakanlığı ve devamında Karayolları Dairesi, Tapu ve Kadastro Dairesi Müdürlüğü, İskân ve Rehabilitasyon Dairesi ve Şehir Planlama Dairesi'nin her birinden ayrı ayrı görüş alınarak önerge hazırlanmış ve İçişleri Bakanlığının koordinasyonunda Bakanlar Kurulu'na göndermesi sağlanmıştır.

14 Mart-04 Mayıs arası COVID-19 salgını nedeniyle uygulanan sokağa çıkma yasağı kapsamında tüm inşaat faaliyetleri durdurulmuştur. 51 gün boyunca kapalı kalan şantiye alanında çalışma yapılamadığından ötürü 51 günlük ek süre verilerek inşaatın 27.03.2021 tarihinde tamamlanması öngörülmüştür.

Her Çarşamba organize edilen şantiye toplantılarıyla koordinasyon sağlanmakta ve süreç kontrol edilmektedir.

8.14 Kurum İnternet Sayfası Yönetimi

Kurum internet sayfasının güncel tutulması ve Kurum ile ilgili bilgilere kolayca erişilebilmesi için yapılan periyodik çalışmalardan bazıları;

- Kamuoyu görüşüne açılan tüm içeriklerin sayfadan yayımlanması,
- Kurum ile ilgili basında yer alan haberlerin sayfadan paylaşılması,
- Kamuoyuna açılan raporların internet sayfasından yayımlanması,
- Personel ilan ve alımı ile ilgili süreçlerin sayfa üzerinden sürekli güncellenmesi,
- Yasa, Tüzük, Yönetmelik ve Protokollerin internet sayfasında yayımlanması,
- Resmî Gazete’de yer alan Kurum ile ilgili konuların yayımlanması,
- Kurum olarak yapılan sunum, konferans ve bilgilendirmelerin yayımlanması,
- Haberleşme Sağlayıcılar Listesinin güncellenmesi,
- Kurum ile ilgili resmi istatistiklerin yayımlanması.

8.15 Personel Eğitimleri Kapsamında Yapılan Çalışmalar

Kurum çalışanları tarafından alınan veya alınacak eğitimlere ilişkin bilgi, belge ve diğer tüm detayların paylaşılıp arşivleneceği ve periyodik olarak güncelleme yapılacak Kurum içi bir ortam oluşturulmuştur.

Intranet üzerinde yer alan bu ortamın çalışanlara sağlayacağı katkı, eğitime katılım sağlayamayan çalışanların bu ortamı kullanarak bilgi edinmeleri veya eğitime katılan çalışanların eğitim ile ilgili bilgilerini güncel tutabilmesi için içeriğin konumlandırılması ve ayrıca yaklaşmakta olan eğitimlere ilişkin önceden bilgi edinmelerine olanak sağlamaktır.

8.16 Piyasa Gözetimi ve Denetimi

01 Kasım 2018 tarihli ve R.G 163 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanarak yürürlüğe giren Terminal Donanımları Tüzüğü’nün 13’üncü ve 14’üncü Maddeleri Kurum’a mezkûr Tüzük kapsamındaki cihazların piyasaya arz edildiği her yerde denetlemesi ve uygun bulunmaması halinde ise imha dahil piyasadaki çekilmesine ilişkin yetki vermektedir.

2020 İş Planı’nda “Piyasaya arz edilen cihazların denetlenmesi için Piyasa Gözetimi ve Denetimi biriminin oluşturulması, faaliyetlerinin belirlenmesi, bu birimin görevleri sonucunda piyasadaki toplanan verilerin ve faaliyetlerin raporlanması ve tedbirlerin uygulanması.” olarak yer alan faaliyet ile ilgili yıl içinde Ürün Güvenliği Yasa’sı kapsamında Ticaret Dairesi ile bir dizi toplantı gerçekleştirilmiştir.

Piyasa Gözetimi ve Denetimi kapsamında yer alan her sürece ilişkin mevzuat kuralları belirlenerek süreç çalışmaları tamamlanmıştır.

Ekonomi ve Enerji Bakanlığı toplantı salonunda gerçekleştirilen toplantılarda Ticaret Dairesi, kendilerinin Ürün Güvenliği Yasası kapsamında yapmış oldukları çalışmalarla ilgili bilgi ve tecrübe paylaşımı yapmıştır. Ayrıca piyasa gözetim ve denetiminde görev yapacak personelin belirlenmesi ve atanacak personelin atanma usulüyle ilgili örnek dökümanlar paylaşmışlardır. Ekonomi ve Enerji Bakanlığı’nın kontrol ve yönetiminde olan 42/2014 sayılı Ürün Güvenliği Yasası’nın uygulanabilmesi için gerekli olan tüzüklerin çıkarılması ve yürürlükteki tüzüklerin ülke

piyasasında uygulanmasını sağlamak amacıyla Ticaret Dairesi, Ocak-Haziran 2020 tarih aralığında yapılan çalışmaların neler olduğu, Eylül 2020 tarihinde kadar varsa hedeflerin neler olduğu, piyasa gözetim ve denetim grubunun oluşturulup gerekli Bakanlar Kurulu yetkilerinin alınıp alınmadığı, Kurum sorumluluğunda bulunan ürün grubu ile gerek tüzük gerek piyasa gözetim ve denetimi ile ilgili varsa karşılaşılan sorunların neler olduğu hakkında bilgi talep etmiştir.

Kurum, talep edilen bilgiler hakkında;

31 Ocak 2020 tarihli ve BTH.0.00-769/01-20/E.283 sayılı yazısı ile tamamlanan mevzuat gereği piyasa gözetim ve denetim grubunun Bakanlar Kurulu tarafından belirlenebilmesi için gerekli bildirimini yapmıştır. Yine, piyasa gözetim ve denetiminin, sektör bazlı olarak gereken şekilde yapılabilmesi için Türkiye Bilgi Teknolojileri ve İletişim Kurumu ile istişarelerde bulunulduğu, yerinde inceleme yapılması için karar alındığı, ancak Covid-19 pandemi önlemleri nedeniyle, planlanan inceleme ziyaretinin gerçekleştirilemediği, planlanan inceleme ziyaretinin gerçekleştirilmesinin planlandığı, piyasa gözetim ve denetim grubunun Bakanlar Kurulu tarafından belirlenmesini müteakip piyasa gözetim ve denetimine başlanabileceği ancak henüz piyasa gözetim ve denetim faaliyetlerinin başlatılmadığından herhangi bir sorun ile karşılaşılmadığı bildirilmiştir.

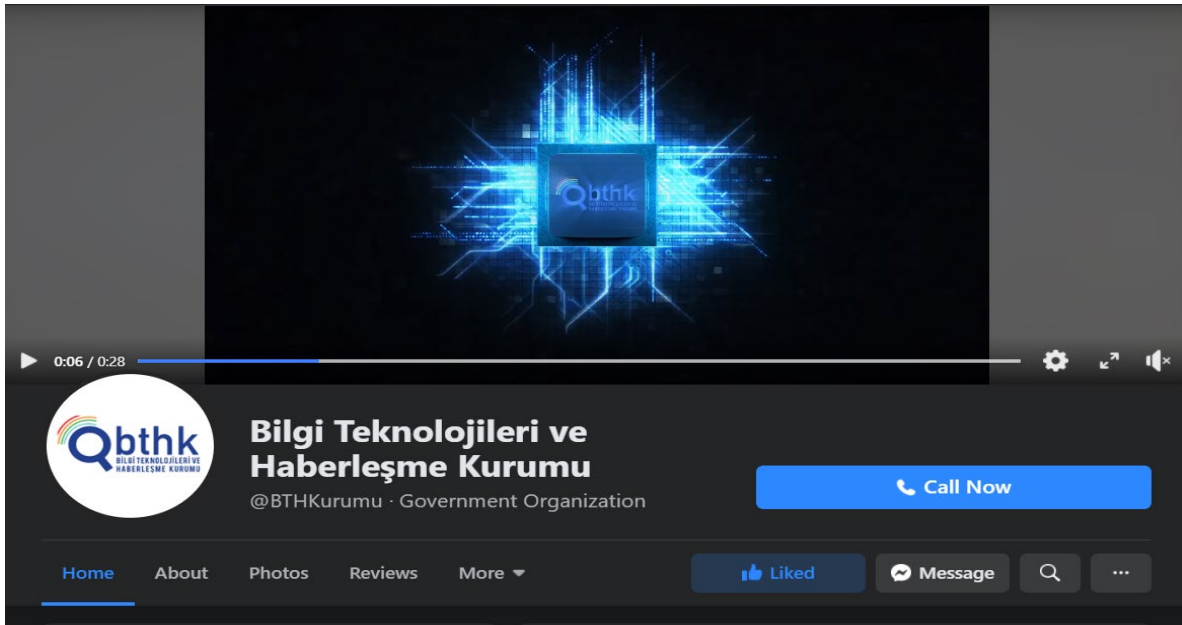
8.17 PGM ile Yapılan Çalışmalar

Teknik Destek Verilmesi

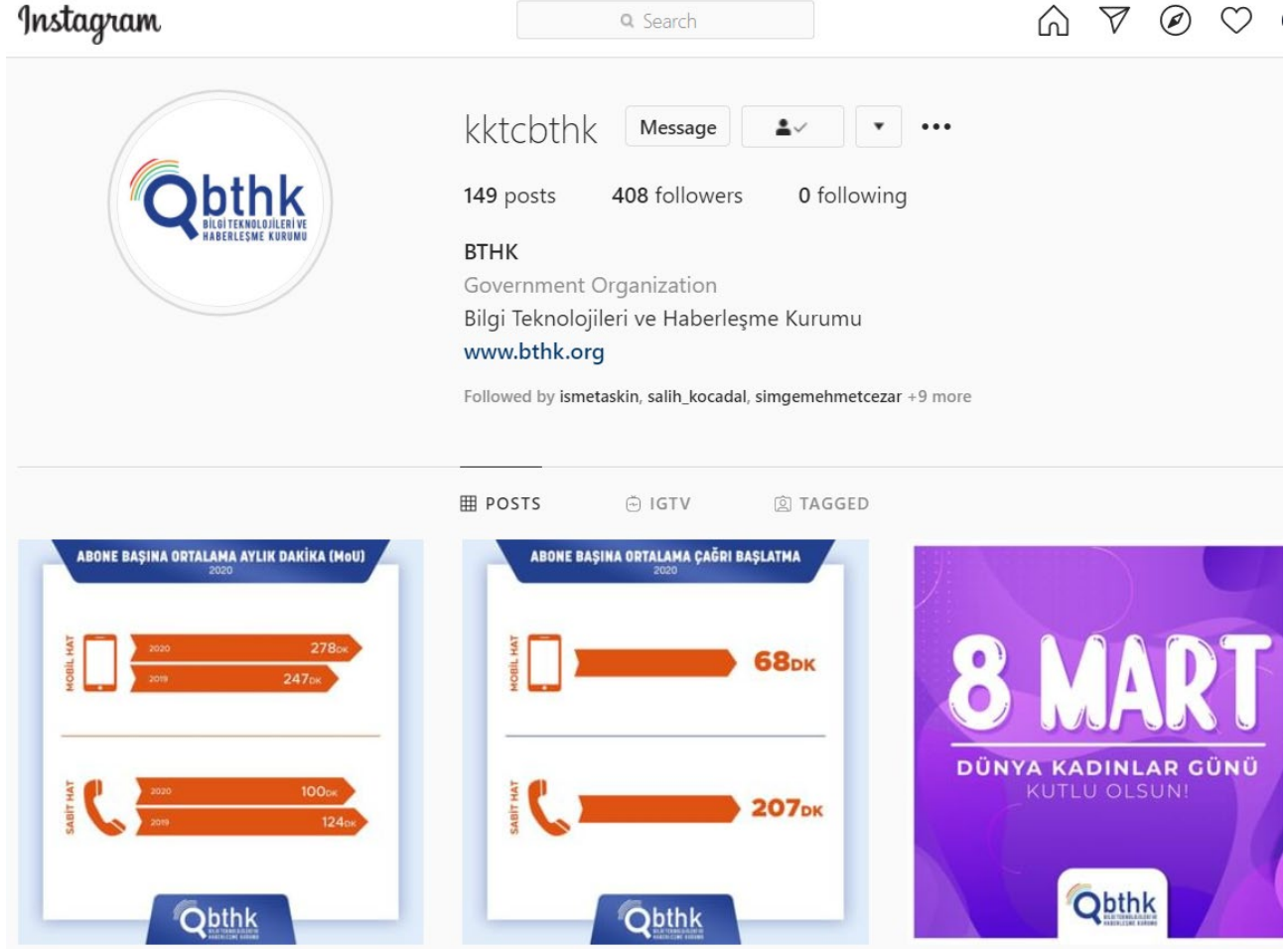
1. KKTC Polis Genel Müdürlüğü'nün Sanal Bahis/Kumar kapsamında gerçekleştirdiği operasyonlarda elde edilen emare cihazların analiz edilmesi ve ilgili Yasalara aykırı bulguların raporlama çalışmaları gerçekleştirilmiş olup gizlilik niteliği taşıyan analiz raporları PGM'ye resmi yazı ile iletilmiştir.
2. KKTC Polis Genel Müdürlüğü'nün IMEI'ye haiz cihazlar kapsamında yürüttüğü soruşturmaya istinaden MCKS kapsamında gerekli araştırma yapılarak veriler raporlanmış ve iletilmiştir.

8.18 Sosyal Medya Varlığı

Kurum Mayıs 2019 tarihi itibariyle daha iyi hizmet verebilmek ve daha hızlı iletişim kurabilmek için Facebook ve Instagram platformlarını üzerinden ulaşılabilir hale gelmiştir. Kurum'un resmi internet sayfasına paralel olarak Kurum ile ilgili duyuru, haber, münhal, istatistik bilgileri ve benzeri bilgilerin paylaşıldığı sosyal medya sayfalarının takipçi sayısı ve etkileşim oranları gün geçtikçe artış göstermektedir.

Sosyal medya yönetimini yapmak üzere hizmet alınan şirketle her ay toplantılar düzenlenmekte ve paylaşılması istenilen içerikler belirlenmektedir. Pandemi süresince de toplantılar çevrimiçi yapılarak sosyal medya bilgilendirmelerimiz devam etmiştir.

8.19 Sözleşmeler

Sistem	Sözleşme Konusu	Sözleşme Tarihi	Süre
Mobil Cihaz Kayıt Sistemi (MCKS)	Yazılımına ait Bakım Onarım ve İşletme Sözleşmesinin Yenilenmesi	1.4.2020	3
Numara Taşınabilirliği Sistemi (NTS)	Yazılımına ait Bakım Onarım ve İşletme Sözleşmesinin Yenilenmesi	19.1.2020	2
Mobil Terminal Telsiz Ücretleri Sistemi (MTTÜS)	Yazılımına ait Sistem Kurulum, İşletim ve Bakım -Onarımının Yapılması	1.1.2020	2
Fast Recovery Solution (FRS)	Yedekleme Yazılımı Lisansı Alımı ve Kurulumu	23.1.2020	1
Mobil Cihaz Kayıt Sistemi (MCKS)	Veritabanına kurulmak üzere (Oracle Partitioning /Comp.)	25.11.2020	1

8.20 Şikâyet Dilekçelerinin Değerlendirilmesi

Bireysel başvurular ile sektörle ilgili çeşitli konularda yapılan şikâyet dilekçeleri Yasa çerçevesinde incelenip şikâyete konu durum hakkında ilgili haberleşme sağlayıcılardan bilgi ve/veya belge talep edilmekte ve Yasa uyarınca ileri araştırma ve/veya soruşturma yapılması gerekmesi halinde işlemler başlatılmaktadır.

Yapılan şikâyetin Yasa uyarınca Kurumun görev, yetki ve sorumluluklarına girmemesi halinde durum şikâyette bulunana bildirilmektedir.

8.21 Yayıncılık Teknik Komite Görüşmeleri (Broadcasting Technical Committee)

2012 yılı itibarı ile başlatılan Yayıncılık Teknik Komite görüşmeleri kapsamında, 2014 ve 2015 yıllarında FM frekans bandının düzenlemesi ile ilgili yapılan görüşmeler tamamlanmış ve düzenleme çalışmaları olumlu sonuçlanmıştır. FM bandında 250-300 kHz yayın yapan Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti ve Güney Kıbrıs Rum Yönetimi yayınları, uluslararası standartlarda belirtilen 150 kHz band genişliğine çekilmiş ve iki yönetimin FM frekans bandındaki sorunlar büyük bir oranda giderilmiştir.

2016 yılı içerisinde FM radyo kanallarında devam eden enterferans sorunları değerlendirilmiş ve Kurum tarafından yeni alınan FM analizör cihazı ile ölçümler yapılarak FM radyo kanallarına ait raporlar oluşturulmuştur. Adanın kuzeyinde yapılan ölçümler ile oluşturulan bu raporlar üzerinden enterferanslara ait çözüm çalışmaları devam etmiştir.

Radyo ve TV yayınları, GSM sistemleri ve diğer sistemlere ait frekans girişimleri ile düzenlemelerin değerlendirildiği Yayıncılık Teknik Komitesi görüşmelerinin tarihleri ile görüşme yerlerine aşağıda yer alan tabloda yer verilmiştir.

DVBT projesi ile bağlantılı olan 700 MHz frekans bandının boşaltılmasına yönelik gerçekleşen görüşmelere ve çözüm detaylarına aşağıda yer verilmiştir.

700 MHz Frekans Bandının Boşaltılması

Mobil hizmetlerin kullanacağı 700 MHz frekans bandının Analog-TV yayınlarından boşaltılması ve mobil teknolojilere tahsis edilmesi kapsamında;

1. Analog/Dijital TV yayınları için ayrılmış olan alt frekans bantları/kanalları iki toplum arasında paylaşılmış olup, Analog ve Sayısal TV yayınlarının her iki tarafta parazitsiz kullanılabilmesi için hangi kanalın Kuzey'de ve hangi kanalın Güney'de kullanılacağı konusunda karşılıklı olarak mutabık kalınmıştır.
2. Ülkemizde, 700 MHz frekans bandının tamamen Analog TV yayınlarından boşaltılabilmesi için Sayısal TV yayıncılığındaki kapasitenin artırılması gerekmektedir. Bayrak Radyo Televizyon Kurumu (BRTK), mevcut kaynakları ile sayısal yayıncılığa geçişi ülkemizde başlatmış olmakla birlikte mevcut sayısal yayıncılık sisteminde tüm analog yayınları taşıyacak bir kapasite bulunmamaktadır. Mevcut sayısal yayıncılık sistemlerinde kapasite artışının yapılması, analog yayınların dijital ortama taşınması ve yaşam süresi dolan cihazların değiştirilmesi için mali desteğe ihtiyaç duyulduğundan BRTK, AB yardım programına başvuruda bulunmuştur. Yapılan başvuru, her iki toplumu destekleyen ve/veya fayda sağlayan bir içerik barındırmadığından AB tarafından reddedilmiştir.

3. Yayıncılık ve İletişim-Frekans Teknik Komitesi'nde, BRTK'nın AB yardım programına yaptığı başvuru ve bu başvurunun reddedildiği, 700 MHz frekans bandının boşaltılmasına yönelik yapılan çalışmalar kapsamında Kurumumuz tarafından tekrar gündeme getirilmiştir.
4. Bu projenin, AB desteği olarak gerçekleştirilebilmesi için iki topluma da sağlayacağı fayda vurgulanarak yeni yapılan başvuruya AB olumlu görüş vererek 700 MHz frekans bandının boşaltılmasını da içerek DVBT Projesini 2020 bütçesine dahil etmiştir.
5. Çalışmaları devam eden projenin tamamlanması ile ülkemizde sayısal yayıncılıkta önemli bir gelişme sağlanacak ve 700 MHz frekans bandı analog yayınlardan boşaltılmış olacaktır.

Yayıncılık Teknik Komitesi Görüşme Sayısı	Görüşme Tarihi	Görüşme Yeri
1. Görüşme	14.Ara.12	Birleşmiş Milletler Barış Gücü UNDP Good Offices, Lefkoşa
2. Görüşme	29.Mar.13	
3. Görüşme	31.May.13	
4. Görüşme	10.Oca.14	
5. Görüşme	21.Şub.14	
6. Görüşme	17.Tem.14	
7. Görüşme	13.Mar.15	
8. Görüşme	16.Tem.15	
9. Görüşme	22.Eyl.15	
10. Görüşme	16.Şub.16	
11. Görüşme	20.Şub.19	
12. Görüşme	27.Mar.19	
13. Görüşme	29.May.19	
14. Görüşme	24.Haz.19	
15. Görüşme	29.Tem.19	
16. Görüşme	18.Eyl.19	
17. Görüşme	12.Kas.19	
18. Görüşme	09.Eyl.20	

8.22 Yetkilendirme Çalışmaları

Yeni Yetkilendirme İşlemleri

2020 yılı sonunda elektronik haberleşme sektöründe Kurum tarafından yetkilendirilmiş 2 Mobil Haberleşme Sağlayıcı, 1 Sabit Haberleşme Sağlayıcı, 36 İnternet Servis Sağlayıcı, 6 Çağrı Taşıma Hizmeti Sağlayıcısı, 8 Altyapı

İşletmecisi, 1 Sanal Mobil Şebeke Hizmeti (SMŞH) Sağlayıcı ve 3 Ortak Kullanımlı Telsiz Hizmet Sağlayıcı (OKTH) bulunmaktadır.

Yetkilendirme, Numaralandırma ve Spektrum Tüzüğü uyarınca genel yetkilendirme formu ile bildirim yapılmasının ardından Kurum, Bildirim Formu ile ekinde yer alan evraklar ve ihtiyaç duyulması halinde talep edilen diğer bilgi ve belgelere yönelik kontrolünü yaparak, eksik bilgi ve belge olmaması durumunda, bildirimde bulunan tüzel kişiye 7 gün içerisinde Genel Yetkilendirme Belgesini sunar.

Belirtilen süreler dâhilinde ilgili tüm bilgi ve belgeleri doğru şekilde teslim ederek 2020 yılında Kurum tarafından Genel Yetkilendirme Belgesi verilen ve 'Yeni Yetkilendirme' olarak isimlendirilen 3 adet İnternet Servis Sağlayıcılığı (İSS) Hizmeti için yetkilendirme verilmiştir.

Haberleşme Sağlayıcı Adı	Hizmet Kapsamı	Açıklama
Bassam &Wael Ltd.	İnternet Servis Sağlayıcılığı	Yeni Yetkilendirme
Skyworld Networks Ltd.	İnternet Servis Sağlayıcılığı	Yeni Yetkilendirme
Cyprus Sky Network Global Ltd.	İnternet Servis Sağlayıcılığı	Yeni Yetkilendirme

Yetkilendirme İptalleri

Literula Bilgi Ve Haberleşme Teknolojileri Ltd.

Haberleşme sağlayıcılarından olan Literula Bilgi Ve Haberleşme Teknolojileri Ltd. ile ilgili yapılan araştırmalar neticesinde aşağıdaki bulgulara ulaşılmıştır:

1. Kurum tarafından gönderilen resmi yazıların şirketin kayıtlı adresindeki ofisin sürekli kapalı olması nedeni ile teslim edilememesi,
2. Genel Yetkilendirme bildiriminde Kurum tarafından gönderilecek tüm bilgilendirmelerde kullanılacak e-posta adresi olarak yer alan ve info@literula.com e-postasının çalışmaması,
3. 2018 ve 2019 yıllarına ilişkin faaliyette bulunmadığı gerekçesi ile "0" (sıfır) ciro beyan etmesi,
4. 20.11.2019 tarihinde yapılan "ISS DENETİMLERİ" kapsamında kayıtlı adreste yapılan denetimlerde beyan edildiği üzere aktif abonesinin olmaması,
5. 12.09.2019, 13.09.2019, 15.09.2019 tarihinde yapılan "ÇAĞRI MERKEZİ DENETİMLERİ" kapsamında belirlenen yükümlülükler uylmadığının tespit edilmesi,
6. Genel Yetkilendirme Bildiriminde Müşteri Hizmetleri Numarası olarak beyan edilen "05338266026" numaralı hat arandığı zaman "aradığınız numara geçici olarak servis dışı olmuştur" anonsunun duyulması,
7. Yetkilendirme, Numaralandırma ve Spektrum Tüzüğü Madde 27. (1) "Haberleşme sağlayıcı, iptal ettirmek için talepte bulunduğu yetkilendirme kapsamında elektronik haberleşme altyapısı işletmediğini, hiçbir aboneye sahip olmadığını veya aboneleriyle ilişkisini kestiğini beyan ederek yetkilendirmenin iptal edilmesi için faaliyetlerini durduracağı tarihten en az üç ay önce Kuruma yazılı talepte bulunur. Üç ay önceden ancak Kuruma bildirilmesinin doğal afet, sağlık, iflas ve benzeri mücbir nedenlerden dolayı mümkün olmaması halinde, haberleşme sağlayıcısı faaliyetini durdurduğunu durdurma tarihinden başlayarak en geç 1 ay içerisinde Kuruma bildirmekle yükümlüdür." hükmünün uygulanmaması olması.

Yukarıda belirtilen yükümlülükler yerine getirilmediğinden ve Yetkilendirme, Numaralandırma ve Spektrum Tüzüğü'nün 27(3) Maddesi olan "*Kurum, Yasa uyarınca idari suç işlemiş bir haberleşme sağlayıcısının, Yasa'nın 99'uncu maddesinin 1'inci fıkrasının (Ç) bendine göre, bir elektronik haberleşme şebekesi işletme veya elektronik haberleşme hizmetleri sunma hakkının askıya alınmasına veya iptal edilmesine karar verebilir..*" hükmünden hareketle 14.08.2020 tarihli ve 2020 – K/BTHK –28.75 sayılı kararı ile Kurul;

Literula Bilgi ve Haberleşme Teknolojileri Ltd.'in İnternet Servis Sağlayıcılığı yetkilendirmesinin iptal edilmesine karar vermiştir.

Özle İletişim Ltd.

Haberleşme sağlayıcılarından olan Özle İletişim Ltd. ile ilgili yapılan araştırmalar neticesinde aşağıdaki bulgulara ulaşılmıştır:

1. Kurum tarafından gönderilen resmi yazıların şirketin kayıtlı adresindeki ofisin sürekli kapalı olması nedeni ile teslim edilememesi,
2. Genel Yetkilendirme bildiriminde Kurum tarafından gönderilecek tüm bilgilendirmelerde kullanılacak e-posta adresi olarak yer alan ve info@literula.com e-postasının çalışmaması,
3. 2018 ve 2019 yıllarına ilişkin faaliyette bulunmadığı gerekçesi ile "0" (sıfır) ciro beyan etmesi,
4. 20.11.2019 tarihinde yapılan "ISS DENETİMLERİ" kapsamında kayıtlı adreste yapılan denetimlerde beyan edildiği üzere aktif abonesinin olmaması,
5. 12.09.2019, 13.09.2019, 15.09.2019 tarihinde yapılan "ÇAĞRI MERKEZİ DENETİMLERİ" kapsamında belirlenen yükümlülükler uymadığının tespit edilmesi,
6. Genel Yetkilendirme Bildiriminde Müşteri Hizmetleri Numarası olarak beyan edilen "05338266026" numaralı hat arandığı zaman "aradığınız numara geçici olarak servis dışı olmuştur" anonsunun duyulması,
7. Yetkilendirme, Numaralandırma ve Spektrum Tüzüğü Madde 27. (1) "*Haberleşme sağlayıcı, iptal ettirmek için talepte bulunduğu yetkilendirme kapsamında elektronik haberleşme altyapısı işletmediğini, hiçbir aboneye sahip olmadığını veya aboneleriyle ilişkisini kestiğini beyan ederek yetkilendirmenin iptal edilmesi için faaliyetlerini durduracağı tarihten en az üç ay önce Kuruma yazılı talepte bulunur. Üç ay önceden ancak Kuruma bildirilmesinin doğal afet, sağlık, iflas ve benzeri mücbir nedenlerden dolayı mümkün olmaması halinde, haberleşme sağlayıcısı faaliyetini durdurduğunu durdurma tarihinden başlayarak en geç 1 ay içerisinde Kuruma bildirmekle yükümlüdür.*" hükmünün uygulanmamış olması.

Yukarıda belirtilen yükümlülükler yerine getirilmediğinden ve Yetkilendirme, Numaralandırma ve Spektrum Tüzüğü'nün 27(3) Maddesi olan "*Kurum, Yasa uyarınca idari suç işlemiş bir haberleşme sağlayıcısının, Yasa'nın 99'uncu maddesinin 1'inci fıkrasının (Ç) bendine göre, bir elektronik haberleşme şebekesi işletme veya elektronik haberleşme hizmetleri sunma hakkının askıya alınmasına veya iptal edilmesine karar verebilir..*" hükmünden hareketle 14.08.2020 tarihli ve 2020 – K/BTHK –28.74 sayılı kararı ile Kurul;

Özle İletişim Ltd.'in İnternet Servis Sağlayıcılığı yetkilendirmesinin iptal edilmesine karar vermiştir.

VNET Teknoloji Ltd.

Haberleşme sağlayıcılarından olan VNET Teknoloji Ltd. ile ilgili yapılan araştırmalar neticesinde aşağıdaki bulgulara ulaşılmıştır:

1. Kurum tarafından gönderilen resmi yazıların şirketin kayıtlı adresindeki ofisin sürekli kapalı olması nedeni ile teslim edilememesi,
2. 0392 227 2445 numaralı müşteri hizmetleri hattının hizmet dışı bırakılmış olması,
3. Genel Yetkilendirme bildiriminde Kurum tarafından gönderilecek tüm bilgilendirmelerde kullanılacak e-posta adresi olarak yer alan ve info@vnetcy.net e-postasının çalışmaması,
4. 2018 ve 2019 yıllarına ilişkin faaliyette bulunmadığı ve "0" (sıfır) ciro beyan etmesi,
5. 20.11.2019 tarihinde yapılan "ISS DENETİMLERİ" kapsamında ofisin kapalı olması nedeni ile denetim yapılamamış olması,
6. 12.09.2019, 13.09.2019, 15.09.2019 tarihinde yapılan "ÇAĞRI MERKEZİ DENETİMLERİ" kapsamında 0392 227 2445 numaralı telefona cevap verilmemesi,
7. Yetkilendirme, Numaralandırma ve Spektrum Tüzüğü Madde 27. (1) "Haberleşme sağlayıcı, iptal ettirmek için talepte bulunduğu yetkilendirme kapsamında elektronik haberleşme altyapısı işletmediğini, hiçbir aboneye sahip olmadığını veya aboneleriyle ilişkisini kestiğini beyan ederek yetkilendirmenin iptal edilmesi için faaliyetlerini durduracağı tarihten en az üç ay önce Kuruma yazılı talepte bulunur. Üç ay önceden ancak Kuruma bildirilmesinin doğal afet, sağlık, iflas ve benzeri mücbir nedenlerden dolayı mümkün olmaması halinde, haberleşme sağlayıcısı faaliyetini durdurduğunu durdurma tarihinden başlayarak en geç 1 ay içerisinde Kuruma bildirmekle yükümlüdür." hükmünün uygulanmamış olması.

Yukarıda belirtilen yükümlülükler yerine getirilmediğinden ve Yetkilendirme, Numaralandırma ve Spektrum Tüzüğü Madde 27(3) "Kurum, Yasa uyarınca idari suç işlemiş bir haberleşme sağlayıcısının, Yasa'nın 99'uncu maddesinin 1'inci fıkrasının (Ç) bendine göre, bir elektronik haberleşme şebekesi işletme veya elektronik haberleşme hizmetleri sunma hakkının askıya alınmasına veya iptal edilmesine karar verebilir" hükmünden hareketle Kurul 14.08.2020 tarihli ve 2020 – K/BTHK –28.76 sayılı kararı ile;

VNET Teknoloji Ltd.'in İnternet Servis Sağlayıcılığı yetkilendirmesinin iptal edilmesine karar vermiştir.

9 COVID-19 Pandemisi Kapsamında Yapılan Ek Faaliyetler

İlk yeni tip koronavirus (COVID-19) vakası 10 Mart 2020 tarihinde KKTC’de görülmüş ve 11 Mart 2020 tarihinde DSÖ COVID-19’u ‘pandemi’ yani küresel salgın ilan etmiştir. Bu gelişmelerin ardından öncelikli olarak tüm okul, dersane ve etüt merkezlerinde eğitime ara verilmiş, Bakanlar Kurulu ilk COVID-19 hakkındaki tedbir kararlarını E.T(K-I)438-2020 sayılı kararları ile 13 Mart 2020 tarihinde almıştır.

Alınan bir dizi tedbirin ardından 22 Mart 2020 tarihinde ve E.T(K-I)459-2020 sayılı kararı ile Bakanlar Kurulu, Fasıllık 156 sayılı Sokağa Çıkma Yasağı Yasası altında Kısmi Sokağa Çıkma Emirnamesi’ni onaylanmış ve temel ihtiyaçların giderilebilmesi amacıyla çalışan özel ve kamu çalışanları dışında kalan kişiler için sabah 06.00-21.00 arası kısmi sokağa çıkma yasağı getirmiştir.

Öte yandan belirtilen tedbirlere ek olarak takvimler 31 Mart 2020’yi gösterirken Bakanlar Kurulu, “Sokağa Çıkma Emirnamesi” adı ile 21.00-06.00 arası tam sokağa çıkma yasağını ve 11 Nisan 2020-30 Nisan 2020 arasında ise “İlçeler Arası Geçiş” yasağı getirmiştir.

30.04.2020 tarihinde alınan kararlarda, kısmi sokağa çıkma yasağı ve ilçeler arası geçiş 04 Mayıs 2020 itibarı ile sona ererken, tam sokağa çıkma yasağı 16 Mayıs 2020’e kadar ve 21.00-06.00 arasında devam etmiş ve 10.05.2020 tarihinden itibaren sadece Pazar günleri kısmi sokağa çıkma yasağı getirilmiştir.

Kısmi sokağa çıkma yasağının sonra ermesi ile yaklaşık 2 ay kapalı olan işyerleri kademeli ve birtakım tedbirlere bağlı olarak açılmış; Kamu görevlileri ise 15 Mayıs 2020 itibarı ile göreve başlamışlardır. 11 Mart 2020 tarihinde eğitime ara verilen okullardaki öğrenciler ise okullarına ancak Eylül 2020’de dönebilmişlerdir.

Küresel salgınla ilgili ülkemizde alınan tedbirlere kronolojik olarak raporumuzda yer verilmesinin sebebi, Kurum’un görev ve yetkileri dahilinde söz konusu süreçte aldığı proaktif tedbirler ile iş yapış şekillerindeki değişiklikler ve geliştirilen işlerin daha anlaşılır kılınmasıdır.

9.1 Uzaktan Çalışma Altyapısı

13 Mart 2020 tarihinde Kurum çevrim içi çalışma programına geçmiş ve tüm personele ikinci bir duyuruya kadar çalışmaların evden yürütüleceğine ilişkin bilgilendirme yapılmıştır.

Personel ve Yöneticiler: Tedbirler çerçevesinde uzaktan çalışma imkânı sağlamak amacıyla Kurum, envanterine 17 adet dizüstü bilgisayar alımı yaparak uzaktan çalışma için gerekli altyapının kurulması sağlanmıştır.

Çağrı Merkezi: Çağrı Merkezi çalışanlarının pandemi önlemleri kapsamında Kurum binasına gelmelerine gerek kalmaksızın uzaktan çalışabilmelerine olanak sağlayan altyapı ve donanım kurulmuştur. VPN bağlantısı ve sanal telefonlar üzerinden santral entegrasyonu yapılarak çağrı merkezi fonksiyonları uzaktan çalışmaya tam uyumlu hale getirilmiştir.

9.2 Geçici Süreliğine Tahsis Edilen Taşıyıcılar

COVID-19 salgını nedeniyle; kamu, özel sektör, eğitim kurumları ve diğer kuruluşlar hizmetlerini çevrim içi (online) olarak sunmaya başlamışlardır. Bu nedenle, söz konusu süreç içerisinde, mobil hizmetlerin daha yoğun kullanılmasından dolayı artacak trafiğin mobil haberleşme şebekeleri tarafından karşılanabilmesi ve ayrıca mobil

hizmetlerin son kullanıcılara kesintisiz olarak sunulmaya devam edebilmesi için IMT2000/UMTS-3G sistemlerine ek taşıyıcı tahsis gerçekleştirilmiştir.

15 Mart 2020-15 Haziran 2020 tarihleri arasında kullanılmak üzere yapılan geçici ve ücretsiz frekans tahsisler için Bakanlar Kurulu tarafından E.T(K-I)444-2020 sayılı karar alınmıştır.

Alınan kararın ardından Kurul 03.04.2020 tarihli ve 2020-K/BTHK-10.29 sayılı karar ile IMT2000/UMTS baz istasyonlarında yer alacak 3'üncü ve 4'üncü taşıyıcılar için ödenecek telsiz kurma ve kullanma ücretlerinin 3 aylık süre üzerinden hesaplanmasına ilişkin kararını almıştır.

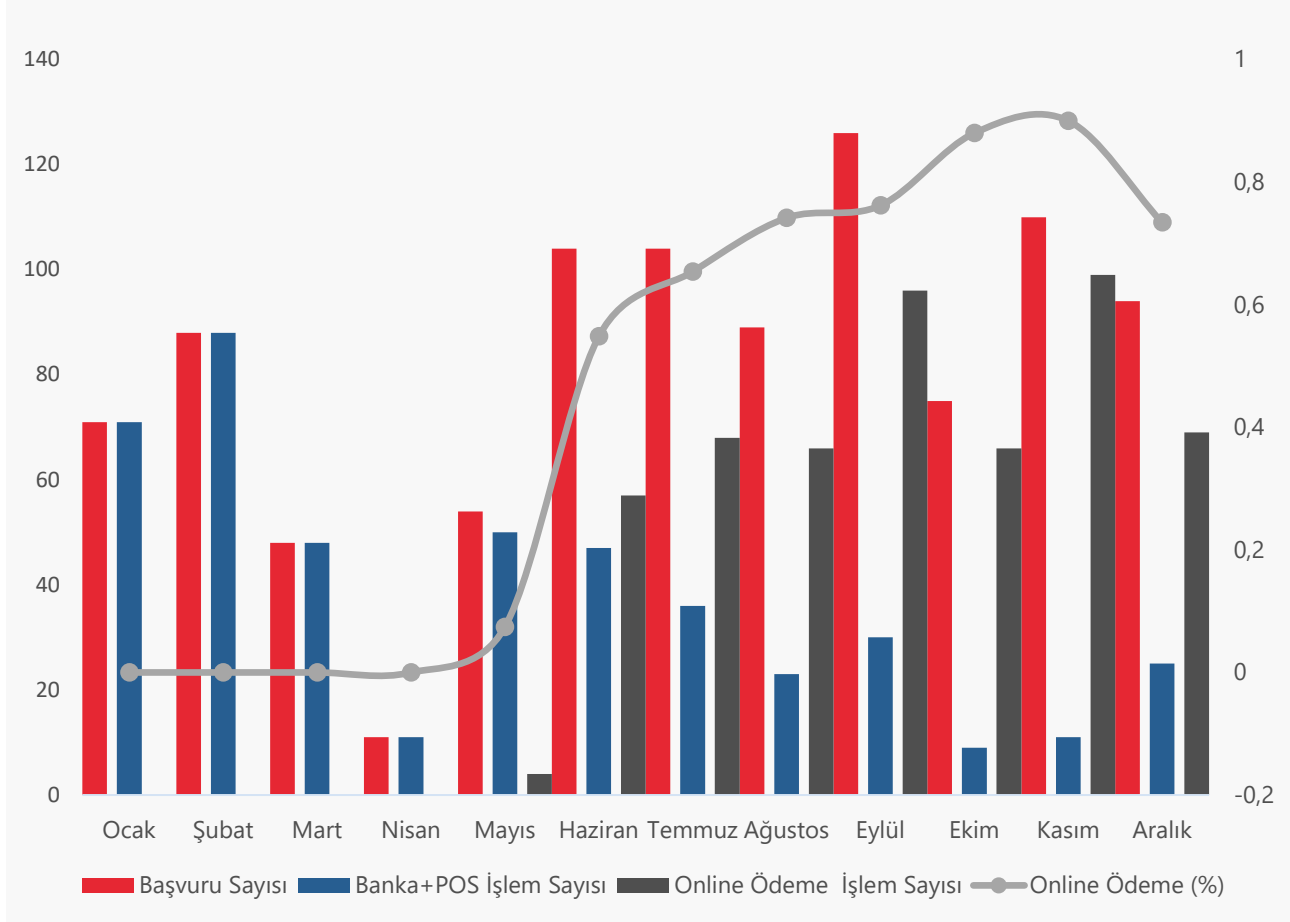
9.3 İşlemlerin Çevrimiçi (Online) Ortama Taşınması

İnternet üzerinden bilgisayar veya mobil destekli bağlanarak yapılan işlemler 'çevrimiçi' yani 'online' olarak tanımlanmaktadır.

Kurum'a elden yapılan başvurulardan en yüksek işlem hacmine sahip İthal Ön İzin Başvuruları ile MCKS Kayıt Başvurularını Kurum, pandemi tedbirleri kapsamında iş sürekliliğini sağlamak amacı ile, online ortama almıştır. Söz konusu işlemlerin bir diğer parçası da bu süreçte mevzuat uyarınca alınması gereken ödemelerdir. Bu süreçte Kurum, verdiği hizmetler karşılığı oluşan ücretlere ait ödemeleri mevcut ödeme kanallarının yanı sıra Kurum'un internet adresi üzerinde bulunan 'Online Ödeme' kanalından tahsil etmeye başlamıştır.

İthal Ön İzinleri ile MCKS Kayıt İşlemleri bu yeni geliştirmeler neticesinde tamamen elektronik ortamda tamamlanmaktadır. Bu işlemler dahilinde 2020 Aralık sonuna kadar online işlemler üzerinden gerçekleşen ödeme grafiği aşağıda yer almaktadır.

Şekil 5: Online Ödeme Oranı

9.4 Randevu Sistemi

Elektronik Kimlik Bilgisini Haiz Cihazlara Dair Tüzüğü'nün 11'inci ve 12'inci maddeleri uyarınca bireysel ithalat yoluyla ithal edilen kayıtsız ve kaçak cihazların Kayıt Merkezi tarafından yapılacak kayıt işlemlerde Covid-19 tedbirleri kapsamında uzun kuyrukların oluşmasını engellemek ve yoğunluk yaşanmaması için randevu sistemine geçilmiştir. Kurulan sistem ile çağrı merkezinde görevli müşteri temsilcileri gerekli tüm bilgileri işlem yaptıracak kişilerden önceden alarak bu bilgileri Kayıt Merkezine iletmekte böylelikle asgari sürede ve maske kullanımı, sosyal mesafe ve hijyen kurallarına azami özen gösterilerek işlemlere devam edilmiştir.

9.5 Kayıt Süresinin Uzatılması

MCKS kayıt merkezinde oluşması muhtemel yoğunlukları asgari seviyede tutmak için Kurul, 13 Mart 2020 tarihli kararı ile Covid-19 salgınından korunma tedbirleri çerçevesinde MCKS sisteminde 90 (doksan) aktif gün olarak verilen kayıt yapılmamış cihaz kullanım süresinin dolup dolmadığına bakılmaksızın kayıt bekleyen tüm cihazların son kayıt yapabilecekleri tarihi 30 Nisan 2020 tarihine kadar uzatmıştır.

Sokağa çıkma yasağının devam etmesi nedeni ile Kurul, 17 Nisan 2020 tarihinde önceki kararında belirtilen son kayıt tarihini 31 Mayıs 2020 olarak uzatılmasına karar vermiştir.

Sokağa çıkma yasağının sonra ermesine ve kamu görevlilerinin 15 Mayıs 2020 itibarı ile göreve başlamalarına rağmen Kurul, kayıt yapılmamış ve iletişime kapatılacak cihaz sayısının 13 Bin'in üzerinde olması nedeni ile kayıt işlemlerinin belirtilen tarihe kadar tamamlanması mümkün olmadığından ve kayıt sırasında oluşabilecek yoğunluğu önlemek amacı ile son kayıt tarihini 30 Haziran 2020'ye kadar uzatılmış ve kayıt edilmemiş cihazlar dahi, oluşması muhtemel yoğunluklar düşünülerek, kademeli olarak kapatılmıştır.

9.6 Kayıt Merkezi Hizmet Personel Sayısının Geçici Arttırımı

Yukarıda yer verilen kayıtsız cihazların kayıt edilmesi sürecinde COVID-19 tedbirleri neticesinde artan yoğunluğu karşılamak amacı ile Kurul, 28.05.2020 tarihli ve 2020-K/BTHK-18.44 sayılı kararı ile Kayıt Merkezi Hizmeti personel sayısının artırılması konusunda aksiyon almıştır.

9.7 Evrak Alımı-Gönderimlerindeki Değişiklikler

Pandemi sürecinde iş sürekliliği adına, Kurum arşivine gelen ve gönderilen belgeler sınıflandırılarak ilgili bölümlere aktarılması ve işlerin kesintisiz devamlılığı sağlanmıştır.

Bu kapsamda e-izmalı ve e-izmasız olarak ayrıştırılan belgeler, farklı yöntemler geliştirilerek tümünün işlem görmesi sağlanmıştır. Öte yandan ithal ön izin başvuruları için alınan aksiyonlar dahilinde belgelerin beklemeden inceleme ve onaylanması sağlanmıştır.

9.8 Bilanço Beyanlarının Ötelenmesi

Yasa'nın (21)(4)(A) maddesi "Tescil edilmiş elektronik haberleşme sektöründeki haberleşme sağlayıcıları, her yıl 1 Haziran tarihine kadar, Gelir ve Vergi Dairesine sunulan ve yetkilendirildikleri her kapsam için ayrıştırılmış olarak hazırlanan yıllık cirolarını Kuruma bildirmek ve Gelir ve Vergi Dairesinin onaylanıp tasdiklediği mali tablolarının bir suretini, Kuruma teslim etmek zorundadırlar." hükmünü içermektedir.

21.05.2020 tarihli ve 2020 – K/BTHK –17.42 sayılı kararı ile Kurul, Maliye Bakanlığı Gelir ve Vergi Dairesi'nin tarafından duyurulan "Tüm dünyayı ve ülkemizi etkisi altına alan koronavirüsü (Covid-19) pandemisi nedeni ile; ödeme tarihi 15.04.2020 olanlar da dahil olmak üzere bu tarihten sonraki tüm beyan verme ve ödeme yükümlülüklerinin (Banka ve Sigorta İşlemleri Vergisi, Mevduat Faizi Stopajları ve Özel İletişim Hizmetleri Vergisi hariç) tarihleri 28.04.2020 tarihine kadar uzatılmıştır. Ayrıca, 30 Nisan 2020 tarihine kadar Dairemize sunulması gereken 2019 yılı gelir vergisi ve kurumlar vergisinin son beyan verme tarihi 29.05.2020 tarihine kadar uzatılmıştır" şeklindeki kararı uyarınca Elektronik Haberleşme Yasası'nın (21)(4)(A) kapsamında Kuruma iletilmesi beklenen Gelir ve Vergi Dairesi onaylı 2019 yılı beyanname suretlerinin Kuruma iletim tarihinin 01 Temmuz 2020 tarihine kadar uzatılmasına karar vermiş söz konusu bilgilendirme elektronik haberleşme sağlayıcılarına yapılmıştır.

10 Sistemler ve Projeler

10.1 Mobil Cihaz Kayıt Sistemi (MCKS)

Yasa ve Yasa uyarınca hazırlanan ve 15.08.2014 tarihli R.G.173 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanarak yürürlüğe giren Elektronik Kimlik Bilgisine Haiz Cihazlara Dair Tüzüğün (5)’inci Maddesi olan "*Kurum, elektronik kimlik bilgisini haiz cihazların kayıt altına alınması, kayıp, kaçak veya çalıntı cihazlara elektronik haberleşme hizmeti verilmesinin engellenmesi ve elektronik kimlik bilgisi değiştirilen cihazların tespit ve düzeltilmesine yönelik sistemin temini, bu sistemin kurulması ve işletilmesi için MCKS sistemini kurar veya ihale yoluyla üçüncü kişilere de kurdurabilir.*" hükmü uyarınca Kurum tarafından kurularak Nisan 2016’da birinci kısmı ve Eylül 2016 itibarı ile de sistemin tüm fonksiyonları devreye alınmıştır.

Mobil Cihaz Kayıt Sistemi (MCKS) IMEI’li cihazların kayıt altına alınması ve kaçak, kayıp, çalıntı veya klonlanmış/değiştirilmiş cihazların elektronik haberleşme şebekesi ile bağlantısının kesilmesi amacıyla kurulmuştur. MCKS ile haksız rekabete ve vergi kaybına neden olan kayıt dışı ve kaçak cep telefonu pazarının engellenmesi, cep telefonu hırsızlıkları ve akabinde cihazın bulunamaması gibi sorunların asgari seviyeye indirgenmesi sağlanmaktadır.

2020 Yılı İş Planında 32 numaralı faaliyet olarak yer alan "*Numara taşıma ve MCKS süreçlerine ilişkin düzenlemelerin gözden geçirilmesi ve gereken teknik değişikliklerin yapılması*" çalışmasına ilişkin detaylara aşağıda yer verilmiştir:

Sistem Geliştirmeleri ve Entegrasyonu

Sistem Geliştirmesi

ITS – E-İmza Süreci

MCKS sisteminde ithalatçılar tarafından kullanılan ITS modülüne elektronik imza (e-imza) süreci eklenmiştir. Bu geliştirme sayesinde ithalatçılar, Kurum'a gelmeden ITS modülü üzerinden başvurularını e-imza kullanarak yapabilecek, ödemeleri gereken ücreti ise Sanal POS üzerinden online ödeyerek ithal ön izin belgelerini alabileceklerdir.

Analiz ve geliştirme Aralık 2020'de tamamlanan ITS-E-İmza testlerinin Ocak 2021'de tamamlanarak devreye alımı yapılacaktır.

Sistem Entegrasyonları

1- **KKTC Maliye Bakanlığı Gelir ve Vergi Dairesi ile Gümrük ve Rüsumat Dairesi Entegrasyonu:**

Üniversite öğrencilerinin yolcu beraberliği getirmiş olduğu ve kayıt işlemi yapılmamış cep telefonlarının kayıt işlemlerine yönelik bir geliştirme tasarlanarak, öğrenci muafiyetini kullanacak öğrencilerin gümrük vergilerini online olarak ödeyebilmeleri ve başvurularını AKM'lere gitmeden tamamlayabilecekleri bir proje yapılmıştır.

Halihazırda MCKS sistemine elden girişi yapılan gümrük vergisi makbuzları yerine günümüz teknolojisine uyumlu online tahsilat sistemi kullanılarak işlemlerin yapılması için çalışmalar yürütülmektedir.

MCKS sistemine ek proje olarak değerlendirilen bu geliştirme için KKTC Maliye Bakanlığı'na bağlı Gelir ve Vergi Dairesi ile Gümrük ve Rüsumat Dairesi'nin de teknik olarak yapılacak işlemler sonucunda MCKS'ye bağlanarak konu işlemleri yapmaları sağlanacaktır.

Sistemin Kurum bacasındaki geliştirmeleri, oluşturulan analiz dokümanına göre tasarlanmış ancak karşılıklı yapılacak testlere, Gelir ve Vergi Dairesi ile Gümrük ve Rüsumat Dairesi'nden 2020 sonu itibarı ile dönüş alınmadığından başlanamamıştır.

2- **GSMA ve E-SIM Entegrasyonu:** Ekim 2019 'da başlatılan bu proje ile güncellenen GSMA tablosunun MCKS'ne uyarlanması ve ayrıca E-SIM'i destekleyen cihazların IMEI bilgilerinin kayıt edilebilmesi için de MCKS sisteminde geliştirme yapılmıştır.

2020 yılının ilk yarısında konu testlerin de tamamlanması ile sistem devreye alım aşamasına gelmiştir. Öte yandan, pandemi nedeni ile yaşanan kısmi ve genel sokağa çıkma yasakları e-imzanın pek çok işlemde olduğu gibi ithal izni için yapılan başvurulardaki önemini de artırmıştır. Bunun üzerine Kurum, MCKS sistemine yapılan GSMA ve E-SIM Entegrasyonu projesinin ITS modülüne e-imza sürecinin de eklenmesi şeklinde geliştirilerek sunulmasına karar vermiştir. Halihazırda geliştirme tamamlanan E-SIM yapısının ITS e-imza süreçleri ile uyumlaştırılması gerektiğinden projenin tüm modüllerinin tamamlanarak 2021 yılının ilk yarısında devreye alınması planlanmıştır.

Bakım ve Onarım

MCKS'ne olanak sağlayan tüm donanımların periyodik ve talep üzerine bakımları 2020 yılında da gerçekleştirilmiştir.

Teknik İşlem Gören Başvurular

- 1- Aşağıda yer verilen bireysel başvurulara ilişkin 2020 yılında toplam 261 adet cihaz için işlem yapılmıştır.
  - Çift IMEI'li olup sistemin geçiş döneminde tek IMEI'nin kayıt altına alındığı ve diğer IMEI kayıtsız olan cihaz dilekçeleri ile ilgili bilişim uzmanları tarafından teknik araştırma neticesinde sonuçlandırılmaktadır.
  - Elektronik kimlik bilgisi başka cihazlara kopyalanmış gerçek cihazın tespiti kapsamında yapılan başvurular neticesinde Elektronik Kimlik Bilgisini Haiz Cihazlara Dair Tüzüğün 16'ncı Maddesi uygulanmakta ve başvuruya konu cihazın IMEI'si bilişim uzmanları tarafından analiz edilerek konu sonuçlandırılmaktadır.
- 2- 2020 yılında MCKS kapsamında kaçak tespit edilmiş cihazlara tanınan 90 aktif günü cihaza ilk takılan numaradan farklı bir numara ile kullanma talebine ilişkin yapılan toplam 456 adet başvurunun değerlendirilmesi ve sonuçlandırılması yapılmıştır.
- 3- Bireysel Başvuru işleminin son bölümünde AKM'ler kayıt işlemlerini tamamlamakta ve kayıt belgelerini sisteme yükleyerek Kurum'un onayına göndermektedirler. Bu bölümde AKM'lerin yaşadığı sorunların teknik değerlendirmesinin yapıpıp sonuçlandırılması yine bilişim uzmanları tarafından sağlanmıştır.

10.2 Numara Taşınabilirliği Sistemi (NTS)

2020 Yılı İş Planında "Numara taşıma ve MCKS süreçlerine ilişkin düzenlemelerin gözden geçirilmesi ve gereken teknik değişikliklerin yapılması" faaliyeti olarak yer alan çalışma detaylarına aşağıda yer verilmiştir:

Yasa'nın 46'ncı Maddesi uyarınca 20.05.2016 tarihli ve R.G 64 ile Resmî Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe giren Numara Taşınabilirliği Tüzüğü'nün amacı, mobil numara taşınabilirliğinin uygulanmasına ve ücretlendirilmesine ilişkin usul ve esasları düzenlemektir.

2020 yılında, numara taşıma talebinde bulunup taşıma işlemi başarısız sonuçlanan 20 adet şikâyet başvurusu teknik olarak incelenerek sonuçlandırılmıştır.

Mobil kullanıcıların numarasını değiştirmeden başka bir mobil hizmet sağlayıcısına geçiş yapabildiğini sağlayan Numara Taşınabilirliği Sistemi ile 2020 yılında 5,473 ve devreye alımından itibaren toplam 22,685 abone mobil haberleşme sağlayıcısını değiştirmiştir.

10.3 Telsiz Sistemleri Başvuru, İzinlendirme ve Takibi (TeSBİT)

2020 Yılı İş Planında "Telsiz Sistemleri Başvuru İzleme ve Takip (TESBIT) sistemi bakım ve geliştirilmesi" faaliyeti olarak yer alan çalışmanın detaylarına aşağıda yer verilmiştir.

Telsiz Tüzüğü kapsamında, telsiz cihaz ve sistemlerinin kayıt altına alınması, izinlendirilmesi, izin süresinin yenilenmesi, iptal edilmesi, izinlendirme ücretinin otomatik olarak hesaplanması ve elektronik olarak imzalanması dahil elektronik haberleşme sağlayıcılar siciline ilişkin tüm işlemlerin bir sistem üzerinden yürütülmesi amacı ile ihtiyaç duyulan yazılım çalışmalarına 2017 yılının son çeyreğinde başlanarak 2019 yılında kademeli olarak devreye alımı başlatılmıştır.

2020 yılında geliştirilen pekçok modül yanında, Deniz Telsizleri Modülü (DTM) üzerinden Yıllık Ücretlerin elektronik ortamda ödenmesini sağlayan yazılımın geliştirilmesi, vatandaşa sağlayacağı kolaylık da düşünülecek olursa, en kapsamlısı olmuştur. Deniz Telsizleri Modülündeki yıllık ruhsat yenileme ücretlerinin elektronik ortamdan da tahsil edilmesini sağlayan sanal POS entegrasyon yazılımı geliştirilerek vatandaşların Kuruma gelmeden uzaktan ödeyebilmesi sağlanmaktadır.

Sistem çok modüllü tasarlandığı için 2020 yılında geliştirilen modüllerin testleri ve devreye alımları yapılmıştır. 2020 yılı sonunda bazı modüllerin geliştirmeleri ve testleri devam ettiğinden devreye alımları 2021 yılı olarak planlanmıştır.

10.4 Mobil Terminal Telsiz Ücretleri Sistemi

20 Aralık 2012 tarihli ve 210 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanarak yürürlüğe giren “Mobil Terminal Telsiz Ücretlerine Dair Tüzük” ve 25.04.2016 tarihli ve R.G 52 sayılı Resmî Gazete ile yayımlanan “Mobil Terminal Telsiz Ücretlerine İlişkin Uygulama Usulleri” hükümleri çerçevesinde; mobil elektronik haberleşme hizmeti alan aktif abonelerden telsiz ruhsat ve kullanım izni ücretleri tahsil edilmektedir.

MTKÜ girişlerinin ve raporlanmasının otomasyona alınarak zamandan tasarruf edildiği, iş sürekliliğinin sağlandığı ve kullanıcı hatasının asgariye indirildiği bir sistem tasarlanması planlanmıştır.

Mobil Terminal Telsiz Ücretleri Sistemi ihalesi için İdari ve Teknik Şartnameler ile Özel Hususlar ve Keşif Bedeli çalışmalarının tamamlanmasının ardından Kurul, 11.9.2019 tarihli ve 2019-K/BTHK-24.47 sayılı kararı ile hazırlanan tüm dosyaların ihaleye çıkılmak üzere MİK’e gönderilmesine, ihalenin MİK tarafından yapılması ve sonuçlandırılmasına karar vermiştir.

306/2019 ihale numarası ile duyurulan ihalede atılan iki teklifin de ihale şartlarını sağlamadığı tespit edildiğinden MİK, ihalenin iptaline karar vermiş ve Kurul 24.10.2019 tarihli ve 2019-K/BTHK-30.61 nolu kararı alarak ihalenin yeniden gerçekleştirilmek üzere MİK’na gönderilmesine karar vermiştir.

360/2019 ihale numarası ile ilan edilen Mobil Terminal Telsiz Ücretleri Sistemi İhalesinin sonucu MİK’nun 20.12.2019 tarihli ve 532/2019 karar numarası ile açıklanmış ve MİK, ihaleyi kazanan firmanın C.I.T Softwares Ltd. olduğunu duyurmuş ve söz konusu şirketin Kurum ile sözleşme imzalanmasının ardından analiz çalışmalarına başlanmıştır.

2020 İş Planında “MTKÜ’ye ilişkin yazılım testlerinin yapılması ve devreye alınması.” olarak yer alan Mobil Terminal Telsiz Ücretleri Sistemi (MTTÜS), işbu raporun Mevzuat Çalışmaları başlığı altında yer verilen 16.09.2020 tarihli ve R.G.179 A.E 670 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan Mobil Terminal Telsiz Ücretleri Tüzüğü kurallarına göre yazılmış ve işbu mevzuat ile eşzamanlı tasarlanmıştır. Mevzuat çalışması devam ederken oluşturulan sistem akış şemaları sistemin analiz sürecini hızlandırmış böylece pandemi nedeni ile yaşanan sokağa çıkma yasağı süresinde çevrim içi toplantılar yapılarak analiz süreçleri gözden geçirilmiştir.

Bir taraftan mevzuat çalışması ve sistem akışları devam ederken diğer yandan MTTÜS altyapı çalışmaları başlatılmıştır. Bu kapsamda sanal makineler, depolama, network, kullanıcılar, yetki ve güvenlik tanımlamaları gibi sistem omurgası ile sistemin çalışabilirliğini sağlayacak tüm gereksinimlerin kurulumu tamamlanmıştır.

Mevzuat ile sistemin kurulum, tasarlama ve olgunlaştırma süreçlerinin eş zamanlı yapılması Mobil Terminal Telsiz Ücretleri Tüzüğü’nün ve sistem geliştirme çalışmalarının Eylül ayında tamamlanmasına olanak sağlamıştır. Sistem 01.01.2021 tarihinde devreye alınacağından mevzuatın da yürürlük tarihi 01.01.2021 olarak düzenlenmiştir.

10.5 Sanal POS (Online Ödeme) Sistem Entegrasyonu

Sanal POS, yapılan satış veya verilen hizmet bedellerinin internet üzerinden kredi kartı ile ödenmesini sağlayan 3D Secure güvenliğine sahip bir altyapı hizmetidir.

3D Secure ise web siteleri üzerinden kredi kartı ile yapılan ödemelerde kart sahibinin güvenliğini sağlamak amacıyla bankaların firmalar ile yaptığı ortak çalışmaya verilen isimdir.

Kurum, mevzuat uyarınca tahsil edeceği tüm ücretlerin elektronik ortamda ve sanal pos sistemi kullanılarak tahsil edilmesi amacı ile çalışmalarına 2019 yılında başlamıştır. 2020 yılının ilk çeyreğinde devreye alınan sanal POS platformunda ödeme sistemi sunan aracı kaynaklı yaşanan altyapı sorunları nedeni ile sözleşme iptal edilerek söz konusu hizmetin diğer bir araçtan alınması konusunda çalışmalara tekrar başlamıştır.

Öte yandan Yasa uyarınca tahsil edilmesi gereken hizmet bedellerinin günümüz teknolojisine uygun yöntemler kullanılarak tahsil edilmesi hedefi ile başlayan süreç, pandemi kaynaklı yaşanan kısmi ve tam sokağa çıkma yasaklarında online ödeme sistemlerinin önemini bir kez daha göstermiştir.

Mayıs 2020 itibarı ile Kurum, resmi internet adresindeki 'Online İşlemler' menüsünden online ödeme almaya başlamıştır.

10.6 Digital Video Broadcasting-Terrestrial (DVBT) Projesi

AB Toplantıları

Bayrak Radyo Televizyon Kurumu (BRTK) mevcut kaynakları ile sayısal yayıncılığı ülkemizde başlatmış olmakla birlikte devreye almış olduğu sayısal yayıncılık sisteminde tüm analog yayınları taşıyacak bir kapasitesi bulunmamaktadır.

ITU kararları doğrultusunda çıkarılmış olan AB direktiflerine göre 700 MHz frekans bandının yayıncılıktan boşaltılıp mobil haberleşme hizmetlerine verilmesi öngörülmüştür. Bu doğrultuda, 800 MHz frekans bandının yayıncılıktan boşaltıldığı gibi 700 MHz frekans bandının da boşaltılarak mobil hizmetlere tahsis edilebilir bir duruma getirilmesi, AB direktiflerine ve bu frekans bantlarını destekleyecek cihazlardaki teknik uyumun sağlanması bakımından önemlidir.

Yayıncılık ve İletişim-Frekans Teknik Komitesi'nde, BRTK'nın AB yardım programına yapmış olduğu başvuru ve bu başvurunun reddedildiği, 700 MHz frekans bandının boşaltılmasına yönelik yapılan çalışmalar kapsamında tarafımızdan tekrardan gündeme getirilmiştir. 700 MHz frekans bandının mevcut durumuna bakılacak olursa söz konusu bu bantta Selvili Tepe ve Kantara verici noktalarından halen analog yayınlar yapılmaktadır. Bu yayınların bazıları 31 Mart 2019 tarihinde Yayın Yüksek Kurulu'nun aldığı bir karar ile kapatılmış olmasına rağmen 700 MHz frekans bandının tamamen boşaltılabilmesi için 700 MHz frekans bandı içerisindeki tüm analog yayınların dijital yayıncılık platformuna taşınması gerekmektedir.

Kurumumuz, teknik komite aracılığı ile AB yetkilileri ile görüşerek BRTK'nın projesi için AB yardım programından olumlu bir sonucun nasıl alınabileceği hususunda girişimler başlatmıştır. Bu doğrultuda Kurumumuz, BRTK ile birlikte ortak bir proje oluşturarak AB destek programına Eylül 2019'da yeniden başvuru yapmıştır.

Aralık 2019 ve Ocak 2020'de yapılan değerlendirme toplantılarının ardından konu proje AB destek programı için ön elemeyi geçmiş ve projede ihtiyaç duyulacak cihaz listesi ve iş planı AB'ye sunulmuştur. Söz konusu çalışmaların tamamlanması ile DVBT Projesi AB'nin 2020 bütçesinden karşılanmak üzere onaylanmış ve bu husus Eylül 2020

tarihinde Kurum'a bildirilmiştir. Projenin hayata geçirilmesine yönelik taraflar arasında ilk toplantı Kasım 2020'de gerçekleştirilmiştir.

2021 yıl sonunda tamamlanması planlanan projede 2020 yıl sonu itibarı ile geline aşama, AB tarafından görevlendirilecek teknik uzmanın onaylanması ve ardından projenin ihale edilmesidir.

11 Ölçümler Ve Ölçüm Cihazları

11.1 Ölçümler

Yasa'da 'Kurumun Görev ve Yetkileri' yan başlığı ile yer alan 15'inci maddesi altında;

(15) "kanallar ve frekans bantlarının kullanımı ve iletilen elektromanyetik sinyallerin teknik ve operasyonel özellikleri hakkında genel ölçümler yapmak ve bunları kontrol etmek ve denetlemek"

(16) "Yetkisiz telsiz vericilerini ve yüksek frekanslı elektromanyetik emisyon ve telsiz enterferans kaynaklarını tespit etmek ve engellemek, telsiz spektrumunun verimli kullanımıyla ilgili başka sorunları çözmeye yönelik çalışmalarda bulunmak"

(17) "Elektronik haberleşmede farklı tiplerde telsiz vericileri tarafından telsiz frekans spektrumunun verimli ve kaliteli kullanımını teşvik etmek ve mevcut yerlerin verimli kullanılmasını garanti etmek amacıyla her türden radyo vericilerinin yerleştirilmesini koordine etmek"

hükümleri yer almaktadır.

2020 yılında Kurum'a Yasa ile verilen bu görevler altında yapılan çalışmalar bütününe aşağıdaki kısımlarda yer verilmiştir.

Elektromanyetik Alan Şiddeti (EMF) Ölçümleri

Sırası ile 2011, 2013, 2016, 2018 ve 2020 yıllarında gerçekleştirilen ülke geneli EMF ölçümlerinin her iki yılda bir yapılarak yayımlanması hedeflenmiş ve konu çalışma [2019-2021 Stratejik Planında](#) da yer almıştır.

Kurum tarafından yapılan '2020 Elektromanyetik Alan Şiddeti (EMF) Ölçümleri' çalışmasının amacı KKTC'deki tüm yerleşim yerlerinde elektromanyetik alanları üreten yapı ve sistemlerin elektrik alan şiddeti ölçümlerini yapmak ve alınan sonuçların, standartlarda belirlenen limit değerleri dahilinde olup olmadığını kontrol etmek ve yetkisi kapsamında gereğini yapmaktır.

Elde edilen elektrik alan şiddeti ölçüm sonuçları, uluslararası kuruluşlar tarafından belirlenen ve Kurum tarafından da kabul edilen sınır değerlerine göre değerlendirilmektedir. Elektromanyetik alan maruziyetinde sınır değerleri belirlenmesi konusunda Dünya ve Avrupa ülkelerinin referans olarak aldığı kurumların başında Uluslararası İyonlaştırıcı Olmayan Radyasyondan Koruma Komisyonu (ICNIRP- International Commission on Non-Ionizing Radiation Protection) gelmekte olup, ilgili kuruluş; Dünya Sağlık Örgütü (WHO-World Health Organization) ve Uluslararası Çalışma Örgütü (ILO-International Labour Organization) tarafından resmen tanınan, bağımsız bilim insanlarından oluşan bir araştırma kuruluşudur. ICNIRP, iyonlaştırıcı olmayan (Non-ionizing) elektromanyetik alanlar için birçok Avrupa ülkesi de dahil olmak üzere dünya genelinde kabul gören standart ve sınır değerlerini belirlemiştir.

Kurul, 2013-İK/BTHK21.48 sayılı kararı ile ICNIRP'nin belirlediği sınır değerlerinin referans alınmasına ayrıca çevre ve insan sağlığı dikkate alınarak ve ihtiyati tedbir açısından, tek bir cihaz için ICNIRP'nin belirlediği limit değerinin dörtte birini (¼) aşamayacağı kararını almıştır.

'2020 Elektromanyetik Alan Şiddeti (EMF) Ölçümleri' çalışmasında Selvilitepe ve Kantara emisyon noktaları dahil olmak üzere Lefkoşa, Girne, Gazimağusa, Güzelyurt, Lefke, Yeni İskele şehir merkezleri ile kaza sınırları içerisindeki

tüm yerleşim alanları özel araçla gezilmiş ve radyo-televizyon vericileri, mobil telefon ve baz istasyonları, kablosuz ağlar ve modemler, televizyonlar ve bilgisayar ekranları, çeşitli elektrikli ev aletleri ve tıbbi cihazlar gibi elektromanyetik alanları üreten yapı ve sistemlerin elektrik alan şiddeti ölçümleri yapılarak denetimleri gerçekleştirilmiştir.

Günde ortalama 7 saat kesintisiz yapılan ölçümler Temmuz ayında başlayarak Kasım'da tamamlanmış ve KKTC'deki tüm semt, mahalle, cadde ve sokakların elektromanyetik alan ölçümleri gerçekleştirilmiştir.

Ölçümlerin Yapıldığı Güzergah

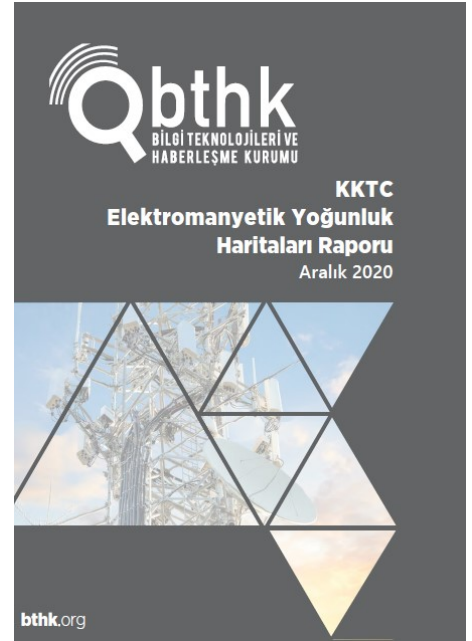
Türkiye Bilgi Teknolojileri ve İletişim Kurumu tarafından düzenlenen "Elektromanyetik Alan Ölçüm Sertifikası Kurs Program'ını" yüksek başarı ile tamamlayan uzman personellerimiz tarafından gerçekleştirilen saha ölçümlerinde ortamdaki bileşke EM alan şiddetini ölçmek amacıyla tasarlanan ve her bir frekans kanalından gelen EM alan şiddetini ayrı ayrı analiz edip sunabilen NARDA- SRM 3006 model cihaz kullanılmıştır.

Toplam 373,907 ölçümün yapıldığı çalışmada elde edilen sonuçlar günlük sisteme aktarılarak KKTC Elektromanyetik Yoğunluk Haritası oluşturulmuştur. Tüketicilerin bilinçlendirilmesi amacı ile www.bthk.org adresinden kolaylıkla ulaşılabilen haritada herhangi bir ölçüm noktası tıklandığı zaman ölçülen noktanın;

- ölçüm tarihi,
- elektrik alan şiddeti değeri ve birimi yer almaktadır.

Ölçüm sonuçlarının haritalama sistemine aktarılmasının yanında ülke genelindeki yerleşim yerlerine ilişkin tüm ölçüm sonuçları limit değerleri ile birlikte rapor haline getirilerek 2020 KKTC Elektromanyetik Yoğunluk Haritaları Raporu oluşturulmuştur. Yine www.bthk.org adresinden ulaşılabilen konu raporda da belirtildiği üzere KKTC'deki tüm yerleşim yerlerinden elde edilen ölçüm sonuçlarına göre ve EM alan şiddeti bakımından standartlarda belirlenen limit değerlerine göre herhangi bir limit aşımı tespit edilmemiştir.

Çalışma Yapılan Kazalar (İlçeler) ve Ölçüm Sonuçları

YERLEŞİM YERLERİ (İLÇE/KAZA SINIRLARI DAHİLİNDE)	ÖLÇÜM SAYISI (ADET) (2020)	ORTAMIN EN YÜKSEK ÖLÇÜLEN DEĞERİ (2020) (V/m)	ORTAMIN ÖLÇÜLEN ORTALAMA DEĞERİ (2020) (V/m)	FREKANS BANDI AYRIMI YAPILMAKSIZIN REFERANS ALINAN EN DÜŞÜK ORTAM LİMİT DEĞERİ (V/m)	GSM 900 İÇİN ORTAM LİMİT DEĞERİ (V/m)	GSM 900 İÇİN CİHAZ BAŞINA LİMİT DEĞERİ (V/m)
1.YENİ İSKELE	61,691	1.99	0.55	28	41.25	10.23
2.GAZİMAGUSA	81,848	2.69	0.58	28	41.25	10.23
3.GÜZELYURT	21,138	2.75	0.57	28	41.25	10.23
4.GİRNE	106,509	2.95	0.57	28	41.25	10.23
5.LEFKOŞA	82,633	2.88	0.63	28	41.25	10.23
6.LEFKE	19,550	2.41	0.54	28	41.25	10.23
EMİSYON NOKTALARI	ÖLÇÜM SAYISI (ADET) (2020)	ORTAMIN EN YÜKSEK ÖLÇÜLEN DEĞERİ (2020) (V/m)	ORTAMIN ÖLÇÜLEN ORTALAMA DEĞERİ (2020) (V/m)	YAŞAM ALANI OLMAYAN BÖLGEDE FREKANS BANDI AYRIMI YAPILMAKSIZIN REFERANS ALINAN EN DÜŞÜK ORTAM LİMİT DEĞERİ (V/m)		
KANTARA	301	11.21	6.34	61		
SELVİLİTEPE	237	30.23	18.78	61		
TOPLAM	373,907					

KKTC Elektromanyetik Yoğunluk Haritası Web Uygulaması

BTHK EMF HARİTA

KKTC İlköğretim Okulları EMF Ölçümleri

Kurum tarafından yapılan 'İlkokullarda Elektromanyetik Alan Şiddeti (EMF) Ölçümleri' çalışmasının amacı, ilköğretim okullarının bina içi ve bahçesinde EM alan değerlerinin ölçülerek elektrik alan şiddeti ölçüm sonuçlarının, standartlarda belirlenen limit değerleri dahilinde olup olmadığını kontrol etmek ve yetkisi kapsamında gereğini yapmaktır.

Telsiz Tüzüğü'nün Üçüncü cetvelinde yer alan "okul öncesi ile temel eğitim kuruluşlarına ait alanlarda yapılan ölçümlerde elde edilen elektrik alan şiddeti değeri 3 V/m'yi geçemez" kuralının denetlenmesi kapsamında Eylül 2019'da başlanan çalışmada;

Öncelikle KKTC Milli Eğitim ve Kültür Bakanlığı resmi internet sitesinde yer alan ilköğretim okullarının tam listesi çıkarılmış ve listede yer alan 135 adet ilköğretim okullunda yapılan ölçümlerde toplamda 24,432 adet veri alınarak EM alan ölçümleri yapılmış ve her bir okulun azami ve ortalama EM alan değerleri bir tabloya aktarılmıştır.

NARDA marka SRM 3006 model EM alan şiddeti ölçüm cihazının kullanıldığı ölçümlerdeki tüm ortalama değerler 3 V/m'nin çok altında olup, belirlenen sınır değerlerine göre herhangi bir limit aşımı tespit edilmemiştir.

2020 yılında, ölçüm sonuçları ile oluşturulan rapor Milli Eğitim ve Kültür Bakanlığı'na gönderilmiş ve ölçümlere konu ilköğretim okullarının EM alan şiddeti değerleri Kurum internet sitesinde yer alan haritaya aktarılmıştır. Bu haritaya <http://www.bthk.org/tr/tuketici/emf> bağlantısından ulaşılarak detaylı bilgilere erişilebilmekte ve harita üzerinden büyütme yapılarak 24,432 adet ölçümün yeri, tarihi ve değeri görülebilmektedir.

Enterferans (Elektromanyetik Girişim) Ölçüm, Tespit ve Çözümleri

2020 Yılı İş Planında "sektörden gelen enterferans şikayetlerinin yerinde incelenerek giderilmesini içeren çalışmalar" faaliyeti ile ilgili tamamlanan işlere aşağıda yer verilmiştir.

Uydu Frekans Bandı Ölçümleri

Türksat Uydu bandında girişime sebep olan bir sinyalin bulunduğuna ilişkin gelen şikâyet üzerine Kurum, Girne’de saha ölçümleri gerçekleştirilerek enterferans kaynağını tespit etmiş ve sorunu çözmüştür.

Sivil Havacılık Frekans Bandı Ölçümleri

Sivil Havacılık Dairesi tarafından 120.450 MHz’de enterferans yaşandığına ilişkin Kurum’a yapılan şikâyet üzerine Kurum, gerçekleştirilen ölçümler sonucunda enterferans sorununun bertaraf edilebilmesi için öneri ve yöntemlerini taraflara bildirerek sorunu çözmüştür.

FM Radyo Yayınlarına İlişkin Ölçümleri

Kurum, 104 MHz ve 104.1 MHz FM radyo yayınlarına yönelik enterferans ölçümleri gerçekleştirmiştir. Elde edilen ölçüm sonuçlarının ardından yapılan teknik değerlendirme sonucunda taraflara enterferans yaşanmaması için alınabilecek tedbirler hakkında bilgiler verilmiştir.

Hizmet Kalitesi Ölçümleri

EHS’ler Yetkilendirme, Numaralandırma ve Spektrum Tüzüğü ve Tüzüğe ekli Birinci Cetvel’de belirtilen hizmet kalitesi kriterlerine uymakla yükümlüdürler. Kurum envanterinde mobil ve sabit haberleşme sağlayıcıların belirtilen yükümlülüklerinin denetimini için gerekli olan ve mobil ve sabit hatların hizmet kalitesini ölçebilen en üst model olan “ASCOM” “TEMS” marka cihazlar bulunmaktadır.

Mobil hizmet kalitesi ölçüm sistemi, Yasa ve ikincil mevzuatlar gereği haberleşme sağlayıcıların uyması gereken hizmet kalitesi kriterlerinin yerine getirilip getirilmediğini ölçmek amacı ile kullanılacak 8 adet mobil telefondan oluşmaktadır. Ölçümler tam otomatik olarak yapılmakta olup, cihazlar bir araç içerisinde gezici yapıda konumlandırılabilir. Alınan veriler anlık olarak sunuculara yüklenmekte ve özel bir veri bankasında tutulmaktadır. Mobil haberleşme sağlayıcılardan gelecek olan veriler de aynı şekilde veri bankasına yüklenebilmekte ve istenildiği zaman grafiksel olarak harita üzerinde görüntülenebilmektedir.

Yetkilendirme, Numaralandırma ve Spektrum Tüzüğü ve Tüzüğe ekli Birinci Cetvel’de mobil sağlayıcıları için belirlenen hizmet kalitesi kriterlerine aşağıda yer verilmiştir.

Mobil Haberleşme Sağlayıcıları İçin Belirlenmiş Hizmet Kalitesi Kriterleri

KRİTER	HEDEF
Arama Kurulum Süresi	10 ≤ sn.
Arama Blokaj Oranı	≤ %2
Başarısız Arama Oranı	≤ %3
Ortalama Kanaat Değeri	≥ 3,60

Mobil telefon hizmetine ilişkin hizmet kalitesi kriterleri kapsamında 2020 yılında Lefkoşa’da 31,496 ölçüm gerçekleştirilmiştir. Yapılan ölçümlerinde son kullanıcıların arama kurulum süresi, arama blokaj oranı, başarısız arama oranı ve mobil görüşme kalitesi göstergesi olan ortalama kanaat değeri kriterleri kontrol edilmiştir.

Hizmet kalitesi ölçümlerinin 2020 yılında sadece Lefkoşa’da yapılabilmesinin nedeni; işbu raporun ‘COVID-19 Pandemisi Kapsamında Yapılan Faaliyetler’ başlığı altında yer verilen IMT2000/UMTS-3G sistemlerine yapılan ek taşıyıcı tahsislerinin en yoğun mobil hizmetin verildiği Lefkoşa ilçesinde yeterli olup olmadığını ölçmek ve ayrıca

hizmet kalitesi kriterlerinin uygulanıp uygulanmadığını kontrol ederek gerekli düzeltmelerin yapılmasını sağlamaktır.

Kısaca bu ölçümlerde, kısmi ve genel sokağa çıkma yasağı dönemlerinde halkın haberleşme ihtiyaçlarının hizmet kalitesi kriterlerine uyarak karşılanması için gereğinin yapılması amaçlanmıştır.

ASCOM TEMS marka ölçüm cihazı kullanılarak her biri 55 sn. olmak üzere gerçekleştirilen 31,496 adet ölçümden elde edilen mobil hizmet kalitesi performans tablosu aşağıda yer almaktadır.

KRİTER	HEDEF	KKTCELL	VODAFONE
Arama Kurulum Süresi	$10 \leq \text{sn.}$	3.7 sn	2.2 sn
Arama Blokaj Oranı	$\leq \%2$	%0.7	%1.0
Başarısız Arama Oranı	$\leq \%3$	%0.0	%0.2
Ortalama Kanaat Değeri	$\geq 3,60$	3,6	3,7

11.2 Ölçümlerde Kullanılan Cihazlar

NARDA SRM-3006

Elektromanyetik alan ölçümleri ve baz istasyonları için alınacak güvenlik tedbirleri insan sağlığı açısından önemli bir konuma sahip olduğu ve ayrıca Kurumun bu konuya hassasiyetle yaklaşımından ötürü Kurum envanterinde 2 adet NARDA marka SRM-3006 model elektromanyetik alan ölçüm cihazı bulunmaktadır. NARDA firmasının SRM-3006 model bu ürünü, üst segmentte sayılabilecek oldukça güvenilir ve kabul gören bir cihazdır.

Şekil 6 - SRM 3006 cihazı

P175 FM Yayıncılık Analizörü (P175 FM Broadcast Analyzer)

Pira.cz firmasından satın alımı yapılan P175 FM Yayıncılık Analizörü FM bandında yayın yapan radyo kanallarına ait frekans sapmasını, modülasyon gücünü, RDS sapmasını ve FM taşıyıcı frekans farkını analiz edebilmektedir.

Şekil 7 - P175 FM Yayıncılık Analizörü SRM 3006 cihazı

Rohde & Schwarz

Ülkemizde kullanılan frekans bandlarının izlenmesi, denetlenmesi ve verimli frekans kullanımı gerçekleştirebilmek amacı ile yapılan çalışmalar kapsamında Kurum envanterinde, Rohde & Schwarz marka spektrum analizör ve anten setlerini bulunmaktadır.

9KHz-20GHz arasındaki tüm frekans bandını tarayabilecek özellikte olan spektrum analizör hakkındaki teknik bilgiler ve görseller aşağıda yer almaktadır.

Spektrum Analizör Marka ve Modeli	Spektrum Frekans Aralığı	Analizör Ölçüm	Spektrum Analizörün Öne Çıkan Teknik Özellikleri	Anten Seti
Rohde&Schwarz FSH20	9 KHz-20 GHz			9 KHz-26.5 GHz frekans aralığında ölçüm alabilen anten setleri
Rohde&Schwarz FSH20	9 KHz-20 GHz		1. Dâhili sinyal yükseltici	9 KHz-26.5 GHz frekans aralığında ölçüm alabilen anten setleri
			2. GSM, WCDMA, CDMA2000, LTE ölçümleri ve analizleri	
			3. Uzaktan kontrol	
			4. Enterferans analizi	

Şekil 8 - Spektrum Analizör ve Anten Setleri

Cihazların Kalibrasyon Tarihleri					
Sıra #	Marka	Model	Cihaz Tipi	Kalibrasyon Tarihi	Kalibrasyon Bitiş Tar.
1	Narda	SRM 3006	EMF	2020 *	
2	Narda	SRM 3006	EMF	29.10.2019	28.10.2021
3	Rohde Schwarz	FSH20	Spectrum Analyzer 20 GHz	7.5.2018	6.5.2020 *

*Söz konusu cihazlar hassas olduğu ve taşıma aşamasında dahi kalibrasyonu hasar görebileceğinden yetkili personeller aracılığı ile tedariki sağlanmaktadır. Ancak pandemi nedeni ile yurt dışına çıkışların riskli olduğu göz önünde bulundurularak sağlıklı ilgili ölçümlerin yapıldığı

Narda marka cihaz kalibrasyona gönderilmiş olup halen tedarik aşamasındadır. Rohde Schwarz marka cihaz ise pandemi nedeni ile gönderilememiştir.

ASCOM "TEMS" marka cihazlar

2016 yılında Kurum envanterine eklenen ASCOM "TEMS" marka hizmet kalitesi ölçüm cihazları haberleşme sağlayıcıların uymakla yükümlü oldukları hizmet kalitesi kriterlerini yerine getirip getirmediğine ilişkin Kurum tarafından denetiminin yapılabilmesi amacı ile alınmıştır. Ölçüm cihazları bir araç içerisinde gezici yapıda konumlandırılabilen ve alınan veriler anlık olarak ana sunuculara yüklenerek veri bankasında tutulmaktadır.

Bu cihazlar ile yapılabilen ölçüm başlıklarına aşağıda yer verilmektedir.

- 2G (GSM), 3G (UMTS) ve 4G (LTE) mobil hizmetlerin ses kalitesi, çağrı kurulum süresi ve çağrı kurulum başarısı;
- 2G (GSM), 3G (UMTS) ve 4G (LTE) mobil hizmetlerin veri indirme ve yükleme hızları;
- Mobil'den sabit hatlara ve sabit'ten mobil hatlara çağrı kurulum süreleri ve kalitesi;
- ISS'lerin kullandığı 2.4GHz ve 5GHz WiFi şebekelerin kapsama alanı ve kalitesi.

Aşağıda hizmet kalitesi ölçüm cihazlarının araç içerisindeki kurulumunu gösteren görsel bulunmaktadır.

Şekil 9 - TEMS cihazlarının araç içerisindeki kurulumu

12 Telsiz Sistemleri ve Terminal Donanımları

12.1 CENELEC ve ETSI Standartları

2019-2021 Stratejik Planında 3 numaralı amaç "Yenilikçilik ve Altyapıya Verimli Yatırım Yapılmasının Desteklenmesi" olup bu amaç altında 3.1 numaralı hedef "Uluslararası normlarda telsiz ve telekomünikasyon terminal donanımları ve elektromanyetik uyumluluk için yayımlanan standartların takip edilmesi, ülkede meydana gelen gelişmelere uygun standartların değerlendirilerek belirlenmesi, kabul edilmesi, uygulanması ve belirlenen standartlara uyulmasının sağlanması" olarak yer almaktadır.

Kurum tarafından hazırlanan yıllık iş planları temelini 3 yıllık hazırlanan Stratejik Plandan aldığından, 2020 İş Planında 15'inci faaliyet "Uluslararası normlarda telsiz ve telekomünikasyon terminal donanımları ve elektromanyetik uyumluluk için yayımlanan standartların takip edilmesi ve değişen standartların güncellenmesi." şeklinde yer almaktadır. Belirlenen faaliyet alanı içinde Kurum, elektronik haberleşme cihaz ve sistemlerinin kurulması ve işletilmesinde standartlara uygunluğu izleyecek ve denetleyecek, yürürlükteki standartları (ETSI ve CENELEC) düzenli olarak takip edecek, yeni veya değişmesi gereken standartları belirleyecek ve inceleyerek raporlar oluşturacak; uygun görülen yeni veya değişen standartları kabul edecek ve uygulayacaktır.

İşbu çalışma altında, Telsiz ve Terminal Cihazlarında aranacak standartlar ile ilgili uluslararası kabul görmüş European Committee for Electrotechnical Standardization (CENELEC) ve European Telecommunications Standard Institute'e (ETSI) ait ilgili standartlar belirlenerek satın alınmaktadır.

Periyodik olarak incelenerek güncellenen bu standartlarla ilgili olarak 2020 yılında incelenerek yeni alınan ve iptal edilen standartların sayıları aşağıdaki tabloda yer almaktadır.

	ETSI	CENELEC
İncelenen Standart	422	
Yeni Alınan Standart	25	7
İptal Edilen Standart	3	4

12.2 Telsiz Sistemleri

Telsiz Kurma ve İşletme Başvuru ve Değerlendirmeleri

Telsiz kurma (ruhsat) ve kullanma izni verilmesine, telsiz kurma ve kullanma izninin süresine, yenilenmesine, değişikliğine ve iptaline, bu çerçevede öngörülen telsiz cihaz ve sistemlerinin kurulmasına, kullanılmasına, nakline, işletme tipinin değiştirilmesine, devrine ve hizmet dışı bırakılmasında kullanıcıların tabi olacağı koşullara, telsiz kurma (ruhsat) ve kullanma iznine ilişkin muafiyetlere yönelik hususlar 28 Ekim 2015 tarihli ve R.G.156 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe giren "Telsiz Tüzüğü" ile, Kurum tarafından tahsil edilecek olan ücretler ve bu ücretlerin tahsiline ilişkin usul ve esasları ise 30 Mart 2015 tarihli ve R.G.50 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe giren "Ücretler Tüzüğü" ile belirlenmiştir.

Telsiz Tüzüğü'nde yer alan kurallara göre, telsiz kurmak ve işletmek isteyen gerçek ve tüzel kişiler, kurulup işletilmek istenen telsiz tipine uygun Kurum internet sitesinden yayımlanan izin başvuru formunu doldurarak

formda belirtilen belgeler ve telsiz kuracağı bina, arsa ve/veya araziye ait Gelir ve Vergi Dairesi tarafından onaylı kira sözleşmesi ve/veya arazi, bina ve arsanın kendisine ait olması durumunda ise tapu belgesi ile Kurum'a başvuruda bulunurlar. Kurum, yapacağı ön değerlendirme sürecinin olumlu tamamlanmasından sonra 10 (On) iş günü içerisinde aşağıdaki konularda teknik değerlendirme gerçekleştirir:

- (a) Ulusal Frekans Planı,
- (b) Elektromanyetik enterferans riskleri,
- (c) İlgili uluslararası standartlar,
- (ç) Kurum teknik düzenlemeleri.

Kurum, teknik değerlendirme sonucunda izin başvurusunda bulunan gerçek ve/veya tüzel kişinin başvuru formunda belirttiği iletişim adresine izin başvurusunun olumlu veya olumsuz değerlendirildiğine ilişkin gerekçeli bildirimde bulunur. Değerlendirmenin olumlu olması halinde, telsizin faaliyet alanına göre aşağıda belirtilen ücret bilgilerinden gerekli olanlar Kurum tarafından başvuru sahibine bildirilir:

- (a) Hesaplanan telsiz kurma (ruhsat) ve kullanım ücreti bilgisi,
- (b) Güvenlik mesafesinin belirlenmesine yönelik yapılacak elektromanyetik alan şiddetinin ölçüm ücreti bilgisi,
- (c) Güvenlik sertifikasının ücreti bilgisi ve
- (ç) Ücretlerin yatırılacağı Kurum banka hesap bilgisi.

Kurum tarafından verilen Telsiz Kurma (Ruhsat) ve Kullanma İzin Kategorileri aşağıda detaylandırılmıştır.

Hücreli Sistemler

KKTC'de faaliyet gösteren mobil haberleşme sağlayıcılar, mevcut altyapı ve şebekelerini yönetirken diğer yandan da kullanıcılara kaliteli hizmetler sunabilmek ve verimliliği arttırabilmek için telsiz şebekelerini yenilemeli ve/veya değişiklikleri uygulamaları gerekmektedir.

Sabit İstasyonlar

Yeni kurulacak veya teknik yapısında değişiklik yapılacak her bir sabit baz istasyonu için, yukarıda "Telsiz Kurma ve İşletme Başvuru ve Değerlendirmeleri" başlığı altında belirtilen kural ve usuller uyarınca bir dizi işlem yapılmaktadır. Bu bağlamda Kurum, öncelikli olarak incelemelerini yeni kurulacak veya değişiklik yapılacak istasyonlarda gerçekleştirmekte, yapılan bu incelemelerin raporlama ve analiz edilmesinden sonra, kurallara uygun olduğu tespit edilen başvuruları izinlendirmektedir. Faaliyete geçen istasyonlar daha sonra ölçümlerle kontrol edilmektedir.

2020 yılında gerçekleşen sabit istasyon telsiz kurma (ruhsat) ve kullanma başvuru ve izinlendirme bilgilerine aşağıda yer verilmiştir.

2020 Yılı Sabit İstasyon Telsiz Kurma ve İşletme İzinleri					
Yeni/Değişik İstasyon Başvuru Sayısı	Başvurusu Uygun Bulunmayan veya İşlemi Devam Eden	Ücret Bildirimi Yapılan	Ücret Alınan	Ödenmeyen	Ücrete Tabi Olmayan
99	20	79	72	7	0

Haberleşme sağlayıcılar, Telsiz Tüzüğü ve Ücretler Tüzüğü uyarınca aktif halde bulunan istasyonlarına ilişkin kullanım ücretlerini her yılın en geç Ocak ayı sonuna kadar ödemekle yükümlüdürler.

Kurum tarafından belirtilen kural uyarınca izinlendirilmiş sabit telsiz istasyonlarında bulunan telsizlerde tanımlı (aktif olarak kullanılmakta) kanal sayılarının Ücretler Tüzüğü'nde karşılık gelen değerleri hesaplanarak 2020 yılına ait telsiz kullanım ücretleri mobil haberleşme sağlayıcılara bildirilmiştir. Bu bildirimden ardından haberleşme sağlayıcılar, 755 adet mevcut sabit istasyona ilişkin kullanım ücret ödemesini gerçekleştirmişlerdir.

Haberleşme sağlayıcıların yeni istasyon kurulumu veya mevcut istasyonlardaki değişiklikler için yukarıda belirtilen kurallar ve usuller çerçevesinde Kurum'a başvuru yaptığı ve Kurum'un da ölçümleri neticesinde kurallara uygun bulunan istasyonları izinlendirdiğini ifade etmiştik. 2020 yılında yeni veya değişiklik içeren toplam 99 adet sabit telsiz istasyon başvurusunun 72'si mevzuatla belirlenen süreçler neticesinde izinlendirilmiştir. Teknik değerlendirme sonucunda başvurusu uygun bulunmayan veya işbu rapor verileri hazırlanırken değerlendirme işlemi henüz tamamlanmayan 20 adet istasyon izinlendirilmemiştir.

Değerlendirmesi tamamlanarak ücret bildirimini yapılan 79 başvurunun 72'sinin telsiz kurma (ruhsat) ve kullanım ücreti Ücretler Tüzüğü uyarınca tahsil edilmiş, 7'sinin konu ücreti işbu rapor verileri hazırlanırken işlemin devam etmesi nedeni ile henüz tahsil edilememiş veya mevzuatla belirlenen sürede ödenmediğinden dolayı konu başvurular işleminden kaldırılmıştır.

Mobil İstasyonlar

Haberleşme trafiğinin yoğun olmasının beklendiği konser, seminer v.b etkinliklerde son kullanıcıların erişebilirliğinin sağlanması ve hizmet kalitesinin korunabilmesi amacı ile etkinlik bölgesinde konumlandırılan telsiz sistemleri bütününe "Mobil Telsiz İstasyonu" adı verilir.

Karasal mobil telsiz sistemlerini işleten gerçek veya tüzel kişiler tarafından geçici bir süre için kurulan telsiz sistemlerine verilen geçici izin ise "Mobil Telsiz İstasyonu İzni" olarak ifade edilir.

Telsiz Tüzüğü uyarınca karasal mobil telsiz sistemlerini işleten gerçek veya tüzel kişiler, mobil telsiz istasyonunun faaliyet göstereceği bölgede konumlandırılmasından 5 (Beş) iş günü önce Kurum sitesinden yayımlanan izin başvuru formunu doldurarak Kurum'a başvuruda bulunurlar.

2020 yılında mobil haberleşme sağlayıcılar tarafından 'Mobil Telsiz İstasyon' kurulumu ve işletmesi için belirtilen usuller uyarınca izin başvurusu yapılan istasyon sayısı 42 olup; Kurum'un teknik değerlendirmesi sonrasında başvurusu olumlu bulunarak geçici süre ile verilen telsiz kurma ve kullanma izni 29'dur.

'Mobil Telsiz İstasyon' ücretinin her altı ayda bir ödenmesi ve izninin yenilenmesi gerekmektedir. Telsiz kurma (ruhsat) ve kullanma izni almış mobil telsiz istasyonları, izinlendirilmiş olsa bile kullanılacağı her ay için telsiz kullanma ücreti ödenmeden kurulup kullanılamazlar.

2020 Yılı Mobil İstasyon Telsiz Kurma ve İşletme İzinleri			
Yeni Başvuru Sayısı	Ücret Bildirimi Yapılan	Ücret Alınan Telsiz Sayısı	İzinlendirilen Telsiz Sayısı
42	29	29	29

Balıkçılık, Gezi/Ticari, Eğitim/Spor Amaçlı Teknelerde Kullanılacak Telsiz Cihazları

KKTC Bayındırlık ve Ulaştırma Bakanlığı Limanlar Dairesi Müdürlüğü tarafından yayımlanan 1/2011 numaralı genelge ile denizde can ve mal güvenliğinin sağlanması amacı ile birtakım tedbirler alınmıştır. Bu tedbirlerin içerisinde,

teknelerin KKTC kara sularında faaliyette bulunabilmesi için kullanılan teknenin boyutuna göre bulundurulması gereken ruhsatlandırılmış telsiz cihazları da belirlenmiştir.

Bu amaçla 2020 yılında Kurum tarafından teknik uygunluğu ve kontrolü yapılarak izinlendirilen Balıkçılık, Gezi/Ticari, Eğitim/Spor Amaçlı teknelerde kullanılacak telsiz cihazlarına ilişkin sayılara aşağıda yer verilmiştir.

Telsiz Kurma ve İşletme İzinleri (Tekne Telsizleri)		
Telsiz Kurma ve İşletme İzinleri	İzinlendirilen Telsiz Sayısı	Ücret alınan telsiz sayısı
Balıkçı Tekneleri*	28	28
Gezi/Ticari Tekneler	61	61
Eğitim/Spor Amaçlı Tekneler	4	4

* Balıkçı tekneleri telsizle beraber devredildiği takdirde yapılan işlemde ilgili Tüzük uyarınca ücret alınmamaktadır.

Radyolink Frekans Tahsisi ve Radyolink Telsiz Kurma/İşletme Başvuru ve Değerlendirmeleri

Radyolink Sistemleri

Kurum tarafından yetkilendirilen haberleşme sağlayıcıları, kendi transmisyon şebekelerini yönetmek ve kendileri tarafından planlanan veya müşterileri tarafından talep edilen hizmetlerin tüketiciler tarafından verimli bir şekilde kullanılabilmesi için transmisyon şebekelerini yenilemeleri ve değişiklikleri uygulamaları gerekmektedir.

Haberleşme sağlayıcılar, yeni kurulacak veya teknik yapısında değişiklik yapılacak her bir transmisyon sistemi için 'Radyolink Frekans Tahsis Başvurusu' ile 'Radyolink Telsiz Kurma ve İşletme Başvurusu' yaparak Kurum'un değerlendirme ve onayına sunarlar. Bu kapsamda 2020 yılında 'Radyolink Frekans Tahsis Başvuru ve İzin (Onay)' ile 'Radyolink Telsiz Kurma ve İşletme Başvuru ve İzin (Onay)' sayılarına aşağıda yer verilmiştir.

RADYOLİNK BAŞVURU VE İZİN (ONAY) SAYILARI			
Telsiz Kurma ve İşletme İzinleri	İzinlendirme Tarih Aralığı	Başvuru Sayısı	Ücret alınan ve Tahsis Yapılan
RadyoLink Haberleşme Sağlayıcı	Oca.20	48	43
	Şub.20	23	12
	Mar.20	8	18
	Nis.20	9	10
	May.20	8	7
	Haz.20	35	33
	Tem.20	10	10
	Ağu.20	14	3
	Eyl.20	11	22
	Eki.20	28	19
	Kas.20	17	17
	Ara.20	1	1
Genel Toplam		212	195

Diğer Frekans Tahsisleri

Sivil Savunma Teşkilat Başkanlığı

Kurul, 2018-İK/BTHK-7.18 sayılı ve 09.03.2018 tarihli kararı ile Yasa'nın 62'inci maddesinin 2'inci fıkrası ve 63'üncü maddesinin 3'üncü fıkrası ile Yetkilendirme, Numaralandırma ve Spektrum Tüzüğü'nün 7'inci maddesinin 2'inci fıkrası ve Ücretler Tüzüğü'nün 6'ıncı maddesinin 3'üncü fıkrası ve ilgili diğer mevzuat uyarınca acil durum ve afetlerde elektronik haberleşmede kullanılacak frekans ve telsiz sistemlerinin, kamu yararı ve acil durumlar gözetilerek Ulusal Frekans Planı ve Kurum teknik düzenlemeleri dikkate alınarak ve Kurum tarafından belirlenen uygun frekans aralıklarında kullanılmak üzere Sivil Savunma Teşkilat Başkanlığı'na iki yıl süre ile frekans tahsisi yapılmıştı.

Tahsisi yapılan frekans süresinin dolmasından önce Sivil Savunma Teşkilat Başkanlığı tarafından yapılan yenileme başvurusu Kurum tarafından değerlendirilmiş ve önceki kararda yer alan tüm gerekçe, mevzuat hükümleri ve şartlarda kullanılmak üzere Kurul 24.01.2020 tarihli ve 2020 – K/BTHK –02.11 sayılı kararı ile 2018-İK/BTHK-7.18 sayılı ve 09.03.2018 tarihli karardaki frekans tahsis bitiş tarihinden itibaren 2(iki) yıl süre ile Sivil Savunma Teşkilat Başkanlığı'na tahsis edilmesine karar vermiştir.

Sivil Havacılık Dairesi Müdürlüğü

Trafik Kontrol Hizmetleri

Hava-Yer Haberleşmesinde Kullanılan Frekans ve Telsiz Sistemleri

Kurul, 2018-İK/BTHK-12.38 sayılı ve 27.04.2018 tarihli kararı ile Yasa'nın 62'inci maddesinin 2'inci fıkrası ve 63'üncü maddesinin 3'üncü fıkrası ile Yetkilendirme, Numaralandırma ve Spektrum Tüzüğü'nün 7'inci maddesinin 2'inci fıkrası ve Ücretler Tüzüğü'nün 6'ıncı maddesinin 3'üncü fıkrası ve ilgili diğer mevzuat uyarınca;

Sivil havacılık hava trafik kontrol hizmetlerinde kullanılan ve hayati önem taşıyan haberleşme frekanslarının etkin bir şekilde kullanılması, diğer ülkelerden gelebilecek enterferansın engellenebilmesi ve kamu güvenliğinin sağlanabilmesi için hava-yer haberleşmesinde kullanılacak frekans ve telsiz sistemlerinin, Ulusal Frekans Planı ve Kurum teknik düzenlemeleri dikkate alınarak ve Kurum tarafından belirlenen uygun frekans aralıklarında kullanılmak üzere sivil havacılık hava trafik kontrol hizmetleri için Sivil Havacılık Dairesi Müdürlüğü'ne 2(iki) yıl süre ile frekans tahsisi yapılmıştı.

Tahsisi yapılan frekans süresinin dolmasından önce Sivil Havacılık Dairesi Müdürlüğü tarafından yapılan yenileme başvurusu Kurum tarafından değerlendirilmiş ve önceki kararda yer alan tüm gerekçe, mevzuat hükümleri ve şartlarda kullanılmak üzere Kurul 03.04.2020 tarihli ve 2020 – K/BTHK –10.30 sayılı kararı ile 2018-İK/BTHK-12.38 sayılı ve 27.04.2018 tarihli karardaki frekans tahsis bitiş tarihinden itibaren 2(iki) yıl süre ile Sivil Havacılık Dairesi Müdürlüğü'ne tahsis edilmesine karar vermiştir.

Hava Trafik Kontrol Hizmetleri İçin Kullanılan Radyolink Sistemleri

Sivil havacılık hava trafik kontrol hizmetleri için kullanılan radyolink sistemleri ile ilgili frekans tahsis başvurusunun Sivil Havacılık Dairesi Müdürlüğü tarafından Kurum'a yapılmasının ardından Kurul, Yasa'nın 62'inci maddesinin 2'inci fıkrası ve 63'üncü maddesinin 3'üncü fıkrası ile Yetkilendirme, Numaralandırma ve Spektrum Tüzüğü'nün 7'inci maddesinin 2'inci fıkrası ve Ücretler Tüzüğü'nün 6'ıncı maddesinin 3'üncü fıkrası ve ilgili diğer mevzuat uyarınca aldığı 07.05.2020 tarihli ve 2020-K/BTHK-16.39 sayılı kararı ile Kurul;

Sivil havacılık hava trafik kontrol hizmetlerinde kullanılan ve hayati önem taşıyan transmisyon (radyolink) haberleşme frekanslarının etkin bir şekilde kullanılması, bu frekanslara gelebilecek enterferansın engellenebilmesi ve kamu güvenliğinin sağlanabilmesi için radar bilgilerinin iletilmesinde kullanılacak frekans ve telsiz sistemlerinin, Ulusal Frekans Planı ve Kurum teknik düzenlemeleri dikkate alınarak ve Kurum tarafından belirlenen uygun frekans aralıklarında kullanılmak üzere sivil havacılık hava trafik kontrol hizmetleri için Sivil Havacılık Dairesi Müdürlüğü'ne 2(iki) yıl süre ile frekans tahsisi yapmıştır.

Otomatik İniş Sistemleri

Sivil havacılık haberleşme hizmetlerinde kullanılan otomatik iniş sistemleri ile ilgili olarak frekans tahsis başvurusunun koordinasyonu T.C. Bilgi Teknolojileri ve İletişim Kurumu ile yapılmış ve Yasa'nın 62'inci maddesinin 2'inci fıkrası ve 63'üncü maddesinin 3'üncü fıkra kuralları ile Yetkilendirme, Numaralandırma ve Spektrum Tüzüğü'nün 7'inci maddesinin 2'inci fıkrası ve Ücretler Tüzüğü'nün 6'ıncı maddesinin 3'üncü fıkrası ve ilgili diğer mevzuat uyarınca sivil havacılık hizmetlerinde kullanılan ve hayati önem taşıyan haberleşme frekanslarının etkin bir şekilde kullanılması, diğer ülkelerden gelebilecek enterferansın engellenebilmesi ve kamu güvenliğinin sağlanabilmesi için kullanılacak frekans ve telsiz sistemlerinin, Ulusal Frekans Planı ve Kurum teknik düzenlemeleri dikkate alınarak ve Kurum tarafından belirlenen uygun frekans aralıklarında kullanılmak üzere Kurul, 04.06.2020 tarihli ve 2020 – K/BTHK –19.48 sayılı kararı ile 2(iki) yıl süre ile Sivil Havacılık Dairesi Müdürlüğü'ne tahsis edilmesine karar vermiştir.

Meteoroloji Dairesi Müdürlüğü

VOLMET Sistemlerinde Kullanılan Frekans ve Telsiz Sistemleri

Kurul, 2018-İK/BTHK-12.37 sayılı ve 27.04.2018 tarihli kararı ile Yasa'nın 62'inci maddesinin 2'inci fıkrası ve 63'üncü maddesinin 3'üncü fıkra kuralları ile Yetkilendirme, Numaralandırma ve Spektrum Tüzüğü'nün 7'inci maddesinin 2'inci fıkrası ve Ücretler Tüzüğü'nün 6'ıncı maddesinin 3'üncü fıkrası ve ilgili diğer mevzuat uyarınca uçakların uçuş esnasında meteorolojik bilgi ihtiyacının karşılanmasında kullanılacak frekanslarının etkin bir şekilde kullanılması, diğer ülkelerden gelebilecek enterferansın engellenebilmesi ve kamu güvenliğinin sağlanabilmesi için Meteoroloji Dairesi tarafından VOLMET sistemlerinde kullanılan frekans ve telsiz sistemlerinin, Ulusal Frekans Planı ve Kurum teknik düzenlemeleri dikkate alınarak ve Kurum tarafından belirlenen uygun frekans aralıklarında kullanılmak üzere Meteoroloji Dairesi'ne 2 (iki) yıl süre ile frekans tahsisini gerçekleştirmiştir.

Tahsisi yapılan frekans süresinin dolmasından önce Meteoroloji Dairesi'ne tarafından yapılan yenileme başvurusu Kurum tarafından değerlendirilmiş ve önceki kararda yer alan tüm gerekçe, mevzuat hükümleri ve şartlarda kullanılmak üzere Kurul 28.02.2020 tarihli ve 2020 – K/BTHK –07.23 sayılı kararı ile 2018-İK/BTHK-12.37 sayılı ve 27.04.2018 tarihli karardaki frekans tahsis bitiş tarihinden itibaren 2(iki) yıl süre ile Meteoroloji Dairesi'ne tahsis edilmesine karar vermiştir.

Sismik Aktivitenin Takibinde Kullanılan Frekans ve Telsiz Sistemleri

Sismik aktiviteyi takip eden sistemlerin haberleşmesinde kullanılacak frekans ve telsiz sistemleri ile ilgili frekans tahsis başvurusunun Meteoroloji Dairesi tarafından Kurum'a yapılmasının ardından Kurul, Yasa'nın 62'inci maddesinin 2'inci fıkrası ve 63'üncü maddesinin 3'üncü fıkra kuralları ile Yetkilendirme, Numaralandırma ve Spektrum Tüzüğü'nün 7'inci maddesinin 2'inci fıkrası ve Ücretler Tüzüğü'nün 6'ıncı maddesinin 3'üncü fıkrası ve ilgili diğer mevzuat uyarınca aldığı 13.12.2019 tarihli ve 2019-K/BTHK-36.80 sayılı kararı ile Kurul;

Kamu yararı ve acil durumlar gözetilerek Meteoroloji Dairesi Müdürlüğü tarafından sismik aktiviteyi takip eden sistemin haberleşmesinde kullanılacak frekans ve telsiz sistemlerinin, Ulusal Frekans Planı ve Kurum teknik düzenlemeleri dikkate alınarak Meteoroloji Dairesi Müdürlüğü'ne 2(iki) yıl süre ile tahsis edilmesine karar vermiştir.

12.3 Terminal Donanımları

'Terminal Donanımı' terimi Yasa'da "bir kamusal elektronik haberleşme şebekesi üzerindeki bir şebeke sonlanma noktasında dolaylı veya dolaysız olarak herhangi bir yoldan bağlanmak için tasarlanmış olan ve sinyallerin iletilmesine olanak veren cihazı anlatır." şeklinde tefsir edilmiştir.

Terminal Donanımlarının uygunluğu, donanımlarda öngörülen temel gerekler ile teknik gereklilikler, kullanıcının sağlık ve emniyetinin korunması ve elektromanyetik enterferans ile ilgili koruma ve temel gerekler gibi konularda Kurum, Yasa ile yetkili kılınmıştır.

İşbu raporun ilerleyen kısımlarında Kurum'un Terminal Donanımları ile ilgili faaliyetlerine yer verilmiştir.

Frekans Kullanan Telsiz Sistemlerinin İthal Edilmesi ve Teknik Kontrolleri

Telsiz sistemlerinin frekans kullanan sistemler olması halinde bu sistemlerin ithallerine yönelik yapılan kontrollerde ve izinlendirmelerinde sistemlerin Ulusal Frekans Planına uyumu ve diğer teknik uygunlukları kontrol edilmektedir.

2020 yılında frekans kullanımı olan 328 adet başvuru dahilindeki terminal donanımının kontrolleri yapılarak izinlendirilmiştir.

İthaline İzin Verilen Diğer Donanımlar

Bir telsiz ara yüzü kullanan ve yürürlükteki diğer telsiz haberleşmesi ile ilgili mevzuata tabi olan terminal donanımları ile kamu kurum ve kuruluşları ile gerçek ve tüzel kişiler tarafından elektronik haberleşme dahilinde kullanılacak her türlü terminal donanımının Yasa, diğer ilgili mevzuatlar ve genel kurallar uyarınca uygunluğu kontrol edilerek başvurusu yapılan terminal donanımları kayıt altına alır.

Kurum Tarafından Yapılan Değerlendirme, Kontrol ve İşlemler

İthal Ön İzin Uygunluk Değerlendirmesi

Kurum, 01 Kasım 2018 tarihli ve R.G 163 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe giren Terminal Donanımları Tüzüğü kurallarına tabi olan terminal donanımlarının piyasaya arz edilmesinden önce ön izin uygunluk değerlendirmesi gerçekleştirerek aşağıdaki koşullara uygun olarak imal edilip edilmediğini kontrol eder.

- Kullanıcı veya herhangi bir kimsenin sağlık emniyeti ile elektromanyetik enterferans ile ilgili koruma kriterleri,
- Teknik gereklilikler,
- Kurum tarafından yayımlanan diğer teknik düzenlemeler,
- "CE" uygunluk işareti,
- Dış Ticaret (Düzenleme ve Denetim) Yasası uyarınca hazırlanıp Resmî Gazete'de yayımlanan İthalatı ve İhracatı (Düzenleme ve Denetim) Tüzüğü kuralları.

2020 yılında ithalatçılar tarafından yapılan ithal ön izin başvuru sayıları ile donanım dağılımlarına aşağıda yer verilmiştir.

2020 Yılındaki Önizin Başvuru Sayıları

İthalatçılar Tarafından Yapılan İthal Önizin Başvuru Sayısı	973
IMEI'li Donanımlar İçin Yapılan Başvuru Sayısı	613
IMEI'li Cihaz Adeti	132,693
Kapsam Dışı Olan Başvuru Sayısı	49

MCKS Sistemine Kayıt

2016 yılında Mobil Cihaz Kayıt Sistemi'nin devreye alınması ile birlikte yurt dışından ithal edilen IMEI'li olan tüm terminal donanımları, teknik uygunluk kontrolleri sonrasında sisteme kayıt edilmekte ve gümrük işlemlerinin tamamlanmasının ardından pazara sunulmaktadırlar.

Bu sistem öncesinde teknik altyapı eksikliği kaynaklı tam bir denetim yapılmadan yürütülen ithal izinleri değerlendirme süreci, sistemin devreye alınması ile otomasyona bağlanmıştır. İthal izin başvurusunda yer alan her bir cihaza ait Marka-Model-IMEI bilgileri otomatik olarak ve uluslararası standartlarda kontrol edilmektedir.

Sistemdeki modüllerden biri olan "İthalatçı Arayüzü" ile her bir ithalatçıya kullanıcı adı ve şifre tanımlaması yapılarak yurt dışından ithal edilen IMEI'li cihazlara ait kayıt başvurularını belirtilen arayüzü kullanarak yapmaları sağlanmıştır.

Sistem üzerinden alınan başvuruların ithalatçılara sağladığı faydalara aşağıda yer verilmiştir:

- İthalatçıların başvuru için Kurum'a gelişi, sırada bekleyişi, eksik veya hatalı evrak olması halinde süreci tekrarlamaları gibi harcanan toplam zaman azalmıştır.
- Başvuruların sistem üzerinden online takibi sağlanmıştır.
- Başvuruda yer alan cihazlara ait Marka-Model-IMEI numarası sistem tarafından kontrol edildiğinden ithalatçılar, ithal edecekleri cihazlara ilişkin kontrolleri maddi yasal yükümlülük getirilen gümrük vb. işlemler yapılmadan sorgulayabilmektedirler.
- 'İthalatçı Veritabanı' ile ithalatçılar, önceden ithal ettikleri ve satışını gerçekleştirdikleri tüm cihazları kontrol edebilmektedirler.
- Sistemin kullanılması ile halk arasında 'bavul ticareti' olarak tabir edilen yasal yollardan getirilmeyen cihazların yurtiçine girişi tam olarak önlenirken, yasal yollarla konu işlemleri yapan ithalatçıların menfaatleri korunmuştur.

GSMA Veritabanı

GSMA dünya genelinde kullanılan milyonlarca mobil cihazı tanımlamaya yarayan bilgileri içeren bir global merkezi veritabanı (IMEI database) sağlamaktadır.

15 basamaklı bir sayı olup mobil ağdaki bir cihazı tanımlamak için kullanılan IMEI, mobil endüstri sektörü tarafından işlem ve hizmetleri iyileştirmek, hırsızlık ve kopyalamayı caydırmak için kullanılmaktadır.

GSMA veritabanına mobil şebeke operatörleri, cihaz üreticileri ve yetkili sektör temsilcileri erişim sağlama hakkına sahiptir. Konu veritabanına erişim hakkı verilmesi başvurusu ile ilgili, Kurum tarafından GSMA ile yapılan yazışmalar neticesinde başvurumuz kabul görmüş ve Kurum'a veritabanına erişim hakkı verilmiştir.

Uygunluk değerlendirmesi kapsamında IMEI numarasına sahip bir terminal donanımının bilgileri Kurum'un haberleşme uzmanları tarafından GSMA veritabanından kontrol edilmektedir. Konu veritabanında görülen hatalar

ile ilgili olarak GSMA yetkilileriyle yazışmalar yapılarak cihaz model bilgilerini içeren veri tabanları aslına uygun şekilde düzeltilmektedir.

Terminal donanımlarının teknik uygunluk kontrollerini gerçekleştiren haberleşme uzmanları, hatalı veritabanı bilgisi ile ilgili olarak GSMA'ya yazılı bildirimde bulunmakta, GSMA aldığı hatalı bilginin düzeltilmesi ile ilgili üretici firmaya bildirerek onay almakta ve aynı yol geri takip edilerek hata düzeltilmektedir. GSMA veri tabanı 2 haftada bir güncellendiğinden hatalı bilginin düzeltilmesi, talebinin yapılmasını takip eden bir sonraki güncel listede yer almaktadır.

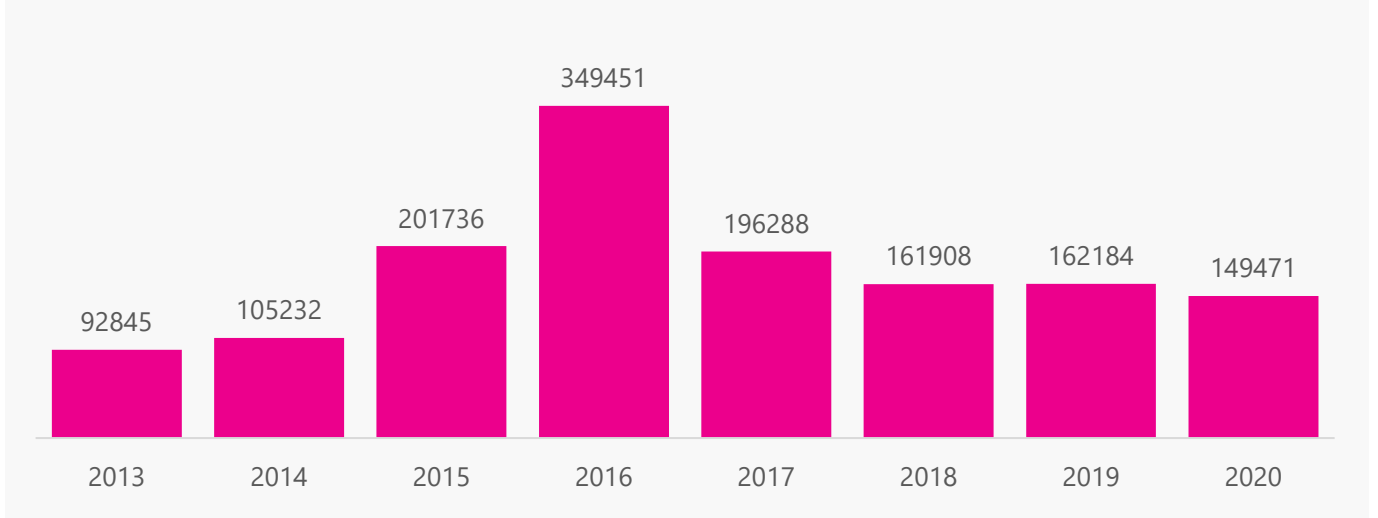
2020 yılında 20 adet cihazın hatalı veritabanı bilgisi Kurum tarafından GSMA'e gönderilerek işlem görmüştür.

İthaline İzin Verilen IMEI'li Cihazlara İlişkin Veriler

2020 yılında ithalatçılar tarafından 132,693 adet ve bireysel olarak 16,778 adet olmak üzere toplam 149,471 adet IMEI'li cihaz ithal edilerek Kurum tarafından izinlendirilmiştir.

Şekil 10'da yıllara göre ithal edilen terminal donanımlarının sayı grafiği gözlemlenmektedir.

Şekil 10 - Toplam İthal Edilen Terminal Donanımları

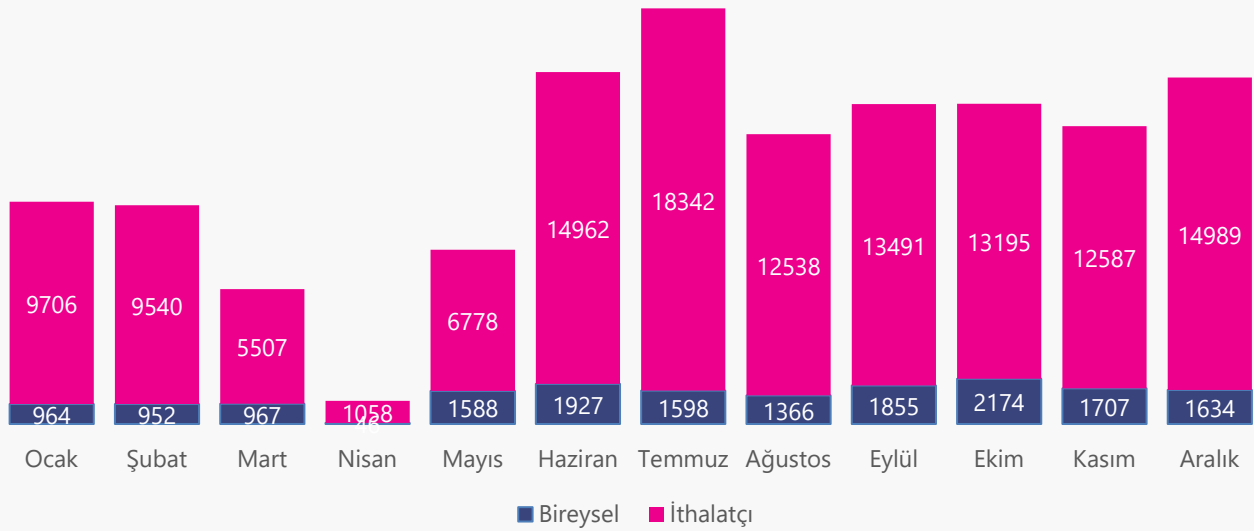
Kurum, Ocak 2013 itibariyle Yasa kapsamındaki terminal donanımlarına ait ithalleri kayıt altına almaya başlamıştır. 2013-2020 yıllarına ait ithal eğilimi izlendiğinde;

- 2014 yılında bir önceki yıla kıyasla %13'lük artış, IMEI'li cihazların teknik uyumluluğunun Kurum tarafından kontrol edildiğine ilişkin bilincinin yerleşmeye başladığı olarak değerlendirilirken 2015 yılındaki %92'lik artış, MCKS Tüzüğü'nün yasalaşması ile sistemin devreye alınacağına ilişkin sinyallerin ithalatçıları harekete geçirmesinin yanında akıllı sayaçların da IMEI'li cihaz kapsamında Kurum tarafından kontrol edilmesi olarak yorumlanmaktadır.
- 2016 yılında gerçekleşen %73'lük artışın sebebi sistemin devreye alınması ve aktif olarak kullanılmayan telefonlar ile ithalatçı raflarındaki tüm cihazların da kayıt edilmesi olduğundan 2017 yılında ithal edilen donanımları önceki yıl ile kıyaslayarak %44'lük düşüşün gerçekleştiğini yorumlamak gerçekçi bir yaklaşım olmayacaktır.
- 2017-2018 yıllarındaki toplam ithalat kıyaslamasındaki %18'lik düşüşün sebebi dövizdeki dalgalanmalar olarak yorumlanırken 2019 yılındaki %0.17'lik minör artış, ortalama ithalat rakamlarının bu seviyelerde seyredeceğine ilişkin bir gösterge olarak yorumlanabilir.

- 2020 ithalat rakamlarındaki %7,84 oranındaki düşüş, pandemi nedeni ile sağlık yanında tüm dünyayı etkileyen ekonomik faktörlere ve devamında arz-talebin beklenenin altında gerçekleşmesi olarak değerlendirilmektedir.

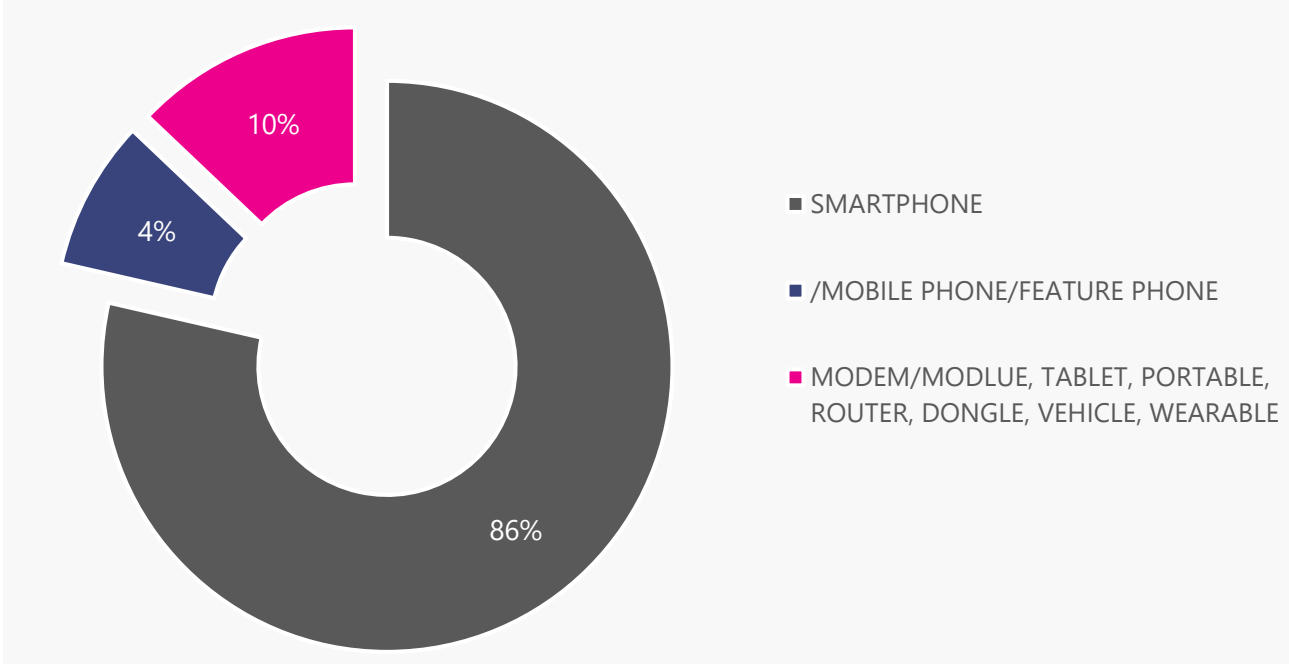
Şekil 11'de yer alan Bireysel ve İthalatçı Kısımlı İthal Edilen Donanımlar (Aylık) grafiğinde 2020 yılındaki ithalatçı ve bireysel kanallardan ithal edilen cihaz sayıları görülebilmektedir. Bireysel kanal çoğunlukla ülkemize eğitim için gelen üniversite öğrencileri tarafından kullanılırken yurt dışından bireysel ithal edilen bir cihazın kayıt işlemlerinin olması ve çoğunlukla yurt içinden satın alınandan daha maliyetli olması nedeni ile adada ikamet eden kişilerin cep telefonu gibi IMEI'li cihazları yurt içinden almayı tercih ettikleri gözlemlenmektedir. Bu davranış da ithalatçıları kanalı ile ithal edilen cihazların daha yüksek rakamlarda olduğunu göstermektedir.

Şekil 11- Bireysel ve İthalatçı Kısımlı İthal Edilen Donanımlar (Aylık)

Şekil 12'de yer alan grafikte 2020 yılında ithalatçı ve bireysel kanallardan ithal edilen IMEI'li cihazların dağılımı yer almaktadır. Burada toplam ithalatın %86'lık payı Smartphone (Akıllı Telefonlar), %4'lük payı Mobil Telefonlar (Akıllı Telefon Olmayan) ve %10'luk payı ise Modem, Tablet, Router, Dongle ve Wearable (Giyilebilir Teknoloji Ürünleri) gibi cihazlar oluşturmaktadır.

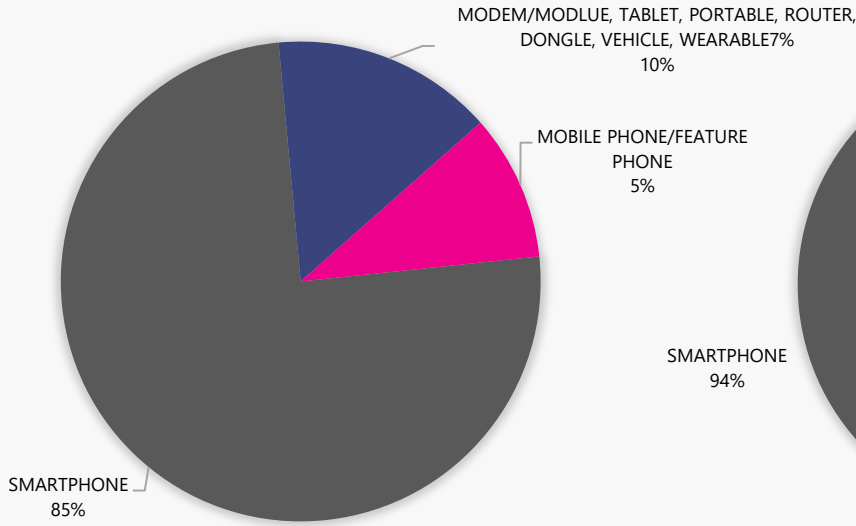
Şekil 12-Toplam İthal Edilen Terminal Donanımları Dağılımları

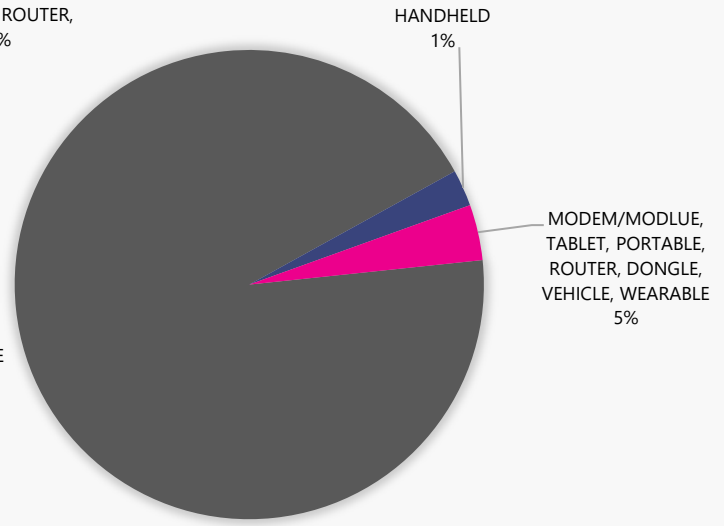
2019 yılında %79 olan Smartphone payı (Akıllı Telefonlar) 2020'de %86'ya yükselirken, Mobil Telefonlar (Akıllı Telefon Olmayan) %8'den %4'e gerilemiş ve akıllı cihazların birbiriyle iletişime geçmesi ve haberleşmesini sağlayan IoT cihazları gibi cihazlar (Modem, Dongle, POS, Module, Tablet, Router, Wearable, Vehicle vb) ise %13'ten %10'a gerilemiştir.

2020 yılındaki ithalatçıların ithal ettiği ve bireysel ithal edilen cihaz dağılımlarının yer aldığı Şekil 13 ile Şekil 14'deki en temel fark, bireysel olarak ithal edilen cihazların %94'lük (2019-%94,2018-%91, 2017-%89) payını Smartphone (Akıllı Telefonlar) oluştururken bu kalemin ithalatçılarda %85 (2019-%75, 2018-%76, 2017-%67) olmasıdır.

Şekil 13- İthalatçı Dağılımı

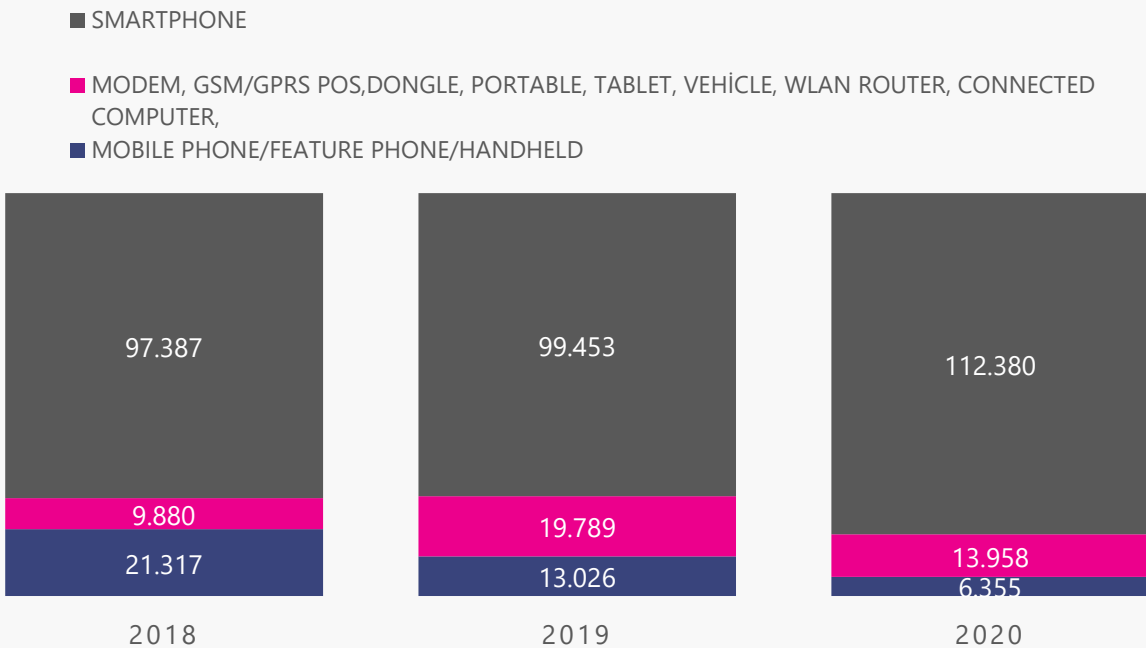

Şekil 14- Bireysel Dağılım

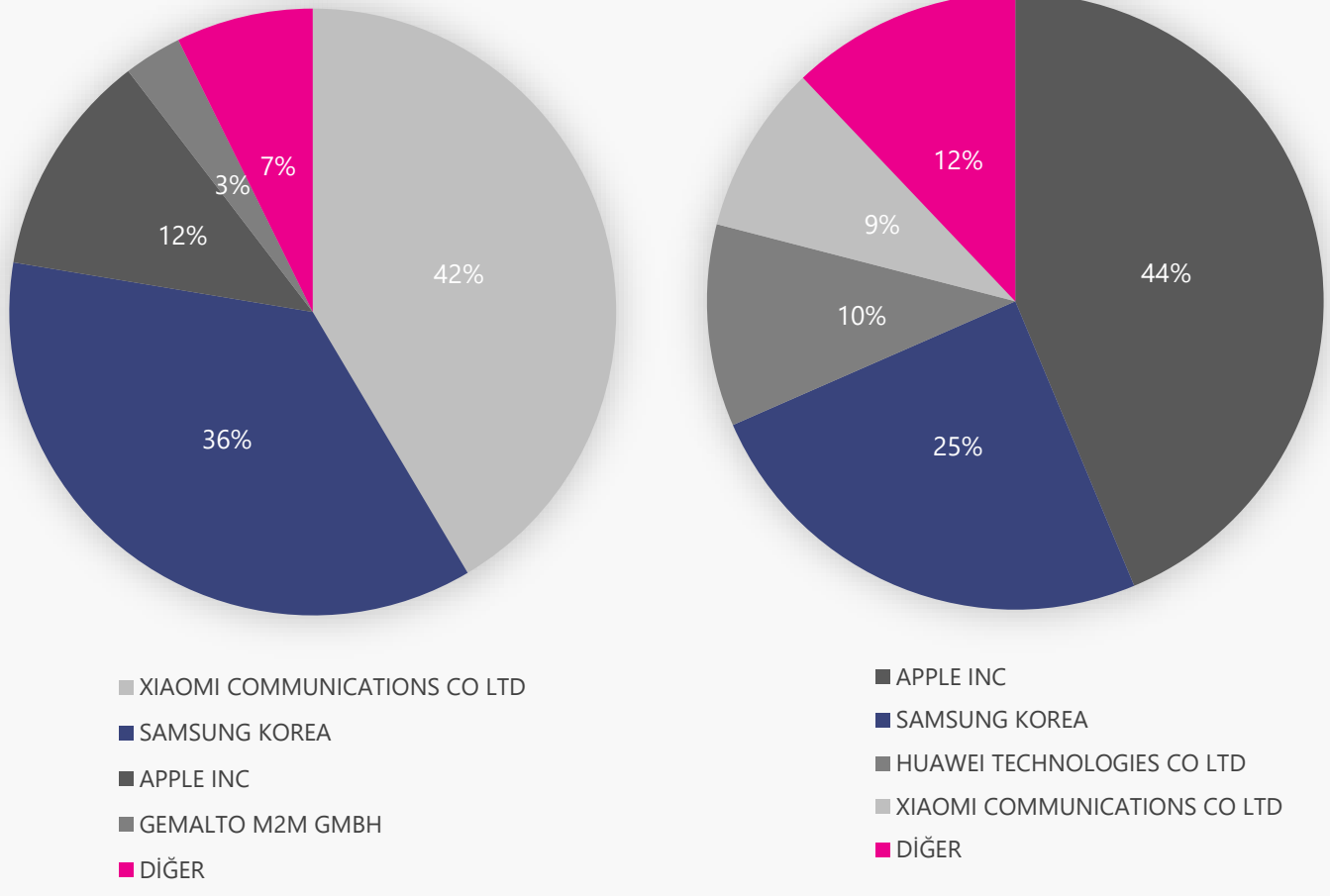

Şekil 15'de yer alan ithalatçılar tarafından ithal edilen terminal donanımlarının son 3 yıl kıyaslamasında 2018-2019 yılları kıyaslamasında ise IoT cihazları gibi cihaz (Modem, Dongle, POS, Module, Tablet, Router, Wearable, Vehicle vb) ithallerinde %50 oranında artış görülürken, 2019-2020 yıllarında bu oran %42 azalmıştır. Mobil Telefon ithalatlarında (Akıllı Telefon Olmayan) 2019-2019 yıllarında yaklaşık %60 oranında düşüş yaşanırken 2019-2020 yıllarında düşüş %105 oranında artmıştır. Smartphone (Akıllı Telefonlar) oranında ise 2018-2019 yıllarındaki %2'lik artış 2019-2020 yıllarında %12 seviyelerine yükselmiştir.

Şekil 15 - İMEI'li Cihazların Son 3 Yıl Kıyaslaması

Şekil 16- İthalatçılar- Akıllı Telefonların Marka Dağılımı Şekil 17- Bireysel İthaller- Akıllı Telefonların Marka Dağılımı

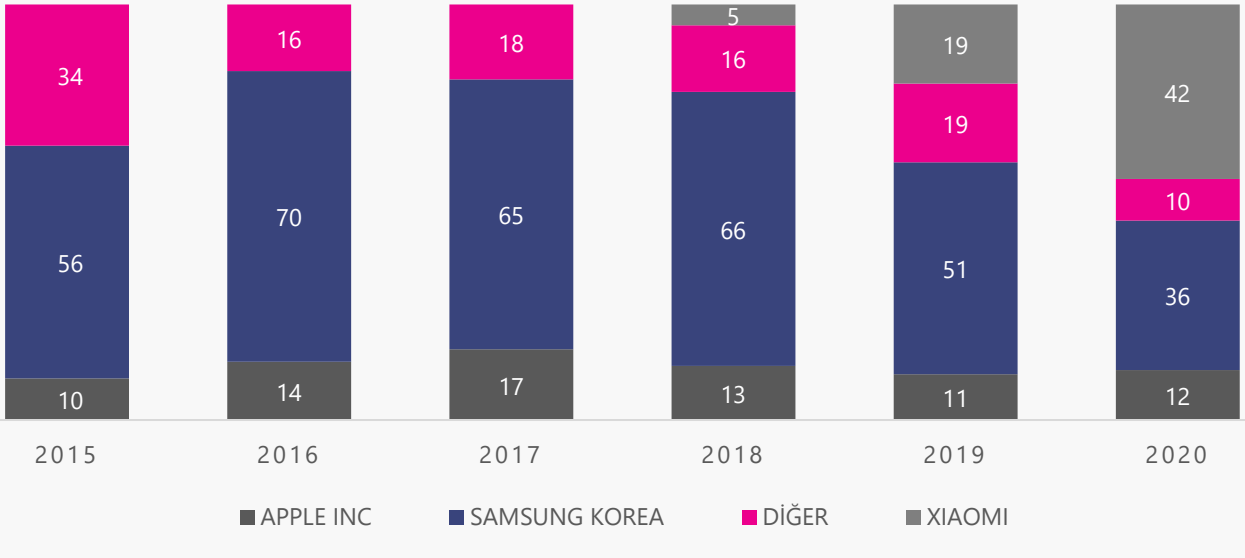
Şekil 16'da görülebileceği üzere, 2020 yılında ithalatçılar tarafından Akıllı Telefon kategorisinde %42 ile en çok ithal edilen marka XIAOMI (2019-%19) olurken 2'nci sırada %36 ile Samsung (2019-%51) ve 3'üncü sırada ise %12 ile Apple (2019-%11) olmuştur. Böylelikle ithalatçı kanalında yıllardır liderliğini koruyan Samsung akıllı telefonların yerini 2020 yılında ilk kez XIAOMI marka akıllı telefonlar almıştır. XIAOMI marka cihazların ithalat oranlarındaki artışın sebepleri incelendiğinde, XIAOMI ile Samsung cihazların aynı işletim sistemlerine sahip oluşu (Android), teknolojik donanım olarak aynı altyapıya sahip oluşu ve tüketicilerin aynı özelliklerde olan 2 marka karşılaştırmasında daha uygun fiyatlı olan cihazı tercih etmelerinin etkili olduğu değerlendirilmektedir.

Öte yandan Şekil 17 ile gösterilen grafikte, 2020 yılında bireysel olarak ithal edilen akıllı telefonlarda ilk sırayı %44 ile Apple (2019-%45) ve 2'nciliği ise %25 ile Samsung (2019-%27) almıştır

İthalatçılar tarafından XIAOMI ve Samsung marka akıllı telefonların tercih edilme nedeni bu markaların ürün yelpazelerinin daha geniş olması ve ayrıca tüketicilerin bu markalar özelindeki fiyat-fayda dengesini daha uygun bulması olarak değerlendirilmektedir.

2015-2020 yıllarında ithalatçılar tarafından ithal edilen akıllı telefon karşılaştırmasının yapıldığı Şekil 18'de özellikle son 3 yılda XIAOMI marka akıllı telefonların artışının karşılığında Samsung'un düşüş grafiği gözlemlenmektedir.

Şekil 18 - Markaların Yıllara Göre Karşılaştırması (%)

* XIAOMI marka cihazların 2017 ve öncesindeki ithalat oranı çok düşük olduğu için tabloda gösterilememiştir.

13 Kurum Teknik Altyapısının Geliştirilmesi

13.1 ISO 27001:2013 Bilgi Güvenliği Yönetimi Sistemi

ISO 27001:2013 Belgesinin Alımı

ISO 27001, Kurum verilerini Bilgi Güvenliği ve Bilgi Sınıflandırma Politikası kapsamında Planlama, Uygulama, Kontrol, Önlem Al döngüsü olarak 4 kategoriye ayıran ve ilgili yönetim biçimlerini tanımlayan standarttır.

2019 yılında başlatılan çalışmalar sonucunda 2019 yılının son çeyreğinde Kurum'da iç denetim gerçekleştirilmiş ve bulguları ile ilgili aksiyon planları hazırlanarak dış denetim hazırlık çalışmalarına hız verilmiştir.

2020 yılı İş Planında "Bilgi Güvenliği Yönetim Sistemi Standardı (ISO 27001) için Dış Denetim Yapılması" olarak 29'uncu faaliyet olarak yer alan çalışmada Kurum, ISO 27001:2013 Bilgi Güvenliği Yönetim Sistemi dış denetimine tabi tutulmuştur. Denetim, "Dokümantasyon Kontrol" ve sertifikasyon denetimi olarak da bilinen "Uygulama Denetimi" olarak 2 aşamadan oluşmuştur.

ISO 27001:2013 CERTIFIED

Sonuç olarak, Elektronik Haberleşme Yasası ve Yasa altında yapılan tüm tüzükler çerçevesinde verilen bütün hizmetler ile bu hizmetlere destek veren tüm süreçler ve altyapılarda yer alan bilgi varlıklarını korumak amacıyla yürütülen faaliyetlerin ISO 27001:2013 standardına uygunluğu Ağustos 2020'de belgelendirilmiştir.

Bilgi Güvenliği Yönetimi Yaşam Döngüsü

Bilgi Güvenliği Yönetim Sistemi "yinelenebilir" bir yapıya sahiptir yani bu kapsamdaki faaliyetler sürekli olarak Planlama, Uygulama, Kontrol, Önlem Al döngüsünde yer almaktadır. Bu da faaliyetlerin sürekli iyileştirmeye tabi tutulması amacı ile düzenli çalışmalar yapılmasını gerektirmektedir ki 2020 yılında ele alınan Politika/Prosedür

güncelleme, Farkındalık Eğitimleri, Güncel Risk Analizleri, Yönetimin Gözden Geçirmesi ve Olay Yönetimi süreçlerinin çalışılması bu faaliyetler arasında yer almıştır.

13.2 Bilişim Sistemlerine Yönelik Sızma Testleri

Bilgi Güvenliği Yönetim Sistemimiz çerçevesinde, IT sistemlerimize yönelik penetrasyon (sızma) testleri yapılmıştır. Sızma testleri aşağıdaki kapsamda uygulanmıştır:

Sızma testleri kapsamında gerçekleştirilen testler başlıkları aşağıdaki gibidir:

- İletişim Altyapısı ve Aktif Cihazlar
- DNS servisleri
- Etki Alanı ve Kullanıcı Bilgisayarları
- E-posta Servisleri
- Veri Tabanı Servisleri
- Web Uygulamaları
- Kablosuz Ağ Sistemleri
- Sunucu Sistemleri
- Dağıtık Servis Dışı Bırakma Testleri (DDOS)
- Sosyal Mühendislik Testleri

Sızma Testi tüm iç ve dış'a açık IP'lerimiz ve aşağıda yer alan web uygulamaları üzerinde yapılmıştır:

- bthk.org
- bthkmcks.org
- emf.bthk.org
- nts.bthk.org

"Acil", "Kritik", "Yüksek", "Orta" ve "Düşük" zaafiyet olmak üzere sınıflandırılan kriterleri doğrultusunda ve elde edilen bilgiler ışığında sistemlerin tüm iç ve dış tehditlere karşı güvende olması adına Kurum, Sızma Testi Raporu kapsamında aksiyon planı oluşturmuş ve bu aksiyonları gerçekleştirmeye başlamıştır.

13.3 Kurum Altyapısına Yönelik Destek ve Düzenleme Çalışmaları

Kurum teknik altyapısının düzenlenmesi, geliştirilmesi, güvenliğinin artırılması ve arıza/sorun giderme çalışmaları yanında Kurum personeli ile Bilgi ve İhbar Merkezi ile MCKS Kayıt Merkezi personelinin iş sürekliliğini sağlamak ve çağdaş bir yapıda çalışmalarını sürdürebilmeleri amacı ile teknik destek çalışmaları düzenli olarak devam etmektedir.

13.4 Yeni Bina Veri Merkezi

2020 Yılı İş Planında yer alan 35 numaralı faaliyeti oluşturan kısımlardan bir de yeni binade yer alacak sistem odası için gerekli şartnamenin hazırlanarak ihaleye çıkılmasıdır. Kurum'un yeni binasında inşa edilecek veri merkezi için, inşaat yapım ve yapısal ağ sistemleri kurulması için ihale hazırlığı yapılmasını öngören çalışmaya ilişkin şartname hazırlıkları 2020 yılı sonu itibarı ile halen devam etmektedir.

13.5 Lisans Yenilemeleri

Kurum sistemlerinin efektif çalışabilirliği için gerekli olan muhtelif lisansların geçerlilik sürelerinin dolmasından önce satın alım ve yenileme işlemleri yapılmıştır.

13.6 İş Sürekliliği Kapsamındaki Test Ortamları

'İş sürekliliği, bir kuruluşun olaylara karşılık verme ve bunun planlamasını yapma konusunda stratejik ve taktiksel becerisi ve iş kesintileri için önceden tanımlanmış kabul edilebilir seviyede iş uygulamalarına devam etme becerisi' olarak tanımlanır. Kurumumuz iş sürekliliği kapsamında halihazırda bünyesinde kurulmuş olan MCKS, NTS, TESBIT ve MTTÜS gibi sistemler için sadece Kurum çalışanları tarafından erişilebilen yeni bir ortam oluşturulmasına ilişkin çalışmalarına 2020 yılında başlamıştır.

Söz konusu çalışmanın tamamlanma tarihi 2021 sonu olarak planlanmaktadır.

13.7 EMF Yoğunluk Haritası

Ülke geneli yapılan Elektromanyetik Alan Şiddeti (EMF) Ölçümlerinde elde edilen sonuçların harita üzerinde gösterilebilmesini sağlayan yazılım geliştirilerek devreye alınmıştır.

13.8 İş Takip Sistemi

Kurum içi belirlenen süreçlerin ve işlerin daha verimli bir şekilde yerine getirilebilmesi amacıyla personelin erişebileceği ve yönetebileceği bir yazılım geliştirilmiştir.

14 İdari İşler, İstihdam, Eğitim Ve Etkinlikler

14.1 İdari İşler

Görev Süresi Sona Eren ve Yeni Atanan Kurul Üyeleri

Yasa'nın 5'inci maddesinin 3'üncü fıkrasında "Kurul, bir üyesi Cumhurbaşkanı tarafından, üç üyesi Bakanın önerisi ile Bakanlar Kurulu tarafından, iki üyesi Cumhuriyet Meclisinde grubu bulunan ve en fazla üyeye sahip iki siyasi parti tarafından sunulup Cumhuriyet Meclisi tarafından ve bir üyesi Kıbrıs Türk Mühendis ve Mimar Odaları Birliği, Ticaret Odası ve Sanayi Odasının birlikte belirleyecekleri ve Bakanlar Kurulu tarafından atanacak toplam yedi üyeden oluşur." kuralı bulunmaktadır.

Cumhurbaşkanı tarafından kurul üyesi olarak atanan ve Yasa'nın 7'inci maddesi uyarınca görev süresi 2020 yılında sona eren Aytaç Çerkez'in yerine Yrd. Doç. Dr. Erkut İnan İşeri atanmıştır.

Kurul Kararları

Yasa'nın 5'inci maddesinin 2'nci fıkrası uyarınca Kurum, yedi üyeden oluşan Kurul tarafından yönetilir. Yasa uyarınca hazırlanarak yürürlüğe giren Bilgi Teknolojileri ve Haberleşme Kurumu ile Bilgi Teknolojileri ve Haberleşme Kurumu Yönetim Kurulu Çalışma ve Denetim Usul ve Esasları Tüzüğü'nün 'Kurul Toplantıları ve Kararları' yan başlıklı 11'inci maddesi ile belirlenen usuller çerçevesinde 2020 yılında Bilgi Teknolojileri ve Haberleşme Kurumu Yönetim Kurulu tarafından gerçekleştirilen toplantı sayısı 47 olup, alınan karar sayısı 120'dir.

Aşağıda yer alan tabloda 2020 yılında Kurul tarafından yapılan toplantıların aylık sayıları ve alınan karar sayıları izlenmektedir.

Dönem	Toplantı Sayısı	Karar Sayısı
Ocak	3	16
Şubat	4	7
Mart	2	5
Nisan	6	8
Mayıs	3	8
Haziran	4	20
Temmuz	4	4
Ağustos	4	9
Eylül	4	8
Ekim	4	10
Kasım	4	13
Aralık	5	12
Toplam	47	120

14.2 Arşiv

2020 yılında Arşiv Bölümü tarafından işlem gören evrak sayıları aşağıda verilmiştir.

- Arşive Gelen Evrak (adet): 12,629
- Arşivden Çıkan Evrak (adet): 13,436
- Hazırlanan Fatura (adet): 10,901
- Hazırlanan Makbuz (adet): 10,901

14.3 İstihdam

2020 yılı İş Planında "çalışan ihtiyacı olan veya yeni oluşturulacak birimlere çalışan istihdamlarının yapılması" faaliyeti şeklinde yer alan çalışma detaylarına aşağıda yer verilmiştir.

Yasa'nın Hizmet Birimi yan başlıklı 12'nci Maddesi "Kurulun yönetiminde, toplamda 35 kişiyi geçmeyecek şekilde 3 hukukçu, 3 sekreter, 3 kâtip, 2 arşiv memuru ve 2 odacı/şoför ve ihtiyaç duyulan alana göre konularında uzman 22 uzman personelden oluşur." hükmünü içermektedir.

2020 yıl sonu itibarı ile Kurum'da istihdam edilen hizmet personeli sayısının dağılımı 17 Uzman, 1 Hukukçu, 2 Kâtip, 2 Arşiv Memuru ve 2 Soför/Odacı şeklindedir.

İhtiyaç duyulan kadroların istihdamı 2020 yılında Covid-19 pandemisi nedeniyle yapılamamıştır.

14.4 Eğitimler

2020 İş Planında 'güçlü bir insan kaynakları politikasının oluşturulması ve uygulanması' hedefi ve 'etkin ve etkili personel eğitimleri ile profesyonelleşmenin sağlanması ve artırılması' başlığı ile yer alan faaliyetler kapsamında Kurumsal ve Mesleki eğitimlerin alınması sağlanmıştır.

Kurum Tarafından Düzenlenen Eğitimler

Resmî Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe giren Bilişim Suçları Yasası bilindiği üzere beraberinde yeni sorumluluklar ve yükümlülüklerle birlikte idari para cezası ve idari yaptırımları da getirmiştir. Bu kapsamda, internet servis sağlayıcıları ile mobil ve sabit haberleşme hizmeti sağlayıcılarına getirilen yeni sorumluluklar ve yükümlülükler bulunmaktadır. Yasa ile birlikte gelen bu değişiklikler 29.07.2020 tarihinde Kıbrıs Türk Sanayi Odası'nda gerçekleştirilen "Bilişim Suçları Yasası Bilgilendirme Sunumu" ile haberleşme sağlayıcılarına aktarılmıştır.

Mesleki Eğitimler

Mesleki Eğitimler kapsamında hizmet biriminde görevli uzmanlar ihtiyaçları doğrultusunda ve konuları ile ilgili aşağıdaki eğitim/konferanslara katılmışlardır. Pandemi nedeni ile söz konusu eğitim, seminer, etkinlik ve konferanslara katılım online (çevrim içi) sağlanmıştır.

- Unboxing 60GHz Unlicensed Technology (Lisanssız Olarak Kullanılabilen 60 GHz Teknolojisi), 19 Mart 2020, (Online-Çevrim içi) Aşağıdaki konuları kapsayan webinara katılım online sağlanmıştır.
  - 60 Ghz Teknolojisine Ait Teknik Hususlar
  - 60 Ghz Kullanım Alanları
  - 60 Ghz Etknolojisini Kullanan Cihazlar
  - Lisanssız Spektrumun Çetin Ekonomisi.
  - Sabit Ve Mobil Geniş Bant Trendleri
- Optik Haberleşme Teknolojileri, Özellikleri ve Uygulama Alanları ve İnsan Sağlığı üzerine Etkileri Webinar, 03 Ekim 2020 (Online- Çevrim içi)

KTMMOB Elektrik Mühendisleri Odası tarafından organize edilen ve Kurum personeline de duyurusu yapılan web tabanlı konferansa, online katılım sağlanmıştır.

- FTTH (Fiber To The Home) 2020 Konferansı, 2-3 Aralık 2020, (Online- Çevrimiçi)

Her yıl Avrupa'nın farklı kentlerinde organize edilerek ülkelerin yetkili otoriteleriyle fiber alanında hizmet veren şirketlerin tek çatı altında toplanması ve görüş alışverişi yapma fırsatı bulunduğu "FTTH2020" konferansına Kurum son 5 yıldır aktif katılım sağlamakta olup 2020 yılında Pandemi nedeni ile çevrim içi olarak katılım sağlamıştır.

